

Anonym brevskriver

beskyldte kommunal
chef for sexchikane

arbejdsmiljø side 6

København har brugt

en kvart mio. kr. på
Instagram-stjerner

kampagner side 8

Alle vil samskabe:

Hos Lotte og Katja
lykkes det

indflydelse side 3

kommunen.dk

POLITIK FRA RØDDERNE

TORSDAG 12. MARTS 2020 / NR. 3 · 63. ÅRGANG

Dark design driver hjemløse ud af byen:
Hvor skal de sove i nat?

byplanlægning side 12

Klar til **covid-19-krise**: Kommuner forbereder ekstra
senge, personale og hjemmearbejde. **Kommunikation**
er vigtig, men en svær **balance**, siger forskere.

kriseberedskab side 18

Klimaråd: Alle kommuner skal have en klimastrategi

Alle danske kommuner og regioner bør udarbejde klimastrategier med retningslinjer for klimavenlige valg i fx kantiner, transport, byggeri og indkøb. Sådan lyder en af anbefalingerne fra Klimarådet til Folketinget.

Rådet foreslår også, at staten skal udvikle værktøjer for grønne indkøb, som kommuner og regioner kan benytte sig af, blandt andet til at kunne beregne deres klimaaftryk. Opstilling af ladestandere bør understøttes, affald fra mindre handel- og servicevirksomheder bør håndteres af kommunerne, og der bør stilles krav om energirenovering af en vis procentdel af kommunale og regionale bygninger hvert år, gerne med mulighed for at lånefinansiere, så det ikke belaster anlægsloftet.

119.800

borgere modtog i december kontanthjælpsydelse. Tallet er faldet jævnt siden starten af 2016 og er nu det laveste siden 2008.

Kilde: Danmarks Statistik

Alternativet i opløsning - borgmester bliver

Mens fire af fem folketingsmedlemmer mandag forlod Alternativet, heriblandt partiets stifter Uffe Elbæk, fortsætter Fanøs borgmester Sofie Valbjørn i partiet. Hun støtter den nyvalgte politiske leder Josephine Fock, som de udmeldte partimedlemmer er kritiske overfor.

Partiets kultur- og fritidsborgmester i København, Franciska Rosenkilde, havde ved redaktionens slutning ikke meddelt, hvorvidt hun bliver i partiet. I Silkeborg har byrådsmedlem Claus Løwe Klostergård forladt partiet og meldt sig ind i SF.

Danmarks første selvkørende bus kører nu på en 2,1 km lang strækning i Aalborg Øst. Selskabet Holo, der står bag forsøget, afventer godkendelse af to andre førerløse busser. Den ene i Københavns Nordhavn, den anden mellem afdelingerne på Slagelse Sygehus.

Foto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix

Når regnen kommer:

Her er de mest udsatte kommuner

Miljø- og Fødevareministeriet er klar med et kort, som angiver, hvilke kommuner der er mest udsatte, når vi udsættes for de større og større regnmængder og senest en rekordvåd februar. Det skal være med til at gøre det nemmere at byudvikle for de mest udsatte kommuner og bruges når der fx planlægges nye boligområder.

Kortet viser, at 14 områder er særligt udsatte og har stor risiko for oversvømmelse. De 14 ligger i 27 kommuner, og det er dem, som der er særligt store krav til. Tre ligger på Sjælland, et på Lolland, to på Fyn og otte i Jylland, og kommunerne er ansvarlige for at minimere oversvømmelsesrisikoen så meget som muligt og lave en risikostyringsplan. Kystdirektoratet står bag kortet, der findes på direktoratets hjemmeside.

Udligningsforhandlinger belastet af læk

Finansministeriet måtte i sidste uge skærpe sine sikkerhedsprocedurer for at undgå fremtidige læk, efter at et dokument fra udligningsforhandlingerne kom Jyllands-Posten i hænde. Finansminister Nicolai Wammen (S) beskrev det lækkede dokument som et 'internt notat' med blandt andet 'en spekulation, der har været i et embedsværk'. Spekulationen gik på, at det kunne være 'et sigte for Venstre' at tilgodese Lemvig, Varde, Aabenraa, Frederikssund og Stevns kommuner, men de har ikke været nævnt af Venstre i forhandlingerne, understregede ministeren.

'Det er en særlig udfordring for en kommune at have en socialdemokratisk borgmester. Derfor skal kommuner med socialdemokratiske borgmestre have særligt mange penge. Simpelt.'

Ole Birk Olesen, Liberal Alliances gruppeformand, på Twitter

Topmøde aflyst på grund af corona

KL har aflyst sit Kommunalpolitiske Topmøde, som skulle have været holdt i Aalborg 19.-20. marts, på grund af coronaviruset.

Foruden at være debatforum med op mod 1.500 deltagere er KL-topmødet også delegeretmøde for medlemskommunerne og derfor et stykke formalia, der skal overholdes. Det vil man i stedet gøre elektronisk, siger KL's adm. direktør Kristian Wendelboe til dknyt.

Om det bliver til et KL-topmøde på en senere dato, er foreløbig uvist.

- Det kan næppe blive før sommerferien, og efter sommerferien må vi se, om det giver mening, siger Kristian Wendelboe.

Formålet med samskabelse må ikke kun være, at kommunen sparer penge, eller at borgeren alene bliver glattere. Det skal komme flere end én til gode for at være en succes, mener Annemette Digmann, der er forsker og tidligere innovationschef i Region Midtjylland.

Foto: Rebecca Birch Roulund

Her er tre grunde til, at samskabelse mislykkes

Alle taler om samskabelse, men det lykkes stort set aldrig, mener forsker. Det er for svært at give afkald på faglighed, kontrol og nulfejlskultur.

o giv slip

Af Rebecca Birch Roulund
rebecca@kommunen.dk

Både Aarhus, Ikast-Brande, Holbæk, Roskilde og mange andre forsøger sig. Men sandsynligheden for, at det gode eksempel på et kommunalt samskabelsesprojekt på de centrale velfærdsområder findes i din kommune, er lille.

Det mener Annemette Digmann, som er cand.mag. og ph.d. fra Aarhus Universitet, tidligere innovationschef i Region Midtjylland og nu selvstændig forsker i samskabelse.

Hun har været på jagt efter eksempler på netop succesfuld samskabelse. Hun har efterspurgt gode eksempler fra kommuner flere gange, men hver gang er resultatet

det samme: Kommunerne inviterer Annemette Digmann på besøg, og hun studerer casen og konstaterer, at der ikke er tale om succesfuld samskabelse.

For Annemette Digmann betyder succesfuld samskabelse, at projektet skaber værdi på mere end en måde.

- Det må ikke kun spare kommunen for penge, og det må ikke kun øge en beboers livskvalitet. Der skal være flere, der får glæde af det, siger hun.

Tre ting sinker

For at undersøge, hvorfor det er så svært at få gang i samskabelse, fulgte Annemette Digmann i foråret 2019 blandt andet et bosted for voksne autister.

På bostedet mente personalet ifølge Annemette Dig-

mann, at de sammen med borgerne kom med løsninger og tænkte ud af boksen. Alt sammen med udgangspunkt i borgernes erfaring og viden. Det var dog ikke Annemette Digmanns vurdering. Hun mener, at personalet udelukkende arbejdede med samskabelse på et borgerinddragende niveau og ikke mere.

Hun oplever, at tre faktorer står i vejen for, at bostedet og andre kommunale institutioner får succes med den samskabelse, de siger de har gang i, forklarer hun:

- Der er stort fokus på faglighed, på at være fejlfri og på ikke at skulle afgive kontrol.

Forskellige fagligheder

Fagligheden er en udfordring, fordi den forhindrer pædagogerne i at lytte til borgernes behov, siger Annemette Digmann. Hun fortæller, at mønstret gentager sig i flere kommuner.

- Jeg ser igen og igen, at fagpersoner tror, de forstår borgernes behov, men ikke spørger ind til dem. De synes, de ved, hvad der skal til for at løse et problem. Det er det,

‘De personer, jeg har mødt med ambitioner om at gøre samskabelse til virkelighed, er alle sammen rejst til andre arbejdspladser eller blevet afskediget.’

Annemette Digmann

de er uddannet til, fortæller hun.

Hun mener også, at udfordringen bliver mere kompleks, når personer med forskellig uddannelse begynder at modarbejde hinanden, fordi de ikke forstår hinandens faglighed.

Hun har blandt andet oplevet, at en borger sammen med sin fysioterapeut har aftalt, at borgeren selv skal gå ud med skraldespanden. På den måde kan hun få rørt sig en smule. Noget hun ellers ikke ville gøre. Borgerens hjemmesygeplejerske

synes dog, det er synd, at borgeren selv skal gå ud med skraldespanden, nu det alligevel er så let for sygeplejersken at gøre det.

- Det er et godt eksempel på, at personalet fokuserer på deres egen faglighed i stedet for, hvad der er bedst for borgeren, forklarer Annemette Digmann og uddyber: - Hjemmesygeplejerskens faglighed, der bygger på omsorg og tryghed, arbejder i eksemplet imod fysioterapeutens faglighed, der bygger på at udvikle borgerens evner.

En del af løsningen på den slags konflikter er, hvis man spørger Annemette Digmann, at skabe konstruktiv dialog på tværs af faglighederne.

- Hvis hjemmesygeplejersken og fysioterapeuten ikke lærer at forstå hinanden, så er løsningen i sidste ende, at kommunen må sætte et møde op, hvor de kan lære, hvordan de hver især kan bidrage til at borgeren har det godt, siger hun.

Frygten for at fejle

Den anden store faktor, der gør det svært for kommuner-

Blå bog

- Annemette Digmann
- Uddannet cand.mag. og ph.d. fra Aarhus Universitet.
- Arbejdede som innovationschef i Region Midtjylland i ti år.
- Har udgivet en række bøger om ledelse i det offentlige og holder også foredrag om emnet.
- Har siden 2016 forsket selvstændigt i blandt andet samskabelse.
- Har desuden været bestyrelsesformand i organisation ‘Sager der samler’, som beskæftiger sig med borgerdrevne initiativer.

» Fortsættes på side 4

» fortsat fra side 3

ne at komme i gang med samskabelsen, er den frygt for fejl, der er til stede på mange af de kommunale arbejdspladser, hvis man spørger Annemette Digmann.

Det er blandt andet frykten for negativ omtale i medierne og de pårørendes forventninger, der er med til at lægge pres på medarbejderne.

- En ting er frykten for at komme på forsiden af en avis, fordi man har gjort noget forkert. En anden ting er at få klager fra pårørende. Men det drejer sig også om ikke at skabe forstyrrelser, der påvirker arbejdet i kommunen, forklarer hun.

Annemette Digmann har oplevet en kommunaldirektør fortælle, at hans spidskompetence er at finde idéer og lægge dem døde, hvis han fornemmer, de vil skabe problemer for systemet.

For meget hjælp

- På den måde sikrer han arbejdsro i kommunen, og at der ikke bliver begået fejl, forklarer hun.

Frykten for, at noget går galt, betyder ifølge Annemette Digmann også, at borgere mange steder heller ikke er så selvhjulpne, som de måske kunne være. Nogle pædagoger tør måske ikke lade en borger tage en bybus alene. Derfor bliver borgen transportet rundt i taxaer på kommunens regning, selvom borgeren faktisk er i stand til at tage busen selv.

Og det aspekt, mener Annemette Digmann, er vigtigt.

- Hvis en pædagog ved, at en borger ønsker at lære at tage bybussen, men pædagogen ikke tør sætte det i gang, fordi der måske ikke er tid eller tiltro til, at det kan lade sig gøre, så tror jeg, pædagogen undlader at spørge borgeren om, hvad vedkommende ønsker.

De ansattes fejl-frygt forhindrer altså ifølge Annemette Digmann, at personalet handler på borgernes ønsker, og derfor ikke spørger ind til dem. Hun mener, at det kræver et kulturskift at løse udfordringen.

- Kommunen skal blive bedre til at se muligheder i stedet for at tænke så meget

på, hvad der måske kan skabe problemer, forklarer den tidligere innovationschef.

Kommunens kontrol

I de projekter, Annemette Digmann har set, hvor der har været et element af forsøg på samskabelse, har drivkraften bag projektet været enkeltpersoner, der har insisteret på at få det til at lykkes, siger hun.

- Jeg ved selvfølgelig ikke, hvad der er skyld i det. Men de personer, jeg har mødt med ambitioner om at gøre reel samskabelse til virkelighed, er alle sammen rejst til andre arbejdspladser eller blevet afskediget. Og erfaringerne fra samskabelses-arbejdet er blevet glemt, fortæller hun.

Kontroltab går hånd i hånd med nulfejlskultur og den stærke tilknytning til faglighed, mener Annemette Digmann.

- Hvis ens faglighed ligger i at have ansvar og det store overblik over opgaveløsningen, og man ved, man bliver stillet til regnskab for de fejl, der kan ske, så er det klart, at man ønsker en høj grad af kontrol. Det kan jeg sagtens forstå.

Kulturændring skal bane vejen

Hendes forslag til, hvordan kommunerne kan blive bedre til at samskabe, er at begynde i det små.

- Med små forsøg kan kommunen langsomt lære af de fejl, de begår, og se, at det ikke er så farligt. Og hvis det så går helt galt, så er risikoen ikke så stor, siger hun.

Hun understreger, at det er en ny kultur, der skal til, hvis samskabelsen skal blive mere end endnu et kommunalt buzzword.

- Personalet skal være i stand til at lægge deres faglighed en smule til side, så de bedre kan lytte til borgerne, foreslår hun.

Men det er lettere sagt end gjort. I Annemette Digmanns søgen efter samskabelsesprojekter har hun talt med flere forskellige centralt placerede embedsmænd.

- En af dem advarede mig om, at sådanne eksempler på samskabelse bliver svære at finde, fordi det med personens egne ord er 'naivt af mig at tro, at vi vil opgive styring og kontrol', siger hun. ●

Pædagog-par skaber succes uden om kommunen

Hvad er samskabelse?

- Der findes flere definitioner på samskabelse. Generelt for dem alle er, at begrebet henviser til løsninger, som kommunen skaber i samarbejde med en anden aktør uden for kommunen. I mange tilfælde er det borgerne, men det kan også være virksomheder eller andre aktører. Derfor kræver samskabelse altså, at kommunen inddrager borgeren i processen.
- Annemette Digmann beskriver samskabelse på tre forskellige niveauer:
- Borgerinvolvering: Borgerne er en medbestemmende aktør og bliver hørt.
- Organisatorisk udvikling: Borgernes stemme og erfaring bruges til at udvikle nye og bedre løsninger.
- Systeminnovation: Systemet nytænker løsninger i samarbejde med borgerne, der gerne må gå ud over de gængse rammer.

To pædagoger har skabt et lille samskabelsesmirakel i en aarhusiansk boligforening. For at lykkes, var de nødt til at sige deres job hos kommunen op.

● vasketøj

Af Rebecca Birch Roulund
rebecca@kommunen.dk

Socialpædagogerne Pia Stabell og Katrine Knudsen har knækket koden til at få gang i samskabelsen. Men det krævede, at de sagde deres job op.

De ønskede at lade drivkraften komme nedefra og at danne erfaringer sammen med dem, det hele handlede om. Men den tilgang havde Aarhus Kommune mere end svært ved at forstå, fortæller de, for hvor var mål, delmål og hele den kommunale logik?

Derfor sagde de deres job op i et kommunalt bofællesskab og skabte sammen med de to udviklingshæmmede kvinder Lotte og Katja Vaskeriet. En såkaldt øvebane til arbejdsmarkedet for udviklingshæmmede.

Er det nødvendigt at sige op for at lytte til borgerne?

- Forsker Annemette Digmann har lavet feltarbejde på Vaskeriet og en række andre kommunale institutioner for at undersøge, hvorfor samskabelse er så svært.
- 'Vaskeri-casen dokumenterer, at der er behov for nye kompetencer, hvis samskabelsen mellem borger og kommune skal blive reel,' skriver hun blandt andet i sin undersøgelse, som hun har udarbejdet sammen med antropolog Anne Meta Nielsen og studerende fra DPU Lene Sick Ejlersen
- Ifølge Annemette Digmann er det for uholdbart for kommunerne, hvis løsningen på, hvordan man laver reel samskabelse, er, at medarbejderne er nødt til at sige op. Hvis det ikke skal være sådan, er kommunerne nødt til at tage ved lære og arbejde for en kulturændring, forklarer hun.

I Vaskeriet vasker Katja Sønderbek på billedet både tøj til private og virksomheder. En af kunderne er shawar-mabaren, som er Vaskeriets nabo.

Foto: Rebecca Birch Roulund

'Man behøver ikke have en færdig plan, før man begynder arbejdet. Planer går alligevel sjældent, som man forestiller sig.'

Pia Stabell, skaber af Vaskeriet

Tankerne bag Vaskeriet var for de fire iværksættere at skabe et mangfoldigt fællesskab, hvor alle involverede kunne lære og få mod til at handle og bygge bro over forskellighed og fordomme.

I 2017 slog Pia, Katrine, Katja og Lotte for første gang dørene op til Vaskeri-

et. Med absolut ingen penge på kontoen, men med en kaffemaskine, seks kaffekopper fra genbrug og en tilladelse til at leje et par ledige vaskemaskiner i fællesvaskeriet i Brabrand Boligforening.

Projektet er i dag en prisvindende samskabelses-succes.

Øvebanen har allerede lært mange af de udviklingshæmmede, at de kan meget mere, end de tror.

Vaskeriets kunder tæller nu både virksomheder og privatpersoner. Fællesskabet i Vaskeriet er nu så stort, at det ved årsskiftet måtte rykke i større lokaler, og ventelisten er lang til de fire øvebane-pladser, Aarhus Kommune er gået med til at samarbejde om og betale for.

Da Pia Stabell og Katrine Knudsen begyndte projektet

'Her tager vi alle beslutninger i fællesskab. Vi gør det her med de udviklingshæmmede, ikke for dem.'

Pia Stabell, skaber af Vaskeriet

i 2017, kunne kommunen ikke se den gode ide.

- De forstod simpelthen ikke, at vi ville samarbejde i øjenhøjde og lære sammen med dem. Kommunen vil have målsætninger, delmål og vide, hvordan de sikrer sig, at det bliver en succes. Derfor måtte vi søsætte pro-

jektet uden dem, fortæller Pia Stabell.

Nye tilgange

Noget af det særlige ved vaskeriet er at alle beslutninger bliver taget i fællesskab, forklarer Pia Stabell:

- Her er ingen chef. Det kræver, at man er villig til at tage en beslutning og at stå på mål for den. Her gør vi ikke noget for nogen, men sammen med nogen.

Inden hun sammen med Katrine Knudsen startede Vaskeriet, arbejdede de begge i et bofællesskab i kommunen. Kulturen her var stik modsat den, der i dag er til stede i Vaskeriet, fortæller de:

- Personalet løste mange hverdagsopgaver som at vaske tøj og gøre rent, selv om mange af beboerne måske selv var i stand til det eller kunne lære det.

'Folk spørger tit: "Sender I dem bare afsted? I har jo ansvaret for dem?". Svaret er: ja, det gør vi.'

Katrine Knudsen, skaber af Vaskeriet

Årsagerne er ifølge pædagog-parret, at det kræver tid, faglighed og økonomiske ressourcer, hvis man i kommunen ønsker, at borgerne skal blive mere selvstændige.

- Det duer ikke, at området konstant bliver nedprioriteret. At bruge samskabelse og frivillighed for at få økonomien til at række længere er simpelthen ikke samskabelse, men en spareøvelse.

- Det synes jeg ikke er i orden over for de mennesker. Der er noget helt vildt fedt ved gøre tingene selv. De gør jo borgerne passive, siger Pia Stabell.

Den tilgang er Katrine Knudsen enig i.

- Hvis ikke vi øver med borgerne, så fratager vi dem muligheden for at danne erfaring. Det duer ikke. Udviklingshæmmede skal gøre tingene mange gange, for at danne erfaring og læring. Så må det tage den tid, det tager, siger hun.

Fejl fodrer viden

Pia Stabell og Katrine Knudsen mener, at en af årsagerne til, at Vaskeriet har succes, er modet til at begå fejl.

- Vi hylder de fejl, vi begår. Det er dem, der skal lære os at blive bedre, fortæller Pia Stabell.

- Vi kan godt forstå, at kommunen er bange for at begå fejl. Men der skal være plads til fejl, når man skal prøve nye ting af. Og den plads skal kommunen være med til at skabe, hvis de skal have samskabelse til at fungere, uddyber hun.

- På Vaskeriet får vi alle rykket vores grænser, både os og dem der er på øvebane. Vi løser mange opgaver, ingen af os har prøvet før, siger Pia Stabell.

Af samme årsag ejer vaskeriet ikke en bil. Det er vigtigt for pædagogerne, at alle lærer at transportere sig selv, fortæller de.

Det betyder blandt andet, at en af dem på øvebane har lært at tage bussen. Før i tiden blev hun kørt rundt i

taxa på kommunens regning, også når hun kun skulle halvdelen kilometer ned ad vejen.

- Det gør jo en verden til forskel for alle at være selvtransporterende. Det er en kæmpe frihed, man får, siger Pia Stabell.

Et andet princip er, at Pia Stabell og Katrine Knudsen ikke afleverer vasketøj eller går på kundeBesøg. Det skal de fem på øvebane gøre selv.

- Det kan ske, at vi følger dem på vej eller gennemgår ruten på Google Maps. Og hvis det går helt galt, så kan de jo ringe til os. Så finder vi ud af det sammen, siger Katrine Knudsen og fortsætter:

- De er så glade og stolte, når de kommer hjem, og det er lykkedes.

Den eksperimenterende tilgang til læring vækker engang imellem opsigt. Det oplever Pia og Katrine stadig.

- Folk spørger tit: 'Sender I dem bare afsted? I har jo ansvaret for dem?', fortæller Katrine Knudsen.

- Og ja. Det gør vi. Selvfølgelig arbejder vi pædagogisk med, hvordan det kan lade sig gøre. Og vi forbereder dem på, hvad der skal ske.

På med ja-hatten

Hverken Pia Stabell eller Katrine Knudsen mener, at Vaskeriet var blevet samme succes, hvis det havde et projekt i kommunen.

- Jeg er i tvivl, om de overhovedet ville være kommet i gang, siger Pia Stabell.

- Man behøver ikke have en færdig plan, før man begynder arbejdet. Planer går alligevel sjældent, som man forestiller sig, siger hun.

Hun mener, kommunerne skal ændre deres tilgang fuldstændigt og tænke ud af boksen, hvis ikke løsningen på deres samskabelse-problemer er, at medarbejderne siger op for at føre deres drømme ud i livet.

- Vores samarbejde med Aarhus Kommune går godt nu. Men det er ærgerligt, at det skal tage fire år at finde hinanden. Erfaringen fra vores projekt kan være med til at sætte gang i samskabelses-hjulene, hvis kommunerne tør, fortæller Pia Stabell.

Pædagogerne har en klar opfordring til kommunerne:

- De skal tage ja-hatten på og se mulighederne. Tillid skal fylde mere, og så skal de gå i gang i stedet for at overtænke det. Sæt personalet fri, så de slipper for at sige op for at skabe gode initiativer, afslutter Pia og Katrine. ●

Vaskeriet

- ▶ Vaskeriet er en øvebane, hvor udviklingshæmmede, der endnu ikke har været på eller haft succes med arbejdsmarkedet, kan få erfaring med at være på en arbejdsplads og med at være en del af et fællesskab.
- ▶ Vaskeriet har fire øvebanepladser, og Aarhus Kommune betaler 200.000 kr. i tilskud til pladserne om året. Derudover tjener vaskeriet penge på vasketøj og folkeaktier.

Henrik blev

Et anonymt brev med beskyldninger om sexchikane har sat Slagelse Kommunes arbejdsmarkedsforvaltning på den anden ende.

o metoo

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Henrik Skov, der er arbejdsmarkedschef i Slagelse, spærrede øjnene noget op, da han fik beskeden: Du er anklaget for sexchikane. Hvor? Hvornår? Af hvem?

Ifølge et brev, der er sendt til hans chef, til byrådet i Slagelse og til avisen Sjællandske, skal han både have kysset og befamlet kvindelige ansatte under et seminar. Det er der dog ingen ansatte, som kan huske, siger Henrik Skov om det anonyme brev, der sætter navn på konkrete medarbejdere, der angiveligt skal være blevet krænket:

- Alle i afdelingen er rystede. For alle har jo kunnet se, hvad der foregik til det seminar. Men hele afdelingen har stillet sig bag mig, og langt de fleste er især vrede over, at det er en anonym henvendelse. Så kan alle jo føle sig ramt, og så kan det jo være en kollega, som har skrevet det her brev.

Det er ikke udspecificeret i brevet, hvad den såkaldt uterlige opførsel er gået ud på:

- Men vi har forsøgt at grave ned i det, for hvis nogen har haft en ubehagelig oplevelse, vil vi gerne høre det. I samtalerne med erhvervspsykologen er alle medarbejdere kommet til orde, og ingen kan genkende sig i det, siger Henrik Skov.

Henrik Skov, arbejdsmarkedschef i Slagelse, har den seneste måned gennemgået et forløb, hvor han var på anklagebænken for at have begået seksuel chikane.

Privatfoto

beskyldt for sexchikane

Men der var et brev mere, der fik ham til at spærre øjnene endnu mere op. Vedlagt lå nemlig også en kopi af et brev sendt til Henrik Skovs kæreste om, at han angiveligt skulle have haft en affære med en anden mands kone.

Det stod der altså.

Ulykkeligt for alle

Ifølge Malene Saaby, der er advokat og teamchef hos medlemsrådgivningen i Ledernes Hovedorganisation, er det atypisk, at den slags anklager om sexchikane fremsættes anonymt. For som udgangspunkt vil der jo være en krænket part, som ønsker oprejsning.

- Jeg har haft en del med sexchikane-sager at gøre - også i forlængelse af hele MeToo-debatten. I den debat var der helt berettiget meget fokus på den potentielt krænkede part, men som faglig organisation har vi også et beskyttelseshensyn i forhold til dem, der er beskyldt for at krænke. For uanset hvor meget eller lidt, der er i sådan

en sag, så kan det være meget indgribende i ens liv at blive beskyldt for sexchikane, lige meget hvad udfaldet af sagen bliver, siger Malene Saaby.

Hun forklarer, at i de tilfælde, hvor der faktisk er tale om sexchikane, er det ikke sikkert, hensigten har været at gøre nogen fortræd eller at krænke nogen:

- Som beskyldt bliver man jo både maximalt presset og set skævt til. Det er ikke sjovt. Og så kan der være gråzoner i sådanne sager, hvor der ingen onde hensigter har været, men hvor man har misforstået et signal og måske ikke har opfattet en afvisning. Det er ikke altid sort/hvidt, siger Malene Saaby.

I modsætning til sagen i Slagelse, så ved man som oftest godt, hvem der står bag anklagen om sexchikane. Men uanset om man ved, hvem der står bag eller ej, så er det ikke en situation, den enkelte som udgangspunkt har erfaring med. Det har ens faglige organisation til gen-

‘Det eneste, medarbejderne har ansvar for, det er at komme videre.’

Lone Cantio, erhvervspsykolog

gæld, siger Malene Saaby, så derfor anbefaler hun, at hvis man bliver indblandet i en sag, som det første tager fat i den - alternativt en advokat. Og så skal man spørge sin leder eller HR-afdeling, hvordan man bedst forholder sig. For det kunne jo være en sag, der kan løses i dialog, siger Malene Saaby.

Hun understreger, at uanset om man er den krænkede, eller den krænkende part i en sag om sexchikane, så er

det en uheldig situation for begge parter.

Chok og krise

I Slagelse sidder Henrik Skov nu og undrer sig over, hvem der mon har sendt brevet.

- En ting er, at jeg skal befinde mig i en situation, hvor jeg bliver beskyldt for noget, jeg ikke har gjort. Men noget andet og meget værre er, at det er en anonym henvendelse, så alle de ansatte er bekymrede for, hvem der har sendt det. Da de fik det at vide for nogle uger siden, var folk både vrede og meget rystede, for hvis der virkelig var noget om sagen, hvorfor går folk så til medierne i stedet for at gå af de reglementerede kanaler til den slags, spørger Henrik Skov.

Derfor indkaldte kommunen hurtigt en erhvervspsykolog, som kunne tale med alle medarbejderne. De fleste i gruppe, men enkelte også i enesamtaler.

- Hun var dygtig til at manøvrere os rundt i, hvordan man agerer, når man er i

chok og i krise. Og hun sendte os i en retning, hvor det skal blive muligt at genopbygge tilliden i afdelingen igen, siger Henrik Skov.

Tilliden til genovervejelse

Erhvervspsykologen, som arbejdsmarkedsafdelingen i Slagelse Kommune talte med, hedder Lone Cantio. Normalt, siger hun, har et sådant forløb tre faser. Afdækning, reparation og at kigge fremad:

- Sådant en anonym henvendelse giver både chok og forskellige krisereaktioner. Folk bliver jo ramt på forskellig måde, men det er de samme mekanismer, som gør sig gældende ved andre kriser. Det rammer samtidig tilliden, fordi man mistænker alle, og man oplever sig selv mistænkt, siger hun.

Derfor har tillid netop også været i fokus i arbejdet i Slagelse.

- Medarbejderne i Slagelse havde brug for, at nogen fritog dem fra ansvaret for, at der er sket noget i organisationen. Det eneste, medarbejderne

har ansvar for, det er at komme videre, siger Lone Cantio.

Skyldig søges

I Slagelse Kommune ser de nu fremad, siger Henrik Skov. Men der er stadig masser af ubesvarede spørgsmål blandt medarbejderne, og der er stadig et ønske om at finde den skyldige:

- Hvem har fundet på det og hvorfor og hvorfor på den måde - men også om der sker mere. For hvis de kan finde på at beskyldte mig for det, kan andre så også blive ramt, spørger han.

Noget peger ifølge Henrik Skov på, at der er tale om en beskyldning, der kommer udefra, men han vil ikke komme det nærmere.

I afdelingen har de nu givet håndslag på, at beskyldningerne ikke skal ødelægge det arbejde, de i afdelingen allerede har lagt i at skabe et bedre arbejdsmiljø.

- At jeg bliver hængt til tørre offentligt må jeg leve med, men det skal ikke få lov at ødelægge tilliden, vi har til hinanden.

I MeToo-bevægelsen har der været et øget fokus på den krænkede part i sexchikane-sager. Men hvad stiller man op, hvis man bliver beskyldt for at have krænket en anden? Foto: Jens Astrup, Ritzau Scanpix

Hvad er sexchikane?

- ▶ Ifølge Arbejdstilsynet er seksuel chikane en særlig form for krænkende handling. De definerer det således:
- ▶ ‘Der er tale om krænkende handlinger, når en eller flere personer groft eller flere gange udsætter andre personer for adfærd, som af disse personer opfattes som nedværdigende. Det er uden betydning, om handlingerne er udtryk for ubetænksomhed eller et decideret ønske om at krænke. Det er personens oplevelse af de krænkende handlinger, der er central.
- ▶ Krænkende handlinger af seksuel karakter er al form for uønsket seksuel opmærksomhed.’

Hvad er konsekvensen ved sexchikane?

- ▶ Et studie fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø viser, at ansatte, som har været udsat for seksuel chikane, i gennemsnit har flere depressive symptomer end ansatte, som ikke har været udsat - uanset hvem der har udøvet chikanen.
- ▶ Studiet viser samtidig, at seksuel chikane er forbundet med endnu flere depressive symptomer, hvis den udøves af kolleger eller ledere, end hvis den kommer fra patienter, klienter og kunder. Tidligere forskning har desuden vist, at ansatte, der bliver seksuelt chikaneret af en kollega eller leder, har øget risiko for langvarigt sygefravær.

Hvad er konsekvensen ved uretmæssige beskyldninger?

- ▶ Der findes ingen afgørelser angående uretmæssige beskyldninger om sexchikane, men Ankestyrelsen har i en principafgørelse bestemt, at en en pædagog kunne få arbejdsskadeserstatning, fordi han var blevet uretmæssigt beskyldt for at have begået overgreb på et barn. Pædagogen havde fået en akut belastningsreaktion, som ifølge Ankestyrelsen altså var en direkte konsekvens af beskyldningerne.

Er Nanna og Josephine de rigtige til at udbrede kommunale budskaber?

Influencer

- ▶ En person, som har en række følgere på sociale medier og kan påvirke en målgruppe gennem kanaler som for eksempel Instagram, blogs og podcasts.
- ▶ Det er ofte private virksomheder, der bruger influencer til at sælge et produkt, og blandt andet derfor er det også sjældent, man ser dem i forbindelse med kommunale kampagner.
- ▶ Derfor vakte det kort før jul opsigt, at København betalte en kendt reality-person og influencer for at reklamere for en ny kulturplatform, brugbyen.nu. Et medlem af Borgerrepræsentationen kaldte det 'spild af skattekrone' og mente, at det svækkede kommunens troværdighed.

Kultur- og fritidsforvaltningens kampagne for brugbyen.nu

- ▶ Line Baun Danielsen fik 24.840 kr. i løn for at eksponere brugbyen.nu gennem et blogpost, som hun skulle dele to gange på Facebook, et Instagram-opslag og en Instagram-story med tre sekvenser. Hun skal også lave et opslag i 2020.
- ▶ Elvira Pitzner fik 25.000 kr. i løn for at eksponere brugbyen.nu gennem et opslag på Instagram og en Instagram-story med fire sekvenser, hvor man kan swipe up.

Kilde: Københavns Kommune

Teknik- og miljøforvaltningens kampagne for affaldssortering

- ▶ Frederikke Toftsø fik 25.000 kr. i løn for at lave et blogindlæg, to opslag på Instagram og syv Instagram-stories med flere sekvenser, som skulle understøtte politisk beslutning om mere affaldssortering. Kampagnen hed 'KBH sorterer', og hun skulle omtale tilskudsordning og et online-forløb.
- ▶ Julia Thies fik 21.500 kr. i løn for at lave et blogindlæg, tre opslag på Instagram og tre Instagram-stories med flere sekvenser.
- ▶ Nanna Elizabeth Hovgaard og Josephine Kuhn fik 27.000 kr. i løn for at nævne kampagnen i et afsnit af podcasten og lave to Instagram-stories med flere sekvenser.
- ▶ Emilie Lilja og hendes grønne alias @MiljoMulle fik 40.000 kr. i løn for at lave tre opslag på Instagram og ni Instagram-stories med flere sekvenser som en del af kampagnen. Hun skulle sætte fokus på ikke at smide skrald på gaden, særligt cigaretskodder fordi de blandt andet indeholder mikroplast.

Kilde: Københavns Kommune

Nanna Elizabeth Hovgaard (tv.) og Josephine Kuhn (th.) laver sammen podcasten Fries Before Guys, der handler om at være ung kvinde i 20'erne på godt og ondt. De to har blandt andet været sponsoreret af tøj- og undertøjsmærket Organic Basics, men man kunne i efteråret høre dem gøre reklame for Københavns Kommunes ordning for sortering af husholdningsaffald.

Foto: Emma Sejersen, Ritzau Scanpix

Sidste år betalte tre forvaltninger i København i alt en kvart mio. kr. for at bruge influencere i kampagner. Det er sundt at eksperimentere med nye kanaler, lyder det fra ekspert, men det er stadig ukendt grund.

firstmover

Af Emma Oxenbøl
emma@kommunen.dk

- Hvorfor har du ikke sorteret skrald, spørger Josephine Kuhn sin medvært på podcasten Fries Before Guys, Nanna Elizabeth Hovgaard.

- Jeg synes, det er meget svært at smide ting andre steder hen end i restaffald, fordi jeg har manglet konkret viden. Jeg har også tænkt over, hvordan jeg skulle sortere, når jeg bor i en lille lejlighed på 57 kvadratmeter, indtil jeg fandt ud af, at man kan få 400 kr. i tilskud af Københavns Kommune til sit eget affaldssystem derhjemme, svarer hun.

Sådan åbnede de to influencere en af podcastens episoder, da kommunen kørte en kampagne. Københavnerne kunne få økonomisk tilskud til at komme i gang med affaldssortering og online undervisning i, hvilken skraldespand de skal smide bananskrællen i.

Og mens influencere stadig er et nyt fænomen, har kommunen brugt i alt 259.340 kr. på at få ni forskellige influencere til at eksponere tre politiske tiltag: affaldssortering, forebyggelse af kriminalitet og kulturportalen brugbyen.nu.

- Som kommune har vi typisk meget begrænsede budgetter til vores kampagner. Derfor er vi omhyggelige med at bruge skattekronerne, der hvor vi bedst rammer vores målgrupper. Influencere kan være en god kanal, når der skal skabes kontakt til for eksempel yngre målgrupper, som vi kan have svært ved at nå som kommune, siger Amanda Justesen, der er koncernkommunikationschef i økonomiforvaltningen, som sidste år brugte fire influencere i en forebyggende kampagne, heriblandt Fries Before Guys.

Penge godt givet ud

Teknik- og miljøforvaltningen, der stod for kampagnen om affaldssortering, har målt på, hvor langt influencerne er nået ud, ved at se på hvor mange der har lyttet til podcasten, klikket ind på blogindlæg, set influencersnes Instagram-opslag og swipet op på deres stories. Det giver et samlet tal på 1,5 millioner visninger sidste år.

- Vi (økonomiforvaltningen, red.) følger også løbende op på, hvor mange mennesker opslagene når ud til, hvor mange visninger de får, og hvor stort et engagement de skaber. På den måde får vi et overblik over, hvad vi får for de penge, vi bruger på influencere, siger Amanda Justesen.

Men reelt kan forvaltningerne ikke vide, om de har fået bedre fat i borgere, eller om de har rykket deres holdninger ved at bruge influencere som for eksempel Fries Before Guys.

- Man kan ikke se, om de flytter sig. Så skal du være ret god til at måle, siger Benjamin Elberth, der er ekspert i digital kommunikation og indehaver af kommunikationsbureauet Elberth Kommunikation.

Derfor kan han ikke vurdere, om pengene er godt givet ud i forhold til at flytte målgruppens holdninger og adfærd, men han vurderer, at det er helt legitimt at bruge en kvart mio. kr. på influencere.

- I forhold til hvor mange de rammer for pengene, ser det

fornuftigt ud målt op imod andre kampagneformer. Da jeg kiggede på tallene, var det noget, jeg godt ville have købt, hvis jeg var en offentlig myndighed, siger han.

Adspurgte hvordan København kan sikre sig, at de personer, de rammer gennem influencere, rent faktisk er københavnere, lyder svaret, at det kan de ikke. Men man kan heller ikke sikre sig, at det er københavnere og ikke turister, der kigger på for eksempel plakater i busskure.

Derfor mener han også, at det er sundt nok at bruge influencere som kommune.

- København er jo bare de første, som gør det. Man kan synes, det er mærkeligt, fordi det er en ny annonceform, og når det er kommunale kroner, er man altid ekstra meget på vagt. Men at de tager et nyt greb i brug kan faktisk godt være billigere og mere effektivt, siger Benjamin Elberth.

Kender unges lingo

Ifølge Amanda Justesen oplever økonomiforvaltningen, at influencere kan skabe mere engagement end andre traditionelle kanaler, men når forvaltningen har brugt influencere, er det som supplement til Facebook, presse og annoncer.

- Når vi udvælger dem, laver vi et grundigt researcharbejde og vælger dem typisk ud fra, om deres profil og øvrige aktiviteter på sociale medier stemmer overens med det budskab, vi gerne vil ud med, siger hun.

Nogle har økonomiforvaltningen booket gennem bureauer, andre har de selv opsøgt og haft et tæt samarbejde med og derfor tillid til, lyder det fra Amanda Justesen.

Også Benjamin Elberth vurderer, at kommunen har gjort sit forarbejde ved også at finde mindre influencere, som har en snæver og mere specifik målgruppe. Det kan højne troværdigheden.

- De har for eksempel brugt nogle influencere, som jeg faktisk skal læse op på, hvem er. Det ser ud til, at de har valgt nogle fra nicher, siger han.

- Fordelen er, at influencerne kender de unges sprog. Og når jeg har sagt de unge, har jeg allerede gjort en fejl, for en 14-årig taler ikke som en 16-årig. Det ved influencerne. Mange influencere er dygtige til at tale præcis til deres målgruppe og kender deres målgruppes lingo, siger han.

Omvendt er det en ulempe, at influencermarkedet ikke er gennemtestet. Derfor ved vi ikke, hvor troværdigt de bliver opfattet.

- Det vil sige, at mange kommuner vil være tilbøjelige til at gå efter det sikre som reklamen i busskuret, for det får de i hvert fald ikke kritik for. Men faktisk kan det her godt være et eksempel på, at København har været fremsynet og bare er lidt hurtigere end alle os andre til at forstå, hvilke medier der virker, siger han.

Der findes både store influencere med mange tusind følger og mikroinfluencere med et par tusind følgere. De optræder ofte på det sociale medie Instagram, men har også kanaler som Facebook og podcast.

Foto : Jakob Eskildsen, Ritzau Scanpix

Kommuner kigger København over skulderen

Odense, Aarhus, Aalborg og Randers kommuner tøver med at bruge influencere, fordi erfaringerne er få. Derfor kigger de nu mod København, men stiller fortsat spørgsmålstegn ved influencersnes troværdighed.

rækkevidde

Af Emma Oxenbøl
emma@kommunen.dk

Mens København hyrer influencere til at gøre reklame for forskellige kommunale tiltag, venter andre store kommuner lidt med at følge efter. Flere steder i landet lyder det, at erfaringerne er for sparsomme, og at der endnu ikke har været den oplagte anledning.

Men det betyder ikke, at kommunerne afviser at bruge influencerne, når den rette opgave byder sig.

- Det er ikke, fordi vi er afvisende, men vi har det ikke inde som et fast element af vores kommunikationstiltag. Vi har ikke taget stilling til, at det vil vi ikke have, men jeg ser nysgerrigt på, hvad det har af effekt, når man er en kommune, siger Nanna Lise Vester, kommunikationschef i Odense.

I Randers har man indtil videre kun brugt influencere i forbindelse med rekruttering til sosuuddannelsen.

- Vi er meget opmærksomme på, at markedsføring gennem influencere, hvor man betaler for at få et specifikt budskab ud, er en vej at gå, og vi drøfter det hver gang, det giver mening i forhold til det indhold, vi har, siger Karen Balling Radmer, kommunikationschef i Randers, hvor direktionen netop har behandlet en ny strategi for kommunikation på sociale medier, som blandt andet går ud på, at kommunen må bruge

ge influencere, når det er relevant.

Skattekronerne

Sagen er den, at kommunerne skal være sikre på, hvad de får af udbytte, når de smider skattekroner efter influencere.

- Det kan godt være, at influencere henvender sig meget til den unge målgruppe, men så er der også det aber dabei, at vi som offentlig myndighed hele tiden skal holde os for øje, hvad vi bruger skattekroner på, for vi ved, at borgere kan blive lidt fortørnede over sådan nogle nye metoder, siger Kirja Holland, leder af kommunikation og udvikling i Aalborg.

I Aarhus fortæller presse- og kommunikationschef i kultur- og borgerservice, Michael Jaap, at man indtil videre har vurderet, at det har været for dyrt at bruge influencere. Enkelte gange har de forsøgt, for eksempel i en kampagne om at få unge til at åbne digital post.

- Effekten af det, vi har fået indtil videre, har ikke stået mål med prisen. Og det at influencere er blevet mere kommercielle, og at der er bureauer, som sælger mikroinfluencere, og som dermed skal have en bid af kagen, gør, at det er blevet et uigenomsigtigt område, siger han.

Gennemsigtig troværdighed

Og en af de ting, der gør det usikkert at vide, hvad man får, er influencersnes troværdighed.

- Man skal være meget nøje med, hvem det er, man indgår samarbejde med. De skal være seriøse om det, de laver og ikke bare købe ind på alle tilbud, de får, så det den ene dag er energidrikke og den næste dag kommunal anti-rygnings-kampagne. Det

kræver en høj grad af troværdighed, og det kan være svært at afdekke, om en given influencer er den rette at samarbejde med som kommune, siger Nanna Lise Vester.

Blandt andet derfor skal aflønningen være gennemsigtig, mener Karen Balling Radmer.

- Det er både en etisk stiltingtagen, og at vi følger landets love. Samtidig er det ret vigtigt, når vi taler til borgere eller nogen uden for kommunen, at vi opfører os gennemsigtigt. Vi vil ikke have skjulte annoncer. Folk skal kunne se, at vi er på en agenda her, siger hun.

Høj cigarføring

Det betyder også, at hun ville følge digital ekspert Benjamin Elberths anbefaling om at gå til et influencerbureau, hvis hun skulle hyre en influencer til en kampagne. Ifølge hende vil det være uetisk, at kommunen kigger ned i borgers mængde af følgere, hvem de er, og hvad de står for, når troværdigheden skal være i orden.

- Hvis vi for eksempel har brugt en influencer til at formidle, hvor vigtigt det er at tænke over, hvor meget man drikker eller ryger, og vedkommende bagefter tager selfies til fester, hvor der er høj cigarføring og fuld damp... Så er vi nødt til som kommune at overveje, om det er en situation, vi vil stå i, og hvad det kan have af konsekvenser for vores budskab, siger hun.

Hun kan forestille sig, at Randers i fremtiden vil kunne bruge influencere til at rekruttere til uddannelser og til at få folk til at bosætte sig i kommunen. Aalborg, Odense og Aarhus kan også sagtens forestille sig at bruge en influencer eller to i fremtiden.

Lars, Mette og Helle er alle i to p tre over fornavne på byrådsmedlemmer. Og så er navnene også populære blandt statsministre. Foto: Stine Rasmussen, Ritzau Scanpix

Her er de mest populære navne i byrådet

Lars, Søren og Mette går igen, når man tæller fornavne på byrådsmedlemmer. Og det afspejler faktisk befolkningen meget godt, forklarer navneforsker.

o kært barn

Af Christian Olesen og Ronja Pilgaard
christian@kommunen.dk, ronja@kommunen.dk

Alma og William er populære babynavne i år, men når du møder et byrådsmedlem, er der størst sandsynlighed for, at det er en mand, som hedder Lars. Det viser kommunen.dk's optælling af de mest udbredte fornavne blandt byrådspolitikere. Lars er den absolutte topscorer, da der sidder hele 60 navnebrødre rundt i byråds-salene. Hos kvinderne topper Anne med 35 personer - forfulgt af Mette, Helle, Lene og Lone som de næste på listen. Ved mændene fandt vi også talrige Peter'ere og Henrik'er. Og det giver egentlig meget god mening, forklarer Birgit Eggert, der er lektor ved

Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab. kommunen.dk sendte hende en liste med de 16 mest udbredte fornavne hos mænd og kvinder i byrådene og bad hende sætte nogle ord på dem. - Alle navne på listen er blandt de 20 hyppigste navne i Danmark. Undtagen ét hos hvert køn. Hos kvinderne er det Dorthe, hos mændene er det Claus. Så man må sige, at de mest populære navne hos politikerne også afspejler de hyppigste i befolkningen, siger Birgit Eggert. **Mystificeret af Lars** De fleste af politikernes fornavne toppede i popularitet i 1960'erne. Det fortæller noget om gennemsnitsalderen i byrådene, som er omkring 51 år. Anne var dog mest udbredt i 1950'erne, men det er samtidig også det

navn, flest danske kvinder har. - Måske kan der være en tendens til, at mænd er lidt yngre eller spreder sig bredere aldersmæssigt end kvinderne. Der er i hvert fald nogle indikationer. For eksempel er Thomas, Morten og Anders med, og de var mest udbredte i 1970'erne og 1980'erne, mens der ikke er lige så mange navne fra de årtier hos kvinderne, siger Birgit Eggert. - Men jeg er lidt mystificeret af Lars. Lars er blot det fjerdemest udbredte navn i Danmark, mens det er langt foran sine nærmeste konkurrenter i byrådet. Til gengæld er der slet ikke en lige så stor andel af Christian'er, Camilla'er og Anna'er

som i befolkningen. Og så er der få fornavne med udenlandsk oprindelse - selvom der dog er fem byrådspolitikere, der hedder Ali. **Farvel til Bente** Birgit Eggert forudser, at der vil ske en del ændringer ved de kommende kommunalvalg. For eksempel giver det mening, at der bliver færre af de navne, der er hyppigst blandt ældre mennesker. - Det er Kirsten og Bente, som nok er på vej ud, og også Jens, Niels og Ole vil der komme færre af, siger Birgit Eggert. Og så byder fremtiden på den tendens, at langt færre politikere kommer til at dele fornavn med en anden. I dag er der nemlig langt færre, der hedder det samme end tidligere, og der har længe været

en tendens, at forældre forsøger at kalde deres børn nogle mere unikke navne. - I 1985 var det lidt over fire pct., der delte det hyppigste fornavn i Danmark. I dag er

det under to pct. Det er faktisk et ret stort fald. Så der kommer færre politikere, der deler navne, efterhånden som vi kommer længere frem, siger Birgit Eggert. o

De mest populære fornavne

Tal i parentes angiver antallet af byrådsmedlemmer med navnet.

Kvinder	Mænd
▶ 1. Anne (35)	▶ 1. Lars (60)
▶ 2. Mette (28)	▶ 2. Peter (49)
▶ 3. Helle (22)	▶ 3. Henrik (44)
▶ 4. Lene (21)	▶ 4. Søren (43)
▶ 5. Lone (20)	▶ 5. Jens (43)
▶ 6. Pia (18)	▶ 6. Per (41)
▶ 7. Susanne (18)	▶ 7. Niels (40)
▶ 8. Charlotte (18)	▶ 8. Thomas (38)
▶ 9. Hanne (17)	▶ 9. Ole (35)
▶ 10. Dorthe/Dorte (16)	▶ 10. Michael (34)
▶ 11. Gitte (16)	▶ 11. Claus (30)
▶ 12. Bente (14)	▶ 12. Anders (28)
▶ 13. Kirsten (13)	▶ 13. Morten (26)
▶ 14. Tina (12)	▶ 14. Jan (25)
▶ 15. Maria (12)	▶ 15. Jørgen (25)
▶ 16. Marianne (12)	▶ 16. Hans (24)

Kilde: Altinget Publics liste med byrådsmedlemmer. Listen tæller 2.385 politikere, og der må derfor medregnes en vis usikkerhed i antallet af personer med hver navn, da der er omkring 2.430 byrådsmedlemmer i kommunerne.

Hyppigste navne i Danmark

Tal i parentes angiver antal personer.

Kvinder	Mænd
▶ 1. Anne (45.202)	▶ 1. Peter (48.011)
▶ 2. Kirsten (39.857)	▶ 2. Jens (45.000)
▶ 3. Mette (38.590)	▶ 3. Michael (44.811)
▶ 4. Hanne (37.882)	▶ 4. Lars (44.370)
▶ 5. Helle (33.770)	▶ 5. Thomas (41.987)

Kilde: Danmarks Statistik

Michael Seiding Larsen (V), Michael Larsen (S) og Michael Larsen (R) sidder i kommunalbestyrelsen i Vordingborg. Ud fra billederne ovenfor har de tilsyneladende samme tøjsmag. Kommunens borgmester hedder i øvrigt Mikael, mens der også er et andet byrådsmedlem med efternavnet Larsen.

Foto: Vordingborg Kommune

I Vordingborg hedder tre af byrådsmedlemmerne Michael Larsen

Michael Seiding Larsen, Michael Larsen og Michael Larsen sidder i kommunalbestyrelse sammen - vel at mærke for hvert sit parti. Det skaber forvirring.

o spøjst tilfælde

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

I byrådsalen i Vordingborg sidder tre politikere med samme fornavn og efternavn. Oprindeligt var der to, men ved det seneste kommunalvalg kom en radikal navnebror til. Det komplicerede sagerne.

- Ja, jeg skal jo hele tiden være sikker på, at det er mig, folk vil tale med, griner Michael Larsen (S) over telefonen.

Han sidder i kommunalbestyrelsen med Michael Larsen (R) og Michael Seiding Larsen (V), og det er særligt, når pressen ringer, at han skal holde tungen lige i munden.

- I sidste uge ringede både du fra kommunen.dk og journalister fra TV2 Bornholm og TV2 Øst forkert til mig på samme dag. Og jeg får da også indimellem mails og telefonopkald, der er til den radikale Michael Larsen, siger Michael Larsen (S).

Det kender Michael Seiding Larsen (V) også alt til.

- Ja, det gav en del forvirring i starten, hvor folk tog fejl af os og tog kontakt til én Michael Larsen, selvom det måske skulle være mig eller den anden Michael Larsen, siger han.

Men det har der heldigvis været råd for - særligt hos venstremanden. Før Michael Seiding Larsen (V) gik ind i kommunalpolitik, brugte han aldrig sit mellemnavn,

men siden har det vist sig at være ekstremt værdifuldt.

- Man er nødt til at skille sig ud. Særligt når man er borgmesterkandidat, som jeg var. Så jeg fandt hurtigt ud af, at det giver mere mening at bruge mit mellemnavn. Det var et aktivt valg, fortæller Michael Seiding Larsen (V), der hovedsageligt går under Michael Seiding i kommunale henseender.

Den ægte Michael Larsen

Vordingborgs borgmester hedder Mikael Smed (S), så når der er byrådsmøde er det fuldstændig umuligt for nogen at benytte sig af fornavnet Michael. Det har givet anledning til en slags uofficiel protokol for, hvordan Michael Larsen'erne tituleres.

- Jeg plejer at rejse mig op, og så bliver der sagt 'Michael Larsen, Socialdemokratiet', og når jeg henviser til de andre, så siger jeg 'Michael Seiding' eller 'Michael Larsen fra de Radikale'. Han er jo egentlig den ægte, fordi han er den eneste, der kun hedder Michael Larsen, siger Michael Larsen (S), der oprindeligt hedder Tom til fornavn, men det har han ikke gjort brug af siden sin folkeskoletid.

Michael Larsen (R) griner ved tanken om, at der skulle findes ægte og uægte Michael Larsen'er.

- Men nej, jeg tænker ikke, man kan gøre det op på den måde. Jeg vil da også sige, at det er stærkt aftagende, hvor ofte folk tager fejl af os, siger han.

Samme navn, forskellige holdninger

Men der er ikke kun ulemper i at dele navn med en kollega.

- Der var engang, hvor jeg fik rigtig meget ros for noget, den radikale Michael Larsen havde lavet. Så det er ikke helt skidt, selvom jeg desværre måtte ende med at sige, at det ikke var mig, der stod bag, joker Michael Larsen (S).

Selvom de tre mænd deler navn, deler de langt fra holdninger. Lige for tiden er der særligt et spørgsmål, der splitter dem: Skal rådhuset renoveres, eller skal der bygges et nyt?

- Vi er alle enige om at forbedre forholdene for de ansatte i kommunen. Men vi hos De Radikale siger, at vi lige så godt kan bygge noget

nyt i stedet for at bruge flere penge på det gamle skidt, siger Michael Larsen (R).

- Fronterne er trukket stramt op. Venstre er lodret uenig i at bygge et nyt rådhus, uddyber Michael Seiding Larsen (V).

- Der er jeg overhovedet ikke enig med Seiding. Det er bare at få sat det i gang. Jo før, jo bedre, slår Michael Larsen (S) fast.

Hvordan rådhusdebatten ender, er ikke til at sige endnu. Men noget tyder på, at det kan svare sig at skifte navn til Michael Larsen, hvis man vil vælges ind i Vordingborgs kommunalbestyrelse.

Nemt at skrive til den forkerte

De tre Michael Larsen'er har så enslydende kommunale mailadresser, at det næppe undrer nogen, at man nemt skriver til den forkerte.

- mslarsen@vordingborg.dk
- mlarsen@vordingborg.dk
- milarsen@vordingborg.dk

Michael Larsen er en populær mand

- Ifølge Danmarks Statistik hedder 1.052 danske mænd Michael Larsen.
- Udover de tre byrådspolitikere har andre med navnet gjort sig bemærket.
- For eksempel har forfatteren Michael Larsen skrevet flere succesfulde krimier.
- Og Michael Larsen er også en velanset travtræner.
- Og op gennem 1990'erne spillede Michael Larsen midtbane for Silkeborg IF, og samme Michael Larsen arbejder i dag som fysioterapeut i klubben.
- Derudover hedder 34 byrådspolitikere Michael til fornavn.
- Og i Danmark er der en enkelt kvinde med fornavnet Michael.

Morgendagens meningsdannere

Af Tobias Rosenørn Folden

KOM NU, POLITIKER! TÆNK GRØNNERE FØR DIN NABO ...

Mon ikke ordet klimahandling får de fleste til at tænke på klimaloven, unge der strejker, 'grønne' virksomheder, samt de 'grønne folkevalgte'. Men det virker, som om toppen har glemt, hvad det er, de unge strejker for. De unges målsætning var, at toppen tog klimaløst alvorligt og lavede nogle målsætninger, der overholder Parisaftalen. Men det lader nu til, beslutningstagerne har glemt, hvad Parisaftalen forpligter til.

Parisaftalens mål er at sikre, at vi ikke kommer over en temperaturstigning på 1,5-2 grader. Ikke desto mindre gør FN's klimapanel, 'Intergovernmental Panel on Climate Change' (IPCC), opmærksom på, at selv en temperaturstigning på lige over 1,5 grader skaber stor sandsynlig for, at de planetære forandringer vil være umulige at føre tilbage.

Utilstrækkelig klimalov

Klimalovens forudsætning om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030 bygger på FN's opgørelsesmetode, der kalkulerer med, at den gennemsnitlige borger udleder seks ton drivhusgasser om året. 70 pct. af seks er 4,2 ton, hvilket betyder, at udledningen skal ned på 1,8 ton per indbygger per år. Det stemmer overens med Parisaftalen, idet Concitos Michael Minter konkluderer, at udledningen skal mindskes til to ton per verdensborger i 2030 for at holde temperaturstigningen under to grader.

Desværre inkluderer IPCC ikke forbrug af varer produceret i andre lande. Ifølge FN's opgørelsesmetode tæller biomasse som en vedvarende energikilde, skibsfart er ikke inkluderet, og det er udenrigs-luftfart heller ikke. Hvis disse variabler regnes med, udleder Danmark ifølge Concito 17 ton drivhusgasser per indbygger per år, altså 11 ton eller knap 200 pct. mere end ifølge FN's beregninger.

Desværre har regeringen ikke ambitioner om at reducere den reelle udledning med 70 pct., hvilket ville svare til en reduktion på 11,9 ton per indbygger eller 15 ton ifølge Parisaftalen.

Hurtige point til dem, der tør

Så hvordan gør vi det attraktivt for politikerne at arbejde for den reduktion, der reelt skal til?

Vi kan for eksempel støtte op om kampagnen 'verdensbedsteklimaplan.dk', der arbejder for at få lagt afgifter på CO₂-udledning også kaldet Carbon Fee Dividend (CFD) på såvel lands- som EU-niveau. Sådan et tiltag vil hjælpe enormt på virksomheders Corporate Social Responsibility-politik.

Som lokalpolitiker kan man desuden vælge at lægge pres på sit parti for at få afgifter på udledninger. Man kan lægge pres på de otte 'grønne' partier for at fremme grøn vækst. Det er nu, de har muligheden for at høste de lavthængende frugter og overhale 'hovedet-under-armen'-politikkerne i meningsmålingerne.

Tobias Rosenørn Folden
Bestyrelsesmedlem – Ungdom NOAH

Man kan lægge pres på de otte 'grønne' partier for at fremme grøn vækst. Det er nu, de har muligheden for at høste de lavthængende frugter og overhale 'hovedet-under-armen'-politikkerne i meningsmålingerne.

'Dark design' driver udsatte ud af byen

Hjemløse og udsatte borgeres sove- og opholdssteder i byen forsvinder, uden at vi lægger mærke til det. Det går ud over mangfoldigheden, mener forsker.

o hjem kære hjem

Af Rebecca Birch Roulund
rebecca@kommunen.dk

Forestil dig, at du er hjemløs og skal sove på gaden i nat. I din søgen efter et godt sted at ligge, bliver du mødt af bænke, der har fået monteret et ekstra armlæn i midten, så den er umulig at få en god nats søvn på. Hvad føler du?

Armlænen er en del af fænomenet, som forsker i urban design ved Aalborg Universitet Ole B. Jensen har

navngivet dark design. Når han underviser studerende i design-tendensen, beder han dem om at sætte sig ind i ovenstående scenarie.

- Det er vigtigt at have en forståelse for, hvordan forskellige grupper bliver mødt af byen og måden, den er designet på. Derfor skal vi også selv forsøge at se byen fra andre perspektiver, siger han.

Siden 2015 har han beskæftiget sig med dark design.

Ifølge Ole B. Jensen er dark design ikke en ny tendens i

bybilledet. Borgerne lægger bare ikke mærke til design-tiltagene, fordi de ikke er berørt af dem.

- Det er en magtudøvelse, som personerne bag ikke nødvendigvis ønsker at få frem i lyset. Derfor kalder vi det dark design, siger han.

Udover armlæn udmønter dark design sig blandt andet som skrå bænke, skrå varmeriste, hegn foran indhug ved tunneller og broer og klassisk musik på togstationer.

- Det foregår, uden at vi lægger mærke til det. Det er ikke os, det går ud over. Men det er vigtigt, vi får kendskab til det, før det udvikler sig til de ekstreme eksempler, vi ser i udlandet, siger Ole B. Jensen.

Mørkt udsyn

I fx Los Angeles og London er der nogle steder sat pigge op for at forhindre hjemløse i at slå sig ned.

- Det er design, der sender et meget stærkt signal. De gør det tydeligt for enhver, at formålet er at skubbe de hjemløse væk, siger Ole B. Jensen.

- Byer er steder, der er tilgængelige for alle typer mennesker. Når man installerer designobjekter, der har til formål at fordrive nogle bestemte mennesker, så er det en klar magtudøvelse, forklarer han.

En af Ole B. Jensen hovedpointer med at italesætte design-tendensen er at sørge for, at der kommer fokus på det, før det er for sent, og de mørke design-former har gjort deres permanente indtog i bybilledet.

- Danmark ændrer sig med raket fart. Den kultur og lovgivning, vi ser i udlandet, kan meget vel komme til Danmark, hvis vi ikke er opmærksomme på, hvad der sker, siger han.

- Måden, vi behandler vores svageste på, plejer at være et tegn på, hvor demokratiske vi er, siger forskeren.

Mere end en hovedstads-ting

Ole B. Jensen har især fundet danske eksempler på dark design i København, men ifølge flere hjemløse findes det også i andre større byer.

Heidi Vinther Mortensen er formand for De Hjemløses Landsorganisation Sands lokaludvalg i Nordjylland. Hun er fx ikke begejstret for et kunstprojekt i parken ved Aalborgs kongres- og kulturcenter, hvor højttalere i træerne spiller musik, når forbi-passerende trykker på en knap.

- Musikken gør det umuligt at sove i parken. Jeg kan ikke lade være med at tænke, at

de har installeret dem med vilje for at skubbe os væk fra parken, fortæller hun.

Ifølge den nordjyske lokalformand er situationen i og omkring Aalborg så slem, at mange drager ud af byen for at sove på gårde og i lader, hvis landmændene byder dem inden for.

Også i Esbjerg oplever de udsatte at mangle steder at sove, fortæller Kasper 'Svamp' Ankersø, som er hjemløs i området.

På Esbjerg Banegård er der armlæn på bænkene, og taget på de madpakkehuse i skoven, hvor han af og til overnatter, er blevet utæt. Kommunen gør ikke noget for at reparere det, mener han.

- Jeg tror, det er bevidst. Eller også er det bare rigtig dumt, siger han.

Kasper 'Svamp' har haft medlemmer af byrådet i Esbjerg med ude at gå for at vise dem, hvordan det er at være udsat i kommunen. Men han oplever ikke, at der bliver tænkt på ham.

- Jeg føler, mange af byrådsmedlemmerne er ligeglade med den her problematik, for der sker ikke noget, siger han.

'Ikke i min baghave'

En af dem, der er med til at designe, hvordan danske byer ser ud, er landskabsarkitekt Peter Juhl. I over 23 år har han været indehaver af tegnestuen Opland, der tegner byrum for flere kommuner.

Han oplever ikke, at kommunerne efterlyser større inddragelse af socialt udsatte, når de skal anlægge nye offentlige rum.

Dark design ifølge Ole B. Jensen

- ▶ Dark design er bevidst adfærdsregulerende og har til formål at ekskludere uønskede personer. Designet er skabt, så 'normale' borgere ikke umiddelbart lægger mærke til det.
- ▶ Konsekvenserne ved dark design er ifølge Ole B. Jensen, at hjemløse ikke længere kan bevæge sig frit og afskåret fra at bruge byen. Det leder til en yderligere social eksklusion.

Hjemløse i Danmark

- ▶ Antallet af hjemløse i Danmark bliver opgjort hvert andet år af Vive. Ved opgørelsen i 2019 var der 6.431 hjemløse. Heraf befandt størstedelen, 1.442, sig i København.
- ▶ Antallet af hjemløse i Danmark har været stigende siden 2009 og er stagneret i 2017.
- ▶ Kun 11,8 pct. af de hjemløse sover på gaden. Størstedelen, 36,61 pct., sover på herberg.

Kilde: Vive

Riste som den, den hjemløse her ligger på, er attraktive steder at sove, da de ofte er varme.

Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Hellestedet på Enggade, som har opholdsrum i den ene ende og toiletfaciliteter i den anden, er bygget i samarbejde med brugerne. Idéen er også ved at blive testet af i byer som Aarhus og København.

Foto: Land+

Odense skaber helle for sine udsatte borgere

- Det er sjældent, at vi bliver bedt om at tage højde for, at der skal være plads til udsatte borgere. Der er en byggekultur, hvor pladserne skal være åbne og pæne, og det skubber måske de udsatte væk, siger han.

Ifølge landskabsarkitekten er det også svært at inddrage de udsatte i udviklingen af nye områder.

- Vi har ofte brugerinddragselsesprocesser med workshops og interviews. Her er det dem, der dukker op og råber højest, der har mest indflydelse. Og det er sjældent de udsatte grupper, fortæller han.

Ifølge Peter Juhl spiller boligejerne en stor rolle i placeringen af byens bænke og indretningen af pladserne.

- Det sker, at beboere ikke ønsker at have en offentlig bænk placeret foran deres opgang, fordi de frygter, det bliver en dranker-bænk. Så selvom de gerne vil have mangfoldighed i byen, så opstår der nogle steder en 'ikke-i-min-baghave'-mentalitet, siger han.

Peter Juhl vil gerne blive bedre til at inddrage udsatte grupper i udviklingen af byrum i fremtiden, fortæller han.

- Jeg er glad for, at der kommer større fokus på

emnet. Jeg synes det er vigtigt, at der er plads til alle i byen, siger han.

Fordriver de fattigste

På Aalborg Universitet samler forsker Ole B. Jensen stadig på eksempler fra hele landet. Han ønsker at kortlægge udbredelsen af dark design.

- Det er en kortsigtet løsning at fordrive udsatte ud af byen. Man får jo ikke de udsattes problemer til at forsvinde, bare fordi man jager dem andre steder hen. Man skal tage fat i den rigtige årsag til problemet, mener han.

- Du får aldrig nogen i Danmark til at indrømme, at de bruger de her designmetoder til at fordrive hjemløse. Det er dog påfaldende, at det er den funktion, de har, siger han.

Ole B. Jensen ønsker ikke at pege fingre ad kommunerne. Men han mener, de har et ansvar.

- Kommunen har ansvaret for det offentlige rum. Min opgave er at tilvejebringe viden og data om fænomenet. Så kan der forhåbentlig skabes en god dialog med forvaltningerne om dette fænomen. Og i sidste ende er det jo politikernes opgave at bestemme, hvilken slags byer vi ønsker.

De udsatte borgere i Odense har fået et hellested. Her kan de drikke og larme i fred uden at blive smidt væk, fortæller boligstrategisk konsulent.

plads til alle

Af Rebecca Birch Roulund
rebecca@kommunen.dk

Når varmestuen lukker, søger nogle af Odenses hjemløse borgere mod Enggade. Der har kommunen i samarbejde med de udsatte selv bygget et såkaldt hellested. En container-bygning, hvor man kan nyde sine øl i fred.

- Det var et stort ønske fra de udsatte at få et sted i byen, der var deres, siger Tom Rønning, der er boligstrategisk konsulent i kommunens socialforvaltning.

Sammen med landskabsarkitekt Michael Finke fra tegnestuen Land+ har Odense udviklet hellestedet. Og samarbejdet med de udsatte gjorde både kommunen og tegnestuen klogere på gruppen.

- Vi lærte hurtigt, at hjemløse og udsatte opholder sig, hvor der er andre mennesker. Den erfaring kunne vi tage med i designet af hellestedet, siger Tom Rønning.

Bredt samarbejde

I Odense viste det sig, at de udsattes ønsker for hellestedet ikke var så store. De ville hverken have rindende vand eller elektrisk lys af frygt for at tiltrække stiknarkomaner. Til gengæld er det vigtigt for brugerne at kunne kigge ud, uden at andre kan kigge ind, fortæller Michael Finke.

Hellestedet er endt med at være meget forskelligt fra det, Michael Finke forventede, da arbejdet begyndte.

- Jeg troede, de ønskede noget med farverige facader og lås på toilettdøren, men dialogen har gjort mig meget klogere på brugerne, fortæller han.

Det er ikke kun kommunen og de socialt udsatte, der arbejder sammen for at skabe byrum for alle i Odense.

'Vi lærte hurtigt, at hjemløse og udsatte opholder sig, hvor der er andre mennesker. Den erfaring kunne vi tage med i designet af hellestedet.'

- Tom Rønning, boligstrategisk konsulent i Odense Kommune

Sammen med politiet, vagtselskaber, Cityforeningen, Horesta, frivillige organisationer, civilsamfundet og en række andre aktører mødes kommunen hver tredje måned og diskuterer udfordringer og løsninger. De kalder samarbejdet Den Inkluderende By. Håbet er, at møderne er med til at forebygge misforståelser grupperne imellem.

En af udfordringerne er, at nogle dealere i lang tid har chikaneret brugerne af hellestedet ved Enggade, fortæller Tom Rønning.

Derfor har kommunen været nødt til at lukke det midlertidigt. Det blev besluttet med brugerne og varmestuen, fortæller han. Politi og overvågning var ikke nok til at holde de kriminelle væk. Men Tom Rønning er ikke i tvivl. Hellestedet skal åbne igen inden sommer.

- Vi lader os ikke slå ud. Der har været en rigtig lang

periode, hvor hellestedet har fungeret. Vi oplever, at brugerne er rigtig glade for stedet, så planen er, det skal åbne igen, siger han.

- Så må det være en erfaring, vi gør os og bliver klogere af, siger han.

Efter planen

I alt er der fem hellesteder i Odense. Idéen bliver også prøvet af i blandt andet Varde, København, Aalborg og Aarhus.

I kommunens byrumsstrategi er der lagt stor vægt på, at byen også skal være åben for socialt udsatte. Og det mener Tom Rønning er realistisk.

- Det skal være muligt at indrette byen, så der er plads til alle. Vi er ikke ude på at jage nogen væk. Vi vil gerne have rum, hvor borgerne føler sig trygge. Det gør vi blandt andet ved at lave åbne pladser, hvor folk kan møde hinanden, fortæller han.

Tom Rønning mener, at meget af den utryghed, mange har ved store grupper af udsatte borgere, vil forsvinde, hvis folk bliver mere vant til at se dem i bybilledet.

- De fleste er jo heller ikke utrygge ved Hus Forbi-sælgeren, der står foran det lokale supermarked og sælger aviser. Ham ser de tit. Hvis vi ser hinanden mere i bybilledet, tror jeg også, vi bliver mindre utrygge, siger han.

Ekspert:

Bosteder lægger billeder af udsatte beboere ulovligt på Facebook

Flere bosteder har åbne Facebooksider, hvor de deler billeder af beboere med fx misbrug og psykiske lidelser. Det er ulovligt og kritisabelt, mener eksperter.

o datasikkerhed

Af **Jeppé Emil Gurlev**
jepp@kommunen.dk

Alle og enhver kan klikke sig ind og følge med i dagligdagen på et bosted. Flere bosteder er nemlig aktive på Facebook. Og nogle af de bosteder, hvor beboere bliver behandlet for en række alvorlige problemer, har endda helt åbne sider, hvor ikke kun pårørende til bebo-

erne, men alle kan følge med.

Redaktionen har efter en hurtig søgning på Facebook fundet frem til 23 bosteder med åbne Facebooksider, hvor der optræder billeder af genkendelige beboere. Det er alle bosteder, som kommunerne landet over sender udsatte borgere til. Bostederne har ikke en gyldig aftale om fælles dataansvar med Facebook,

vurderer eksperter, fordi Facebook ikke vil indgå den type aftaler. I en sådan aftale skal man fastlægge, hvem der har ansvar for hvad, og hvordan man sikrer - i dette tilfælde - beboernes rettigheder.

Bostederne, som redaktionen har fundet frem til, huser borgere med fx misbrug, behandlingsdomme, autisme, adhd, fysiske handicap, udviklingshæmning og en række psykiske lidelser. Det er et stort problem, at bostederne, der har beboere med så alvorlige problemer, bruger Facebook, mener Pernille Tranberg, der er dataetisk rådgiver og medstifter af DataEthics.eu.

- Når beboerne en dag kommer ud af deres psykiske problemer, så har de måske ikke lyst til, at det skal forfølge dem resten af livet. Og det

gør det jo ved, at man har offentliggjort det på den måde. Det er simpelthen uansvarligt, siger hun.

Ingen gyldig aftale

Billederne er typisk af harmløse hverdagsaktiviteter, som eksempelvis en grillaften. Men det er både i strid med persondataloven og et stort etisk problem, at bostederne eksponerer de udsatte borgere på Facebook, mener Pernille Tranberg.

Det er ikke nok, at beboerne har givet deres samtykke til, at billederne bliver lagt op, mener Hanne Marie Motzfeldt, lektor i digital forvaltning på Københavns Universitet. Hun vurderer, at bostederne formentlig handler ulovligt. Det kan nemlig føre til problemer, hvis beboerne vil trække deres samtykke tilbage.

- Som Facebook normalt er konstrueret, så slipper bostederne enhver kontrol med de her oplysninger. Hvis nu de mennesker gerne vil have trukket nogle oplysninger tilbage, hvordan vil bostedet så håndtere det? Så kan de pille det af deres side, men det kan alligevel være spredt alle mulige steder hen og brugt til alle mulige mærkelige formål. Noget af det, man blandt andet bruger billeder på Facebook til, er at udvikle ansigtsgenkendelse, siger hun.

Muligt brud på tavshedspligten

Der er også en betydelig risiko for, at bostederne kommer på kant med straffelovens regler om tavshedspligt, når de lægger billeder op af beboerne og dermed offentliggør, at de er i behandling for en bestemt

'Anbragte børn og unge bliver også glade for et like på Facebook, og ofte er de stolte af deres bosted.'

Michael Graatang, direktør i Landsorganisationen for sociale tilbud

diagnose. Derudover hører det sig i det hele taget ikke til, at man bruger 'reklamelignende opslag' med udsatte personer, når man varetager en opgave for det offentlige, mener Hanne Marie Motzfeldt.

Beboerne på bosteder vil også gerne høste likes på Facebook, mener direktøren i Landsorganisationen for sociale tilbud. Men det er kritisabelt og muligvis ulovligt, mener tre eksperter.

Foto: Mehau Kulyk, Ritzau Scanpix

‘Det kan godt være, man ikke kan få konkrete diagnoser ud af billedet, men man får i hvert fald at vide, at det er sårbare beboere.’

Ayo Næsborg-Andersen, lektor i persondataret

- Det er ikke værdigt. Det er mennesker, der er i ekstremt udsatte situationer. Det virker jo næsten som om, at det her har en sådan reklame-agtig karakter.

Ayo Næsborg-Andersen, der er lektor i persondataret

på Syddansk Universitet, vurderer, at det er ulovligt, at man lægger billeder af udsatte personer ud uden at have en aftale med Facebook.

- Det kan godt være, man ikke kan få konkrete diagnoser ud af billedet, men man får i sagen, men siger, at det er sårbare beboere. Og man kan reelt ikke gennemskue, hvad Facebook bruger oplysningerne til. Det betyder, at det bliver mere sårbart, siger hun.

Derudover tvivler hun på, om beboere overhovedet kan give et gyldigt samtykke. Loven kræver nemlig, at et samtykke skal gives mellem ligeværdige partnere, hvor der skal være et frit valg.

- Det kan man godt tvivle på om det er her, når det er et bosted, som i sagens natur kan styre beboernes hverdag. Dem, der giver én mad og tag over hovedet, er jo ikke en

‘Det er ikke værdigt. Det er mennesker, der er i ekstremt udsatte situationer.’

Hanne Marie Motzfeldt, lektor i digital forvaltning

ligeværdig partner med den, der bor der, siger hun.

Hos Landsorganisationen for sociale tilbud, der repræsenterer 495 private bosteder, kan man nikke genkende til problemet med, at man ikke kan indgå de rette aftaler med Facebook. Det er dog ikke kun bostederne, der har det problem, påpeger Michael Graatang, der er direktør i organisationen.

- Det gælder bosteder såvel som alle organisationer inden for socialområdet og også politikere, der besøger og kommunikerer om området. Vores medlemmer er som alle andre virksomheder underlagt lovgivningen om persondata og skal sørge for at indgå en aftale med Facebook om fælles dataansvar. Problemet er, at ingen på nuværende tidspunkt kan indgå en aftale. Det problem skal adresseres til EU og er grundlæggende en tvist mellem EU og og Facebook, siger han.

Samme muligheder

Derudover fastslår han, at der påhviler personalet et særligt etisk ansvar for at passe ekstra godt på de borgere, som bor på bostederne. Men det er vigtigt at huske på, at beboere på bostederne skal have de samme rettigheder, som alle andre har, siger han.

- Anbragte børn og unge bliver også glade for et like på Facebook, og ofte er de stolte af deres bosted. Alle beboere på et bosted skal have samme muligheder, livsvilkår og rettigheder som du og jeg. Men vi er alle underlagt præcis den samme juridiske problemstilling, siger han.

Peter Fogh Knudsen, der er kontorchef i Datatilsynet, vil ikke udtale sig om det konkrete tilfælde uden at have vurderet alle fakta i sagen, men siger, at man skal have en gyldig aftale, når man deler et fælles dataansvar:

- Hvis man er i en situation, hvor man har fælles dataansvar, skal parterne sørge for at fastlægge deres respektive ansvar. Hvis man står i den situation, hvor en aftale herom ikke lever op til loven, så må man overveje, om man kan få ændret aftalen, så den lever op til reglerne på området, eller overveje, om man så fortsat kan bruge det pågældende medie uden at komme i karambolage med loven. ○

Stor usikkerhed i kommuner om databehandleraftaler

Hvad skal der egentlig stå i en databehandleraftale? Og skal man overhovedet have en? Det er svært at svare på, oplever flere kommuner.

○ aftaleforvirring

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

På langt størstedelen af kommunernes hjemmesider sidder et lille program og holder øje med, hvordan du bruger hjemmesiden, og hvad du søger på.

Går de, der skal bruge tilskud til handicappede børn, ind via forsiden, eller finder de linket på Google? Virker det at slå op på kommunens Facebook-side, at det er tid til at skrive sit barn op til daginstitution? Og hvor mange søger egentlig på misbrugsbehandling uden at kontakte kommunen?

Den slags vil kommuner gerne vide, og derfor har 83 af de 98 installeret såkaldte trackere på deres hjemmesider. Det viser en gennemgang af landets kommuners hjemmesiders kildekode, som kommunen.dk har foretaget i januar måned.

Det kan være Google Analytics, eller det kan være Siteimprove Analytics. Det kan også være Monsido eller Piwik. Alle fire er programmer designet til at analysere data og lave statistik, så alle os med hjemmesider ved, hvordan vores hjemmesider klarer sig.

Derudover er der en række andre programmer, som også tracker brugernes bevægelser. Det er blandt andet Google Translate, som 16 kommuner har installeret.

Forvirring

En aktindsigt i kommunernes databehandleraftaler viser til gengæld, at der er stor forvirring blandt landets kommuner, når det kommer til, om der skal foreligge en databehandleraftale med de virksomheder, som behandler de her statistikker, som jo bygger på data om borgerne.

Nogle kommuner, som har Google Translate installeret på deres hjemmeside, har for eksempel databehandleraftaler med Google, mens Norddjurs Kommune oplyser til kommunen.dk, at KL har anbefalet ikke at indgå aftaler med techvirksomheden.

Nyborg fortæller, at det er aftalt mellem kommunerne og KL, at kommunerne ikke selv hver især skal indgå databehandleraftaler med de store internationale virksomheder som fx Facebook og Google. Hos Skive oplyser kommunen, at de store databehandlingsvirksomheder som Google slet ikke vil indgå databehandleraftaler, og hos Høje-Taastrup kom det noget bag på folk, at der sad

en tracker fra Google på deres hjemmeside, for det havde de intet ønske om at have.

Hos Guldborgsund fjernede kommunen straks alle trackere fra hjemmesiden, da kommunen.dk tog kontakt, hvorefter ansatte gik i gang med at undersøge, hvad der egentlig blev tracket.

Ansvar eller ej

Men det er også lidt kringlet med de databehandleraftaler, kan man forstå, når man taler med Kenni Olsen. Han er fuldmægtig hos Datatilsynet, og han forklarer, at det hele kommer an på, om den, der behandler dataene, selv skal bruge dem til noget, eller de alene handler på vegne af kommunen:

- Det, der kendetegner forholdet mellem en databehandler og en dataansvarlig, er, at det er den dataansvarlige, der bestemmer, hvordan data må bruges, hvorfor data overhovedet må bruges, hvilke data der må bruges, og hvad en virksomhed må bruge til at behandle dataene med. Til gengæld er det så den dataansvarlige, der har ansvaret for, at dataene bliver behandlet inden for lovens rammer, siger Kenni Olsen.

Men hvad nu, hvis den der behandler dataene, også har et formål med at behandle dem? Altså hvad hvis for eksempel SiteImprove bruger den data, de indsamler, til at sælge målrettede reklamer til nogle andre? Så er begge parter dataansvarlige, forklarer Kenni Olsen:

- Og hvis begge parter har dataansvar, skal man ikke indgå en databehandleraftale, for så er der jo ikke nogen, der handler på vegne af nogle andre. Så handler begge parter på vegne af sig selv. Derfor er det afgørende at få afklaret formålet med databehandlingen, så man ved, om kommunen er ansvarlig,

‘Hvis begge parter har dataansvar, skal man ikke indgå en databehandleraftale, for så er der jo ikke nogen, der handler på vegne af nogle andre. Så handler begge parter på vegne af sig selv.’

Kenni Olsen, Jurist hos Datatilsynet

og om leverandøren er databehandler, siger han.

På banen med de andre

Hos KL vil kontorchef for kontoret for Digitalisering og Teknologi, Pia Færch, gerne gøre sit for at undgå flere misforståelser og forvirringer, når det kommer til databehandleraftaler. Hun slår derfor fast:

- KL opfordrer ikke til, at kommunerne undlader at indgå databehandleraftaler, siger hun og fortsætter:

- Techgiganterne, fx Facebook og Google, opererer imidlertid med standardvilkår, som kommunerne ikke har nogen mulighed for at gå i dialog med techgiganterne om for at sikre, at de bliver retvisende for aftalerne med de enkelte kommuner.

KL ser derfor gerne, at Justitsministeriet og Datatilsynet kommer på banen for at hjælpe med at løse problemet. Det kan for eksempel være gennem nationale eller EU-krav til techfirmaerne, ‘såfremt de vil levere produkter og services til offentlige myndigheder og virksomheder,’ siger hun. ○

Sådan gjorde vi

- Kommunen.dk har besøgt alle kommunernes hjemmesider for at kortlægge, hvilke webstatistik-databehandlere hver enkelt kommune selv vælger at sende borgernes data til.
- 18 kommuner bruger Google Analytics. Men også Google Translate, som 16 kommuner har installeret på deres hjemmesider, kan bruges til at kortlægge brugernes bevægelser på hjemmesider.
- Ti kommuner har installeret programmet Google Tag Manager, som forsimplet sagt bruges til at gøre det lettere at ændre i en hjemmesides kildekode. Heri kan også ligge Google Analytics, uden at det har været synligt for kommunen.dk.
- 75 kommuner anvender Siteimproves værktøjer til tracking. De fleste har her brugt den skabelonaftale, som Kombit og KL har udarbejdet til aftaler med Siteimprove.
- Fredensborg og Rudersdal kommuner har ikke svaret på kommunen.dk's aktindsigtsanmodning. Billund og Hillerød kommuner oplyser, at de ikke har nået at behandle aktindsigtsanmodningen i tide.

Tættere på kanten end andre ledere

Er du først og fremmest leder eller fagperson? Vi har talt med to forvaltningschefer om faglig identitet højt i ledelseshierarkiet og tæt på politikerne.

o ledelse

Af Maria Steno
red@kommunen.dk

Pædagogisk ledelse, læringsledelse og andre former for faglig ledelse tæt på medarbejderne og borgerne har fået stor opmærksomhed de seneste år. Men hvilken rolle spiller faglig ledelse i forvaltningen og i dialogen med politikerne? To forvaltningschefer med meget forskellige ledelsesopgaver fortæller, hvordan de bringer fagligheden i spil.

- Min titel og min rolle skiller sig ud, og faglig ledelse fylder en stor del af min hverdag. Jeg skal ikke være neutral over for politikerne, men sige min faglige mening hele tiden, siger Lisbet Wolters, stadsarkitekt i Vejle Kommune.

Ikke langt derfra i Kolding Kommune arbejder sygeple-

jersken Heidi Nordahl Jensen som chef for sundhed og sygepleje. Hun skelner ikke mellem faglig ledelse og øvrige ledelsesopgaver. Det smelter sammen med udgangspunkt i borgerens behov, og det er noget, politikerne forstår.

Ingen kom over mit dørtin

For fem år siden satte Lisbet Wolters sig til rette på et lille kontor i Vejles teknik- og miljøforvaltning, men ingen medarbejder trådte ind over hendes dørtin, de ventede udenfor. Den hierarkiske embedsmandskultur kom som en overraskelse for Lisbet Wolters, der som uddannet arkitekt havde arbejdet hele sit professionelle liv i private tegnestuer som rådgiver og chef. Nu elsker hun at arbejde i kommunen, og

medarbejderne går frit ind og ud af hendes kontor.

Lisbet Wolters er stadsarkitekt med undertitlen klimachef. Det svarer til en stilling som områdechef med fire teams og 65 medarbejdere, heraf en del arkitekter, men også mange andre faggrupper. Lisbet og hendes teams beskæftiger sig primært med udviklingsopgaver inden for arkitektur, by- og landskabsrum.

Den faglige ledelse fylder næsten al hendes arbejdstid - nok 80 pct., hvis hun skal sætte tal på. Det er væsentligt mere, end da hun var chef på en privat tegnestue, hvor mere af tiden gik med administration, personale, salgsledelse osv.

- Samtidig har jeg meget større faglig impact i kommunen. Titlen som stadsarkitekt er en klar anerkendelse af min faglighed, og jeg kan tiltrække nogle andre typer af medarbejdere, arkitekter, som tiltrækkes af min faglighed og position som leder.

Hånden på kogepladen

I forhold til politikerne har Lisbet også en anden rolle

end de andre områdechefer i kommunen.

- Min direktør siger, at jeg er den eneste embedsmand, der må mene noget, og jeg bliver tit spurgt til min holdning af politikerne. Det er en meget svær balancegang at bevare sin faglige position og troværdighed, fordi arkitektur ikke er eksakt videnskab. Jeg har selvfølgelig en akademisk faglighed som arkitekt, men min vurdering er også baseret på en mere kunstnerisk og subjektiv opfattelse af kvalitet.

- Jeg kan ikke diktere, hvad politikerne skal mene, men jeg kan sige meget tydeligt, hvad jeg anbefaler. I den sidste ende er det deres beslutning.

Broen mellem den faglige rådgivning og den politiske beslutning prøver Lisbet Wolters at skabe ved at give politikerne mest mulig viden og flest mulige arkitektoniske referencer. Hvert fag har jo sine egne koder og sit eget fagsprog, og der har alle faglige ledere en opgave med at få det oversat til beslutningstagerne, mener Lisbet.

De bygninger, pladser osv., kommunen opfører, bliver både politikerne og Lisbet

stillet til ansvar for i mange år efter af brugere og borgere.

- Jeg er blevet en offentlig person i kommunen som stadsarkitekt og kan godt stå i brugen i Jelling, og så er der nogle borgere, der giver feedback på nogle projekter en-til-en. Den kontante afregning stiller nogle gode krav til os - vi skal altid gøre

‘Der er ingen af de projekter, jeg arbejder med, som kun vedrører et fagområde eller et fagudvalg.’

Lisbet Wolters, stadsarkitekt i Vejle

Faglig ledelse

- ▶ Faglig ledelse er baseret og orienteret mod en fagprofessionel faglighed. Det kan fx være overlægen og afdelingssygeplejersken, som både fungerer som ledere og faglige rådgivere for medarbejderne.
- ▶ Der har i de senere år været stort fokus på faglig ledelse af medarbejdere tæt på kerneopgaven i kommunerne fx læringsledelse og pædagogisk ledelse.
- ▶ Det er blandt andet sket på baggrund af to anbefalinger fra Ledelseskommisionen:
- ▶ Anbefaling 12) Ledere af fagprofessionelle skal i dialog med medarbejderne udøve faglig ledelse baseret på evidens.
- ▶ Anbefaling 15) Alle offentlige ledere skal først og fremmest have en stærk lederidentitet. Lederidentiteten kan kombineres med en faglig indsigt, men ledelsesarbejdet er det afgørende.
- ▶ I debatten har faglig ledelse også været fremhævet som et modsvar til djøfisering og New Public Management af de faglige organisationer.

Kunstværket Flooded Modernity vakte opmærksomhed, da det indgik i udstillingen Floating Art på Vejle Kunstmuseum. Stadsarkitekt Lisbet Wolters har brugt det som blikfang i kommunens strategi mod stormflod.

Foto: Vejle Kommune

‘Borgeren bruger jeg som ledestjerne. Det skaber både en tydelig retning og også en bred bane at spille på som leder.’

Heidi Nordahl Jensen, områdechef i Kolding

os umage. Jeg kan godt lide at have hånden på kogepladen i lokalsamfundet.

Tættere på kanten

- Der er nok nogle af de andre forvaltningschefer, der tænker, at jeg står mere udsat i min rolle, fordi den er så holdningsbaseret, og det er langt fra alle kommunale ledere, som selv ønsker at stå på den kant.

Det oplever Lisbet som en stor modsætning til hendes erfaringer i det private, hvor flere har ambitioner om at skabe forandringerne, se det nye og også selv tage del i æren for det. I kommunal sammenhæng handler det for mange embedsmænd om at komme sikkert i mål. De vil hellere sætte ambitionerne lidt ned, så de er sikre på ikke træde ved siden af. Det har påvirket Lisbet, som også selv er mindre risikovillig i sin faglige vurdering som stadsarkitekt, end hun var i forhold til private bygherrer.

Derfor arbejder Lisbet Wolters også bevidst med at skabe rum for at tænke stort og nyt i kommunen. Tømmefingerreglen er, at jo længere ude i fremtiden, jo mere visionær kan kommunen være i

forhold til byudvikling og nye projekter

Arkitektens stormflodsstrategi

- Vi skal kunne drømme og vise fremtiden, som den kan se ud, hvis vi arbejder efter det. Fx arbejder vi nu med et oplæg til en ny stormflodsstrategi, hvor vi selvfølgelig arbejder med eksakt viden-skab i form af prognoser for vandstanden, men ingen kender fremtiden i detaljer. Så vi må forestille os, hvordan det kommer til at blive og visualisere, hvordan vi kan håndtere de store vand-mængder.

Lisbet har talt sig varm og bladret ivrigt i, hvad der ligner en overgennemsnitlig sexet stormflodsstrategi. Mens hun taler om modeller og visualiseringer, kommer jeg til at tænke på psykologen Abraham Maslows berømte ord om, at hvis det eneste værktøj, du ejer, er en hammer, begynder ethvert problem at ligne et søm. Da jeg nævner det for Lisbet, nikker hun. Det faglige udgangspunkt har stor betydning for, hvordan man går til en opgave, og hvilke resultater man får også i en kommunal forvaltning.

Vejles oplæg til stormflodsstrategi har et kunstværk på forsiden og er fyldt med forslag til, hvordan fremtidens stormsikring skal indtænkes i kommunens byrum og arkitektur. Det er det, man får ud af at udnævne en arkitekt til områdechef, for det har en konsekvens, hvilken faglighed man sætter for bordenden. Selvfølgelig.

Stormflodsstrategier udarbejdet af teknikere indeholder flere prognoser og beregninger og tekniske løsninger med dæmnninger, overløbsbassiner osv. Det tekniske aspekt er også vigtigt i Vejle, men strategiens udgangspunkt er, at stormflodssikringen skal tjene flere formål i byrummet. Et krav, som Lisbet ofte stiller til nye projekter, og som også samtidig er en stor ledelsesudfordring.

Siloerne er den største trussel

Stadsarkitekten forklarer, at i dag skal byudvikling og udviklingen af det fysiske miljø i kommunerne løse en lang række udfordringer samtidig. For bare 10-15 år siden skulle en vej kun få trafik fra punkt a til punkt b. Det skal den også i dag, men nu skal kommunen også indtænke mobilitet, CO₂-aftryk, de sociale balancer og mødesteder omkring vejen.

Den største trussel mod at lykkes med den vision er ifølge Lisbet Wolters den hierarkiske og søjleopdelte forvaltningsstruktur.

- Der er ingen af de projekter, jeg arbejder med, som kun vedrører et fagområde eller et fagudvalg. Der er brug for input fra kultur, børn, skole osv., når vi taler byudvikling. Mange projekter vedrører sådan set hele

kommunalbestyrelsen, og det gør det også, når jeg skal komme med indspil til budgettet.

Det er ikke nyt, kommuner over hele landet taler om behovet for bedre sammenhænge for tiden, og i Vejle Kommune er de også i gang med et projekt om mellemrumsledelse, men de er ikke i mål endnu.

- Det ligger i arkitektens dna, at vi gerne vil samle folk rundt om bordet og få forskellige interesser til at mødes, og jeg tror, at en del af løsningen er at arbejde mere projektbaseret i kommunerne.

- Det har vi blandt andet gjort med et stort resiliensprojekt her i Vejle Kommune, som berører alle forvaltninger. Det er født som et projekt med sine egne fyrtårne og en vision om at arbejde helt anderledes og efter nogle andre spilleregler, der giver mere plads til vores forskellige ledelsesfagligheder. Det har været rigtig godt.

Parkeringspladsen i Kolding

I Kolding genkender områdechef og sygeplejerske Heidi Nordahl Jensen ønsket og behovet for at tænke i helheder og sammenhænge, selv om hendes indfaldsvinkel er en helt anden.

Hun er som sundhedsfaglig chef særligt optaget af samarbejdet mellem kommunen, hospitalsvæsenet og de praktiserende læger. Her oplever hun, at den forståelse, som hun tager med sig som leder med en baggrund fra sygehusvæsenet, giver stor værdi, fordi hun har prøvet at arbejde på den anden side.

Faktisk helt bogstaveligt. Regionens akutsygehus og kommunens sundhedshus ligger på hver sin side af en parkeringsplads, og sygehusepersonale løber over parkeringspladsen og tager blodprøver på borgere i det kommunale sundhedscenter. Derfor taler de i Kolding heller ikke om at arbejde sammen på tværs af siloer og strukturer, men om at bygge bro og betragte hinanden som kolleger. Det falder Heidi helt naturligt.

Frygter monofaglighed

Heidi Nordahl Jensens sundhedsfaglighed og kendskab til sundhedsvæsenet kommer også kommunen til gode i disse uger, hvor coronavirus har ryddet kalenderen, og kommunens sundhedsberedskab har været sat i gang på tværs af alle forvaltningsområder i Kolding Kommune.

Her føler Heidi sig på sikker grund, hun er vant til at arbejde ud fra Sundhedsstyrelsens retningslinjer og kan give svar på de mange spørgsmål, som rejser sig i kommunen i kølvandet på covid-19. Det har været godt i processen.

Alligevel hører Heidi ikke til den gruppe af sundhedsfaglige ledere, der synes, at djøfiseringen har taget overhånd. I stedet frygter hun monofaglighed, som er

Blå bog

- Lisbet Wolters
- Uddannet arkitekt 1997
- Siden 2015 stadsarkitekt i Vejle Kommune med undertitel af klimachef
- 2008-2015 Årstedernes Arkitekter, blandt andet tegnestue og markedsleder
- 2003-2008 Kobra Arkitekter, tegnestueleder

Blå bog

- Heidi Nordahl Jensen
- Uddannet sygeplejerske 2002
- Master i offentlig ledelse 2016
- Siden 2016 chef i Kolding Kommune – først for sundhedsområdet og siden også for sygeplejen
- 2009-2016: afdelingssygeplejerske, Kolding Sygehus
- 2008: konsulent, Future Performance

udpræget i sundhedsvæsenet. Hun tror, at mangfoldigheden af fagligheder/forskellige faglige ledere er det, der styrker sammenhængen mellem det politiske niveau i kommunerne og den daglige praksis.

- Borgeren bruger jeg som ledestjerne. Det skaber både en tydelig retning og også en bred bane at spille på som leder. Det kræver, at medarbejderne slipper deres faglighed fri og hele tiden holder indsatsen op imod, hvad borgerne får ud af det. Den vinkel på ledelse hænger også godt sammen med, at politikerne er oprigtigt interesse-rede i faglige vinkler, men

meget ofte tager udgangspunkt i borgerens perspektiv.

I dagligdagen skelner Heidi derfor heller ikke mellem faglig ledelse og andre ledelsesopgaver. De er forbundet, og det vigtigste er, at al ledelse tager udgangspunkt i borgeren. Hun har blandt andet fået kortlagt borgernes forløb gennem sundhedsvæsenet for bedre at kunne tilpasse tilbuddene til borgerne. Det er for Heidi ikke et fagligt valg, men et ledelsesvalg som er muligt for alle. Ligesom stadsarkitekten vil sygeplejersken helt tæt på borgerne og konsekvenserne af de politiske beslutninger. Det er det, der giver mening. ●

Hospitaler har udvidet kapaciteten, her ses den nye pandemiaafdeling i tre etager på Aalborg Universitetshospital. Samtidig gør kommunerne klar til, at flere patienter end normalt kan blive udskrevet for at få plads til covid-19-patienter.

Foto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix

Coronaen kommer: Kommuner forbereder personale, senge og skypemøder

Corona breder sig, og kommunernes kriseberedskab er aktiveret. 'Vi vil gerne være et skridt foran' siger sundhedschef.

o covid-19

Af Rebecca Birch Roulund
rebecca@kommunen.dk

I Kolding har kommunaldirektøren ikke fået den nye bærbare computer, der ellers var klar til ham. Den skal nemlig gemmes til medarbejdere, som kan få brug for at arbejde hjemmefra, hvis de bliver sendt i corona-karantæne. Det fortæller kommunaldirektør Thomas Boe.

- Vi forbereder os på en krisesituation på to niveauer. Det ene handler om, hvad vi kan planlægge. For eksempel at sørge for it-udstyr til medarbejdere, der skal arbejde hjemme i karantæne-situationer, siger han.

Det andet niveau, som kommunaldirektøren siger, de ikke kan planlægge, forsøger de at forberede sig på alligevel. Det drejer sig blandt andet om, hvad de gør, hvis hospitalerne er nødt til at udskrive syge borgere før tid for at gøre plads til corona-patienter. I de tilfælde vil patienterne overgå til at være kommunens ansvar i en situation, hvor meget af plejepersonalet også kan være sygemeldt eller i karantæne.

- Vi gennemgår mulighederne nu. Vi undersøger, om nogle medarbejdere vil være klar til at gå op i tid eller arbejde over. Kan vi ændre vagtplanen, så vi får flere hænder? Og kan vi måske ringe til medarbejdere, der er gået på pension inden for de seneste 6-12 måneder, fortæller han.

På rådhuset har de ansatte desuden fået en opfriskning af, hvordan man holder møder over skype, så de er klar til at kunne kommunikere uden at mødes fysisk. Og så er intranettet fyldt med information om, hvordan medarbejderne skal reagere.

Østjylland i beredskab

Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø er også i forhøjet beredskab. Her er det beredskabsdirektør i Østjyllands Brandvæsen Kasper Sønderdahl, der har ansvaret for at koordinere den kommunale krisestyring.

Og selvom virussen er ny, trækker kommunerne ifølge Kasper Sønderdahl på erfaring fra tidligere.

- For os er det vigtigste, at børn fra vuggestuealderen og op til 3. klasse kan blive passet, så deres forældre kan

komme på arbejde. Vi kan ikke risikere, at sygeplejersker og læger må blive hjemme, fordi de ikke kan få deres børn passet, siger han.

Derfor kigger de blandt andet på erfaringerne fra lærerlockouten i 2013, fortæller beredskabschefen:

- Er der måske nogle forældre, der kan passe, hvis vi mangler personale, og hvilke andre tiltag kan vi forberede os på?

Alt sundhedsudstyr i kommunerne er talt op og kortlagt, og den kommunale kriseledelse er aktiveret. Det betyder, at repræsentanter fra kommunerne og beredskabet er klar til at mødes med to timers varsel, hvis situationen udvikler sig.

Slår koldt vand i blodet

I Svendborg fortæller sundhedschef Anne Højmark Jensen, at kommunen ikke overforbereder sig. Man følger situationen og de anbefalinger, der kommer fra Sundhedsstyrelsen.

- Vi kan bruge rigtig meget tid på at forestille os skrækscenarier, men vi har en god drift, som er tilpasset situationen. Vi vil gerne være ét skridt foran, men vi behøver ikke være ti foran.

Kommunen er klar med ekstra gæstebædningspladser for at kunne tage mod patienter, der bliver udskrevet før tid. En aftale sikrer, at et madfirma kan levere mad, hvis det bliver nødvendigt, og en anden, hvilke skoler der skal

'Det værste er tavshed. Så begynder folk at drage deres egne konklusioner, og det kan blive rigtig farligt.'

Pernille Almlund,
kommunikationsforsker,
Roskilde Universitet

inddrages, hvis der mangler plads til at have folk i karantæne.

- Det er en helt normal del af vores sundhedsberedskab, forklarer sundhedschefen.

Nye opgaver til sygeplejersken

I Fredericia har coronavirus-sen betydet nye arbejdsopgaver til hygiejnesygeplejerske Birgitte Sachmann. Før var hun alene tilknyttet ældreområdet med ansvar for at undervise medarbejdere i smittespredning og for, at sygeplejedespoterne er fyldt op.

Nu er det hele kommunen, der trækker på hendes viden.

Hun står blandt andet for, at information fra Sundhedsstyrelsen bliver videreført midlet og forstået, så det ikke er op til de enkelte sundhedsmedarbejdere at holde sig opdaterede.

- De har i forvejen travlt, så hvis de også hver især skal læse nyheder og tage stilling til betydningen for dem, så risikerer vi at spille en masse vigtig tid, og at beskederne bliver tolket forkert, siger hun.

Hendes tilstedeværelse er med til at skabe tryk, forklarer hun.

- Jeg oplever, at mange af mine kolleger sætter pris på, at én med min faglighed er med til at håndtere den her situation. Nogle af dem kommer fra andre kommuner, hvor de ikke har en sundhedsfaglig person ansat i min stilling, og de siger, de kan mærke forskel, fortæller Birgitte Sachmann.

Fortæl, hvad I ved

Ifølge forsker i krisekommunikation ved Roskilde Universitet, Pernille Almlund, er det vigtigt, at kommunerne kommunikerer klart i kriser som denne.

- Det værste er tavshed. Så begynder folk at drage deres egne konklusioner, og det kan blive rigtig farligt. Kommunerne skal fortælle alt, de ved, og så skal de være ærlige om det, de ikke ved, siger hun.

Ifølge forskeren kan krisekommunikation i en pande-

mi-situation være en svær balance.

- Man bevæger sig på en knivsæg. Man vil ikke skabe panik, men man skal heller ikke holde information tilbage. Erfaring fra blandt andre svineinfluenzaen viser, at der netop kan opstå panik, hvis man holder information tilbage.

Pernille Almlunds pointe bliver bakket op af Winni Johansen, der forsker i krisekommunikation på Aarhus Universitet.

- Overkommunikation kan være en god ide. Hellere kommunikere for ofte, end at borgerne og de ansatte i kommunen ikke får den nødvendige viden. I pandemi-situationer som denne viser kommunikation sin styrke. Det er altafgørende, at folk bliver informeret ordentligt, så de tager situationen seriøst og tager deres forbehold, forklarer hun.

I Kolding er det også strategien.

- Vores kommunikationschef er med til alle møder med vores kriseberedskab og sender daglige meldinger ud til lederne i kommunen, der kan kommunikere videre til de forskellige afdelinger. Og på vores intranet kan alle medarbejdere stille spørgsmål til situationen, siger kommunaldirektør Thomas Boe.

Alle de kommuner, kommunen.dk har talt med, understreger, at de følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger nøje.

Havenergi.

**Nyheder og baggrund.
Udelukkende om havenergi.
Dagligt.**

**PRØV
GRATIS I
14 DAGE!**

WWW.DKHAVENERGI.DK

Bestil dit gratis prøveabonnement her:

‘Jeg stopper den dag, jeg ikke længere får ondt i maven’

Det er ikke spenderbukserne, han hiver først ud af skabet, og det kan godt frustrere hans omgivelser. Men der skal være en plan med pengene, ellers får Erik Lauritzen (S) ondt i maven. Kom med bagom borgmesteren fra Sønderborg, der er stolt over at blive drillet med at være socialdemokrat.

bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Han kan godt se det, når han ser sig i spejlet. Øjenlågene er virkelig begyndt at trække nedefter. Bente, hans kone, siger, at han snart må have det ordnet. Optikeren har også lokket med, at han vil få mere ‘lys ind’ og se bedre, hvis han får en operation.

Men Erik Lauritzen (S) er ikke meget for det. Det er en familieting, og han er bange for at komme til at se ander-

ledes ud, hvis han lægger sig under kniven. Han bliver heller ikke ked af at få vide, at han har det, nogen kalder for ‘sorry eyes’. Triste øjne.

For hvis der er noget, Erik Lauritzen ikke er, siger han, så er det trist. Det skulle da kun være, når tanken om, at vi rent faktisk skal dø, rammer ham. Det huer ham ikke.

- Jeg er meget glad for livet. Og taknemmelig for alle de spændende ting, som jeg får lov til at være en del af. Tanken om, at der er ting på vej, som jeg ikke kommer til at opleve, kan gøre mig vældig trist, siger Erik Lauritzen.

Han nævner den fremtidige bro mellem Als og Fyn som et eksempel. Eller de positive resultater på redueringen af CO₂-udslip, som de blandt andet knokler med i klimaets navn i Sønderborg Kommune.

- Derudover mistede jeg min far som 13-årig. Det fik jeg aldrig rigtigt bearbejdet, så jeg har det lidt svært med døden, siger manden og borgmesteren, der netop er fyldt 60 år og heldigvis føler sig i storform - på trods af en ‘lidt for stor mave’ og tunge øjenlåg.

Sparsommelig eller nærig
Selvom Erik Lauritzen er ægte sønderjyde, var det

ikke ringridning og kaffebord, der var på menuen på hans officielle fødselsdagsfejring i februar.

I stedet diskede værterne, kommunens byråd, op med vin og canapeer på Sønderborg Slot, hvor et væld af erhvervsfolk, foreningsledere og samarbejdspartnere mødte op for at fejre fødselen.

Erik Lauritzen, der efter eget udsagn er en glad festabe, nød dagen i fulde drag. Ikke mindst den lange række af pæne taler, der blev holdt, gjorde ham glad - og rørt.

- Stort set alle partiordførerne var på podiet og holde

Han voksede op på en kyllingefarm med en landmandsfar, der aldrig sprang ud som socialdemokrat. Det gjorde sønnen og nu tidligere landmand Erik Lauritzen (S) til gengæld, og han tager det som en kompliment at blive kaldt for kommunist. Her sidder han ved stranden i Blans, hvor han er født og bor i dag med sin kone, Bente. Foto: Herdis Thomsen. Foto: I vinduet.

tale. Og når man i det daglige af og til godt kan føle, at de er hårde, og at de sgu er efter en, blev jeg rigtig glad for, at de fremhævede mig som 'loyal, oprigtig, ærlig og troværdig'.

- De lød, som om de mente det, smågriner Erik Lauritzen bevæget.

Der var dog også et andet karaktertræk, som blev hennet frem igen og igen. Nemlig Erik Lauritzens sparsommelighed. Eller nærighed, som nogle har beskyldt ham for at være.

At netop dét træk blev omtalt i talerne, overrasker ikke Erik Lauritzen. Han er i flere år blevet kritiseret af sine politiske modstandere for, at kassebeholdningen i Sønderborg er 'fuldstændig urimelig høj'.

- Mit svar er altid, at vi jo har en plan, som vi skal følge. Vi skal nok få brugt de her penge, men de skal bruges på det rigtige og på det rigtige tidspunkt, siger Erik Lauritzen.

‘Pludselig kunne jeg mærke, at jeg ikke var særlig stolt af det kød, der kom ud af vores produktion.’

Men hvad med Tour de France, der kommer fordi Sønderborg næste år - er det ikke at rutte med pengene?

- Jo, det vil nogle synes. Men man skal, og det siger jeg efter mange grundige overvejelser, sørge for at gribe de enestående chancer, der byder sig. Og Touren er en enestående chance, som også passer ind i planen og strategien for Sønderborg, som er, at vi skal løfte os til en kommune, som stråler; til en kommune, som er en del af et kulturmekka. Ligesom vi for nogle år siden valgte at være værter for Spejdernes Lejr, som

jo også i nogles øjne kostede vanvittigt mange penge.

Og der er styr på økonomien. Penge på kistebunden. Der bliver ikke tale om, at kommunen skal ud og spare ekstra på grund af Touren, forsikrer borgmesteren.

Borgmesterens mavepine

Det er ikke kun bag rådhusets vægge, at Erik Lauritzen gerne vil passe på kassebeholdningen. Det gælder også på den hjemlige matrikel, hvor det er konen Bente, der må lægge ører til sætningen: 'Jamen, vi har jo lagt en plan, som vi må følge.'

Erik Lauritzen indrømmer det blankt. Han laver opsparringsplaner, grundige budgetter, lægger buffere ind. Der er en plan med pengene. Hvornår de skal bruges.

- Der er vi ret forskellige, min kone og jeg. Hun synes jo, at vi skal slå til, når det gode tilbud byder sig, og vi har pengene, mens jeg gerne vil følge den plan, vi har lagt. Tilbud eller ej.

Konen plejer nu alligevel at få sin vilje, fortæller Erik Lauritzen. Som nu med det gamle sommerhus de har købt, hvor de var enige om, at de ville skifte ting ud over tid. Men det meste er allerede skiftet ud nu.

- Jeg skal helst have et par uger eller mere til at tænke over nye investeringer og indkøb og have tid til at pusle og korrigere lidt med budgettet, siger han.

Og økonomiske overvejelser giver altid Erik Lauritzen lidt ondt i maven.

Lige gyldigt om det er indkøb af hårde hvidevarer, besparelser på vuggestuer eller ældreområdet eller et Tour de France, der skal tages beslutning om.

Borgmesterens mavepine er en kendt sag. Alle ved, at når mavepinen indtræder, så er det alvor, så skal borgmesteren have god tid til at overveje tingene en ekstra gang.

- Man skal have ondt i maven, når man træffer vigtige beslutninger. Også selv om maven er stor, hvilket der bliver joket om, så har jeg det sådan her: Den dag jeg ikke længere får ondt i maven, så skal jeg stoppe med at være borgmester, siger Erik Lauritzen.

Umoralske kyllinger

Erik Lauritzens bekymringer over om pengene rækker, kommer ikke ud af det blå. For han blev landmand. Købte en ejendom i Ullerup, en lille by mellem Sønderborg og Aabenraa, og stablede en kyllingefarm på benene - ligesom faderen havde haft, og som Erik Lauritzen voksede op på med sine tre store søskende.

Livet på landet var for Erik Lauritzen og hans egen familie langt hen ad vejen en lykkelig tilværelse, men også en tilværelse som endte ulykkeligt, fordi økonomien ikke kunne holde vand.

At drive en kyllingefarm er fascinerende. Det går stærkt.

Foran borgmesteren – de fremadskuende spørgsmål

Hvad kan du blive bedre til som chef?

Jeg kan blive bedre til at forudse situationer, og hvordan de skal tackles, så jeg er afklaret, før vi står i dem.

Hvad kan du blive bedre til i dit privatliv?

Udover at sætte mere pris på, at Bente har styr på det hele derhjemme, kan jeg blive bedre til at lægge landmands-tankegangen om, at 'det går nok, at det roder lidt - det ordner vi i morgen' fra mig.

Hvad må gerne ske i dit liv, som endnu ikke er sket?

Jeg vil meget gerne opleve at følge vores yngste datter op ad kirkegulvet.

Hvad vil du gerne huskes for i din kommune?

At jeg var jordnær, troværdig og en ærlig mand.

Hvad skal der stå på din gravsten?

Ikke andet end mit navn. Jeg hader titler. Jeg skal heller ikke have en due siddende på stenen. Og nej, heller ikke en kylling.

Man starter med bittesmå, søde gule kyllinger, og kun fem uger efter, vupti, så skal de slagtes. Og så starter man forfra med et nyt hold kyllinger, fortæller Erik Lauritzen, der fik etableret en stor produktion i nogle rammer, som desværre var for små og uholdbare.

Og gradvist begyndte kyllingeproduktionen også at give Erik Lauritzen moralske tømmermænd.

- Jeg havde ikke et forhold til mine dyr, ligesom man kan have til køer over flere år. Det blev bare en fabrik. Og pludselig kunne jeg mærke, at jeg ikke var særlig stolt af det kød, der kom ud af vores produktion.

Da familien samtidig begyndte at producere andre kyllinger til sig selv for at få 'ordentligt' kød, vidste Erik Lauritzen, at den var gal.

- Jeg mistede stoltheden, og arbejdet blev derefter. Så vi måtte indse, at det ikke gik. Vi lukkede produktionen, solgte og stod tilbage med et par millioner i gæld. - Heldigvis fik børnene en sund opvækst på en gård med natur og frisk luft, men økonomisk var det drøn-hårdt, siger Erik Lauritzen.

Så selvom Erik Lauritzen i dag tjener en pæn løn, slipper oplevelserne med den økonomiske deroute altså ikke taget i ham.

Landbrugets kommunist

Efter erfaringerne med livet som kyllingeproducent og landmand blev Erik Lauritzen landbrugsteknolog, rådgiver i landbrugsforeningen, underviser på Landbrugsskolen, politisk aktiv og kommunist.

Eller det sidste er han i hvert fald blevet kaldt.

- Jeg skulle have elever op til eksamen på landbrugsskolen, og en af eleverne fortalte mig, at hans far havde sagt: 'Nå, skal du til eksamen ved ham kommunisten?' Men det tager jeg bare som en kompliment, griner Erik Lauritzen.

Hans far var også 'rød', så vidt han ved.

- Jeg ved ikke helt præcist, hvor rød min far var. Dengang han levede, var det jo helt utænkeligt, at en landmand kunne springe ud som socialdemokrat. Han skilte sig ikke med det, men jeg fornemmede det klart.

Selv har Erik Lauritzen aldrig været i tvivl om, at han politisk er rød helt ind i hjertet.

Bliver du som rød idealist 'drillet' af alle de blå landmandskolleger omkring dig?

- Ork ja, det har jeg måttet høre for hele vejen. Men jeg bilder mig ind, at de studerende på Landbrugsskolen har været glade for at blive udfordrede i deres tankegang og argumentation af sådan en som mig.

- Desuden tror jeg også, at jeg har noget at tilbyde både landbrugserhvervet og erhvervslivet med den baggrund, jeg har. Jeg synes, at jeg har fundet en god balance imellem det at holde fast i socialdemokratiske værdier på velfærdsområderne, men samtidig have en forståelse for erhvervslivets og landbrugets tankegang, vilkår og forventninger.

Som en af talerne fra erhvervslivet sagde til Erik Lauritzen til fejringen på Sønderborg Slot: 'Heldigvis er du ikke så meget socialdemokrat, at det gør noget.'

Hausgaard og folkemusik

Spørger man Erik Lauritzen, hvornår livet har været bedst, svarer han, at alle faser på sin måde har været gode og lærerige.

Men hvis man er vild med politik, så findes der efter hans mening, ikke noget bedre job end borgmesterposten.

- Det er et liv med lange arbejdsdage, men når man kommer hjem lørdag aften og smækker benene op, er det fantastisk at tænke på alt det, man får lov til at opleve, alle de spændende mennesker man får lov at møde. Man kan godt forstå, at der er mange, der gerne vil smide en af posten, siger Erik Lauritzen.

Blå bog

- ▶ Erik Lauritzen (S), 60 år
- ▶ Borgmester i Sønderborg siden 2014
- ▶ Uddannelse: landbrugsteknolog
- ▶ Gift med Bente
- ▶ Har et barn sammen med Bente på 31 år og to bonusbørn på 42 og 45 år

Og derfor er der også kun to tidspunkter i Erik Lauritzens liv, som er fredet fra borgmesterrollen: Når han er på ferie med Bente, og når de er på Nord-Als Musikfestival og Tønder Festival.

- Vi holder virkelig af festivalerne og irsk og skotsk folkemusik. Der skal en dronning til at holde mig væk fra dem.

Og hvis sanger og entertainer Niels Hausgaard er i sigte, så er Erik Lauritzen også på.

- Hausgaard er vigtig. Han siger det, der skal siges om os danskere. Jeg ved ikke, hvad vi skal gøre, når han ikke er der mere?

Heldigvis er både Niels Hausgaard og Erik Lauritzen her endnu. Sidstnævnte også på valglisten til næste kommunalvalg i 2021. Og selvom det går godt for Erik Lauritzen og hans kolleger i den overvejende socialdemokratiske kommune, så har de trods alt ikke flertal i byrådet.

- Og det kan da godt give mig lidt ondt i maven, når jeg tænker på det, afslutter Erik Lauritzen med en lille latter.

Stor forskel på pris, når børn lejer instrumenter hos musikskolen

I enkelte kommuner er det helt gratis at låne et instrument, mens andre kræver op mod 1.500 kr. i leje om året. Det kommer oveni en i forvejen høj pris for at gå på musikskole.

o musikskoler

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Det er de færreste forældre, der styrter ud og køber en håndlavet violin eller en Fender Stratocaster, inden deres barn begynder til den første lektion på musikskolen. For hvad nu, hvis ungens interesse forsvinder efter to måneder? Så står man der med en ubrugelig tværføjte eller kontrabas.

I stedet lejer eller låner de fleste forældre et begynderinstrument af musikskolen det første års tid, og det er sådan set en rigtig god løsning.

Instrumentet er sjældent toppen af poppen, men heller ikke det billigste skrammel, og på den måde afprøver barnet musikken, før der investeres yderligere i dyrt udstyr.

Fidusen går dog lidt af idéen, når det næsten koster lige så meget at leje et instrument som at købe et selv. Lejeprisen varierer nemlig fra kommune til kommune, viser tal fra Danmarks Statistik. Den dyreste musikskole ligger i Rudersdal og kræver 1.500 kr. om året for leje.

Det kan man ellers købe en udmærket spansk begynderguitar for. 1.500 kr. kan tilmed være mange penge for mindre velhavende familier. Især når beløbet kommer oveni de 3.000-5.000 kr., det typisk koster at gå til solo-undervisning på musikskole.

Gratis i Ishøj

De fleste kommuner kræver 500-900 kr. i leje for et instrument, og gennemsnit-

tet er 735 kr. Men enkelte kommuner har valgt at gå en helt anden vej. I Ringsted, Ishøj og Herlev er det helt gratis at låne et instrument med hjem, mens det i eksempelvis Roskilde er gratis det første år, hvorefter det koster 575 kr.

Det er herligt for både elever, forældre og musikskolen, fortæller Anna Daub Svanholt, leder på Ishøj Kulturskole.

- Jeg har været her i tre år, og allerede da jeg begyndte, havde det været gratis at låne i mange, mange år. Det handler jo om, at der er lige vilkår for alle. Og så kan leje af instrumenter være lidt en skjult merudgift, som kommer oveni, hvad det koster at gå på musikskole, siger hun.

Det er Ishøj Byråd, der for mange år siden traf beslutningen om, at instrumentlån skulle være gratis. Og det har været en rigtig god beslutning, forklarer formand for Dansk Musikpædagogisk Forening, Ole Helby.

- For 17 år siden var jeg selv musiklehrer i Ishøj, og dengang var det også gratis. Jeg husker, at der til åbent hus altid var forældre, der bekymret spurgte: 'Hvad med instrumenter?' Så svarede jeg: 'Det skal I nok købe på et tidspunkt, men I kan låne et gratis nu og her.' Så var det, som om deres skuld-

re faldt ned, og bekymringerne forsvandt, siger Ole Helby.

Jo billigere, jo bedre

Thomas Winther er leder af Køge Musikskole og formand for foreningen Danske Musik og Kulturskoler. Han tror ikke, forskellen i leje rundt i landet har den store effekt på antallet af elever, der vælger musikskolen til eller fra.

- Det er klart, at økonomien betyder noget for deltagelsen på musikskoler. Og jeg er stor tilhænger af, at kommuner gør det så billigt som overhovedet muligt at lære at spille musik. Men jeg tror ikke, instrumentlejen er det, der skræmmer forældre væk, siger Thomas Winther.

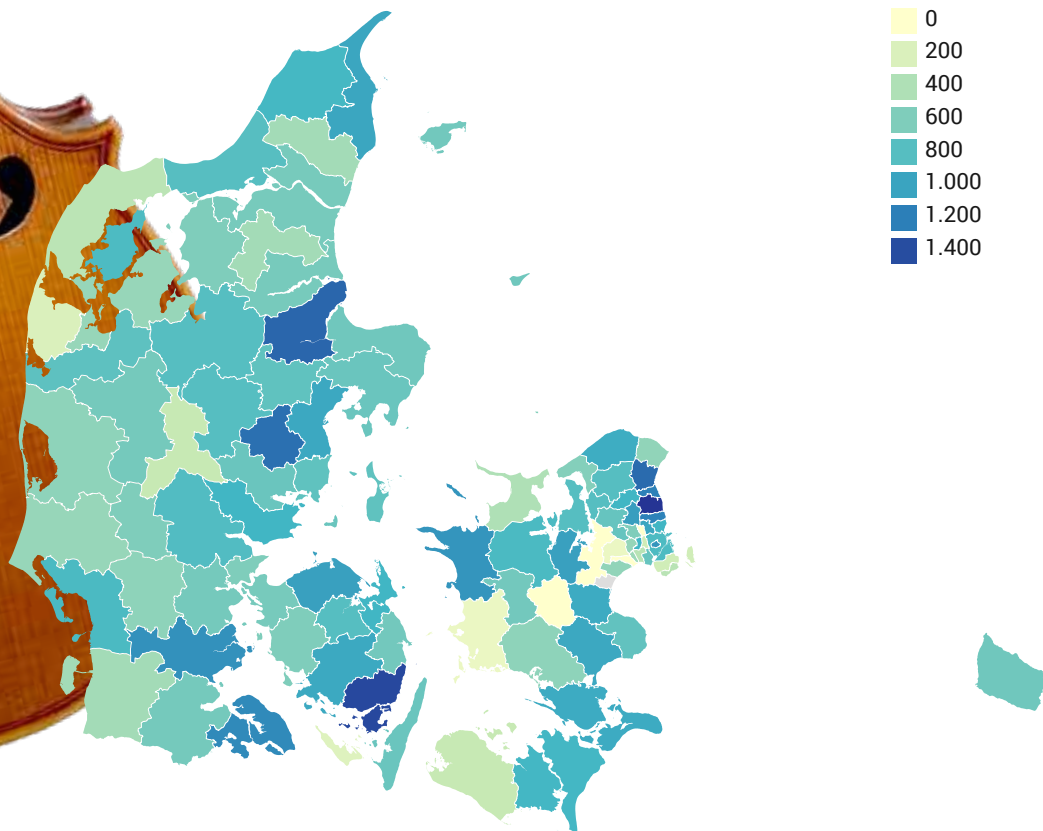
For en del år tilbage eksisterede der en instrumentbank under Kulturministeriet, hvor skoler lånte instrumenter til deres elever. Så behøvede hver musikskole ikke have et stort lager af instrumenter, som måske ikke blev brugt hvert år.

Instrumentbanken findes dog ikke længere, men enkelte musikskoler låner i dag instrumenter af hinanden for at dække lokale behov.

Der findes også projekter, der laver instrumentbanker for specielle instrumenter. Heriblandt Dronemusik Danmark, der blandt andet udlåner drejelirer, nøgleharper og sækkepiber. o

Hvad koster det at leje et instrument i din kommune?

Beløbet viser, hvad det koster at leje en violin årligt hos den lokale musikskole. Prisen for en violin er som regel den samme for andre instrumenter. Tallene er fra musikskoleåret 2018-2019.

Mange musikskoler har mødt kommunens sparekniv de seneste år. I København er der dog blev tilføjet lidt flere midler de senere år. Alligevel er kommunen den i landet, der har fat i den laveste procentdel af børn og unge i forhold til musikskolen. Kommunen mener selv, det opvejes af, at den giver tilskud til en lang række andre musiktilbud.

Foto: Nanna Navntoft, Ritzau Scanpix

'København har stort set ikke nogen musikskole'

Hovedstaden har absolut færrest musikskoleelever, i forhold til hvor mange børn der bor i kommunen. Det skyldes et meget lavt kommunalt tilskud, forklarer musikskoleleder.

o andenviolin

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

København har flest spillesteder, flest koncerter og flest professionelle musikere i forhold til resten af landets kommuner. Men på musikskolen halter hovedstaden bagefter.

Det viser de seneste tal fra Danmarks Statistik, som dækker musikskolerne i skoleåret 2018-2019. Her gik der blot 1.846 elever på Københavns Kommunes Musikskole, hvilket overraskende kun placerer København på en niendeplass i forhold til resten af landets kommuner. Bagefter blandt andre Esbjerg, Aarhus og Roskilde.

Og det er langt fra godt nok, når der nu bor så mange flere børn og unge i hovedstaden, mener Ole Helby, formand for Dansk Musikpædagogisk Forening, der er interesseorganisation for musiklærere.

- København har stort set ikke nogen musikskole, siger han.

- Det er landets mindste musikskole set i forhold til antallet af borgere i målgruppen. Man har fat i under én pct. af de børn og unge, der bor der, og kommunen giver næsten ikke noget til-

skud til skolen, siger Ole Helby.

Han bakkes op af tal fra Danmarks Statistik, som viser, at Københavns Musikskole i 2018-2019 kun har en halv pct. af de 0-9-årige børn som elever. Landsgennemsnittet er 4,4 pct.

Kigger man på de 0-24 årige, ser det ikke meget bedre ud. Her har skolen omkring en pct. som elever. Til sammenligning ligger både Vordingborg, Ærø, Ballerup, Valsø og Langeland over 11 pct.

Landets laveste tilskud

Det lave elevtal skyldes ikke, at københavnere mangler interesse for guitarriks og trommesoloer. Tværtimod.

København har nemlig en af landets længste ventelister, forklarer musikskoleleder Ebbe Lund Nielsen.

- Elevtallet er helt afhængigt af, hvor mange penge vi får i kommunal støtte. Og den støtte, vi får, er altså den mindste pr. barn i kommunen i forhold til resten af landet, så der er mange, der ikke er plads til, siger han.

Ifølge Danmarks Statistik gav København i 2018 78 kr. i tilskud pr. barn og ung under 25 år. Siden er tilskuddet steget en smule, men det er stadig landets laveste.

- Alligevel er vi en relativ stor musikskole set på landsplan med over 1.800 aktivitetselever, men det er altså kun i kraft af, at vi ligger i en så stor kommune, siger Ebbe Lund Nielsen.

Han drømmer om, at Københavns Kommune en dag hæver tilskuddet, så det

'Elevtallet er helt afhængigt af, hvor mange penge vi får i kommunal støtte.'

Ebbe Lund Nielsen,
musikskoleleder

svarer til det gennemsnitlige i landet.

Masser af musiktilbud

Men det kommer næppe til at ske lige foreløbig.

Københavns børne- og ungdomsborgmester Jesper Christensen (S) mener slet ikke, at det er et problem, at København har landets mindste musikskole i forhold til sin målgruppe.

- København har mange musiktilbud til byens børn. Men i modsætning til andre kommuner har vi en større mangfoldighed af tilbud. Derfor udgør vores musikskole kun en lille del af den samlede vifte af musiktilbud. Derfor bliver sådan en opgørelse noget misvisende, skriver Jesper Christensen (S) i en mail til kommunen.dk.

- Det sker eksempelvis gennem musiktilbud i åben skole-regi blandt andet på Det Kongelige Teater, projektet Mere Musik til Byens Børn og gratis musikundervisning for de 13-18-årige gennem Københavns Ungdomsskole, skriver Jesper Christensen.

I en redegørelse, København selv har skrevet i 2018, står der dog, at priser og kvalitet kan være uigennemskuelige på grund af de mange tilbud. Det kan særligt gå ud over ressourcetsvage familier, som i forvejen er underrepræ-

senterede i musikskolen, da undervisningen er relativt dyr.

Ikke børnekultur

Ole Helby fra Dansk Musikpædagogisk Forening tror ikke, det er nok med de mange tilbud. Han er tilhænger af at styrke den københavnske musikskole og mener, at det lave tilskud til musikskolen hænger sammen med en selvfyndme i hovedstaden.

-Man dækker sig ind under, at her er der masser af musik og kultur. Men det er jo ikke børnekultur, siger Ole Helby.

Fra statens side var der sidste år nye strømninger på

musikskoleområdet, da kulturminister Joy Mogensen (S) udtalte, at hun ønsker, det bliver et nationalt mål, at alle børn får mulighed for at lære at spille et instrument. Men det vækker ikke meget tiltro på Københavns Kommunes Musikskole.

- Det ville da være fantastisk, men også ganske urealistisk her. Så mange instrumenter har vi hverken plads eller råd til. Så skulle det være ved at tilbyde andre former for musikundervisning, hvor man stimulerede det musiske i større grupper, siger Ebbe Lund Nielsen.

Musiktilbud i Københavns Kommune

- ▶ Musikskolens samlede budget er 14,3 mio. kr. pr. år.
- ▶ Ungdomsskolen tilbyder gratis fritidsundervisning for 13-18-årige i forskellige musikgrene.
- ▶ I budget 2020 blev der bevilget en mio kr. pr. år frem til 2023 til, at børn i folkeskolen skal modtage et musiktilbud som supplement til almindelig musikundervisning. Tilbudene vil være forskelligartede fra kortere skolekoncerter for en hel årgang til et længere workshop-forløb for én klasse.
- ▶ Mere Musik til Byens Børn får fast 1,1 mio. kr. pr. år. Tilbuddet når cirka 1.400 børn og unge fra udsatte områder i kortere og længere musikforløb.
- ▶ København støtter Det Kgl. Teater. Som en del af aftalen får kommunen blandt andet musikforløb for folkeskoleklasser.
- ▶ Musikskolen Skt. Annæ får 1,2 mio. kr. alene til skolens kompetencecenter for de musikpraktiske fag
- ▶ Fra 3. klasse kan børn med evner for og lyst til sang optages på Sangskolen Skt. Annæ som er en kommunal folkeskole. Her får eleverne en grundig sanglig og musikalsk uddannelse.

Kilde: Københavns Kommune

Her gav kommuner mest og mindst i tilskud

Tal er fra 2018 og viser, hvad kommunen gav i tilskud pr. person i musikskolens målgruppe i kommunen, som er 0-24-årige. Der kan være sket ændringer i flere kommuner siden.

Mindst

- ▶ København: 78 kr.
- ▶ Aarhus: 102 kr.
- ▶ Odense: 107 kr.
- ▶ Viborg: 162 kr.
- ▶ Randers: 191 kr.
- ▶ Solrød: 197 kr.

Mest

- ▶ Hørsholm: 1.013 kr.
- ▶ Ærø: 752 kr.
- ▶ Nordfyns: 745 kr.
- ▶ Furesø: 729 kr.
- ▶ Langeland: 680 kr.

Kilde: Danmarks Statistik

24 kommunale jobrådgivere har fået arbejdsplads i Vollsmose, hvor de skal opbygge ny tillid mellem beboere og 'systemet'. Ifølge professor Morten Sodemann, der leder Indvandrermedicinsk Klinik, er det netop tillid, der er brug for. Begge veje.

Foto: Tim Kildegaard Jensen, Ritzau Scanpix

'De siger, at kommunen opfører sig ligesom Saddam'

Flere ikke-vestlige indvandrere ville søge job, hvis sagsbehandlere var bedre til at lytte og kommunikere, siger professor. Odense sadler nu om i Vollsmose.

o integration

Af Karin Svennevig Hyldig
karin@kommunen.dk

Andelen af offentligt forsørgede blandt ikke-vestlige indvandrere krøb for første gang i 16 år ned på 29 pct. i

2019. Generelt går det historisk godt med at få både danskere og flygtninge i job, men indvandrere fra ikke-vestlige lande er stadig markant overrepræsenterede blandt modtagere af især kontanthjælp og integrationsydelse.

Med henvisning til en undersøgelse fra Skanderborg anklager Dansk Arbejdsgiverforening 'systemet', herunder kommuner og jobcentre, for at demotivere nyttilkomne flygtninge. I undersøgelsen fra 2012 meldte otte ud af ti nyttilkomne flygtninge klar til at gøre en aktiv indsats for at blive integrerede, men efter et år mente ingen længere, at det var deres eget ansvar.

På landsplan var omkring 24.000 indvandrere i 2018 på kontanthjælp, heraf var hver fjerde erklæret jobparat, men kun 2.000 søgte aktivt efter

arbejde, og kun en ud af 12 ikke-vestlige kontanthjælpsmodtagere ønskede at finde et job, viser DA's tal. Samtidig meldes der fra sprogskoler og andre integrationsindsatser om tårnhøjt sygefravær.

Hvad det helt præcis er, der kan tænkes at virke så demotiverende og belastende for helbredet, har klinisk professor i infektionsmedicin og leder af Indvandrermedicinsk Klinik Morten Sodemann flere bud på.

De bundet næsten alle i dårlig kommunikation og deraf følgende myter, misforståelser, magtesløshed og

gensidig mistillid. 'Kommunestress' kalder han fænomenet, der er mindst lige så invaliderende som andre former for stress og forstærker symptomer og lidelser hos en i forvejen belastet befolkningsgruppe.

- De siger, kommunen opfører sig ligesom Saddam (tidligere diktator i Irak Saddam Hussein, red.), og en del er virkelig bange for deres kommunale sagsbehandler, der jo ellers uden tvivl vil alt det bedste, siger Morten Sodemann.

- Der sker bare rigtig mange ulykkelige misforståelser,

når systemet møder den her gruppe af mennesker, som har levet i angst og usikkerhed i årevis. De har kæmpet hårdt for retten til at leve og være. Nu har de endelig nået målet: Et liv i fred og frihed. Men så kommer 'systemet' i skikkelse af integrationsmedarbejdere, sagsbehandlere og sprogslærere for at tilpasse flygtningenes identitet til det nye land. Hensigten er selvfølgelig ikke at misforstå eller undertrykke nogen, men det er sådan, det opleves, forklarer professoren.

Han bliver ofte overrasket over den massive mistillid til

Fakta om indvandrerers tilknytning til arbejdsmarkedet

- **Hver tredje på offentlig forsørgelse:** Omkring 24.000 ikke-vestlige indvandrere var i 2018 på kontanthjælp. På landsplan svarer det til, at hver tredje ikke-vestlige indvandrer var på offentlig forsørgelse. Andelen er endnu højere i Randers (40 pct.), Aarhus (43 pct.), Haderslev (43 pct.), Odense (45 pct.), Nyborg (42 pct.), Langeland (43 pct.), Lolland (44 pct.) og Guldborgsund (41 pct.).
- **Børn vokser op på kontanthjælp:** Hvor antallet af danske børn i familier, hvor begge forældre er på kontanthjælp, faldt fra 3.800 til 1.600 i årene 2013-2019, steg antallet af børn af udenlandske forældre på kontanthjælp fra 6.900 til 8.300. Otte ud af ti børn, hvis forældre begge er på kontanthjælp, er i dag indvandrerbørn.
- **Milliarder at spare:** 14 mia. kr. kostede forsørgelsesydelse til ikke-vestlige indvandrere de offentlige kasser i 2018. Dertil kommer blandt andet manglende skatteindtægter. Sænkes andelen af offentligt forsørgede ikke-vestlige indvandrere i hele Danmark bare fra 32 pct. til 31 pct., vil det spare de offentlige kasser for 430 mio. kr. årligt alene til forsørgelsesydelse. Potentialet er størst i Odense og Aarhus.
- **Store forskelle fra kommune til kommune:** I Høje-Taastrup forlanger man, at 33 pct. af de ikke-vestlige kvinder er aktivt jobsøgende. I Odense forlanger man det samme af 12 pct.

Kilde: DA og Danmarks Statistik

‘systemet’ og de rygter, der cirkulerer i indvandermiljøerne. For eksempel verserer der en hårdnakket historie om, at alle etniske danskere har fået en vaccine imod fugleinfluenza, som indvandre-re og flygtninge aldrig har fået tilbudt.

En time kan gøre underværker

Ifølge Morten Sodemann har kommunerne ikke ‘den nødvendige båndbredde’ til at job-integrere mennesker, der måske aldrig har gået i skole eller i hvert fald aldrig før er blevet spurgt, hvad de vil være, måske har lig i lasten, som holder dem vågne om natten, og for manges vedkommende lever i en tilstand af permanent sorg over alt det, de har mistet og forladt.

Især langer han ud efter sagsbehandlernes arbejdsvilkår og kommunikations-evner. Stod det til ham, skulle alle danske sagsbehandlere på kommunikationskursus, flere tolke skulle hyres ind, og sidst, men ikke mindst skulle der sættes mere tid af til lyttende og imødekommende sagsbehandling. En time per borger kan ifølge professoren gøre underværker. Hvis der vel at mærke er tillid mellem parterne.

- Efter en time er vores erfaring, at de fleste kan komme videre med deres liv. Ikke fordi alle deres problemer er løst. Slet ikke. Men ved at lytte engageret er vi faktisk med til at skabe overblik i kaos.

- Vi kan hjælpe med at formulere og prioritere problemerne: Hvilke problemer kan løses? Hvilke kan ikke? Hvad kan man få hjælp til, og hvordan kommer man i gang med at løse de problemer, der kræver tid? Nogle har brug for at lette hjertet for skyld og skam over ting, der er foregået under flugten eller i hjemlandet. Nogle har brug for at få øje på nye mål og mening med det liv, de har reddet, siger Morten Sodemann.

Jobkonsulenter rykker ud i Vollsmose

Hans anbefalinger er blevet hørt. Per 1. marts har Odense flyttet 24 jobrådgivere ud i Vollsmose for at møde de jobsøgende der, hvor de bor. Det sker som led i Den sidste Vollsmoseplan for bedre at kunne tilpasse indsatsen til de ledige, der bor i området, og nå målet om, at ledigheden i Vollsmose i 2028 skal være på niveau med det øvrige Odense.

- Det kommer til at tage tid og tålmodighed, men henad vejen skulle det gerne være med til at nedbryde nogle barrierer, styrke relationerne og samarbejdet mellem borger og rådgiver, så jobintegration bliver et fælles mål og en fælles succes, siger koncernchef i Odenses beskæftigelses- og socialforvaltning Susanne Kvolsgaard.

Og viser det sig så, at der er brug for noget ekstra, det kunne for eksempel være pasning af syge børn, der forhindrer mødrene i at arbejde, så må vi jo finde ud af, hvordan vi kan facilitere netværket til at træde til, siger hun.

40 mio. kr. over fire år har Odense sat af til indsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Etnisk danske såvel som indvandrere og flygtninge skal guides ud i korte individuelle praktikforløb, fysioterapi, ergoterapi og rådgivning, forklarer rådmand for beskæftigelses- og socialområdet Brian Dybro (SF).

Udsigt til nicifret besparelse

- Hvis vi skal rykke folk, skal vi ud, hvor de bor, lære dem at kende og tilbyde noget mere end løntilskud og virksomhedspraktik. Vi har en gruppe af ledige, som fik lov til at sejle deres egen sø gennem 1980'erne og 1990'erne. De skal hjælpes og støttes. Der er ingen nemme løsninger, og nej, de her mennesker kan netop ikke bare tage sig sammen, siger han.

- Det kommer til at koste penge, men vi har jo set i blandt andet Silkeborg og Hjørring, at den her type indsatser virker. Og betaler sig, pointerer Brian Dybro.

Lykkes det Odense Kommune at nedbringe andelen af ikke-vestlige borgere på offentlig forsørgelse fra de nuværende 45 pct. til landsgennemsnittet på 32 pct., sparer kommunen over en kvart milliard; 254.761.950 kr. Det viser beregninger fra DA.

Et fald på bare to pct. vil frigive de 40 mio. kr., der er investeret.

Og meget tyder på, at den passiviserede arbejdskraft både kan og vil forløses.

Ni ud af ti syge var raske

I 2016 vakte Odense landsdækkende opmærksomhed, da en gennemgang af ikke-jobparate indvandrerkvinders lægeerklæringer viste, at ni ud af ti reelt var raske nok til at arbejde.

- Vi har desværre ikke systematisk fulgt, hvordan det ændrede den konkrete gruppe kvinders situation efterfølgende, men mit indtryk var da, at kvinderne var glade for at blive erklæret raske, og at de var interesserede i at komme i arbejde, siger koncernchef Susanne Kvolsgaard.

Sygemeldingerne bundede typisk i misforståelser og systemfejl. For eksempel havde en af kvinderne fået konstateret diabetes, og lægen havde forklaret hende, at diabetes er en kronisk sygdom. Så hun gik hjemme i god tro; kronisk syge kan jo som udgangspunkt ikke arbejde, og sådan havde kommunen også vurderet hendes lægeerklæring, husker Susanne Kvolsgaard.

Kvinder er stærkt overrepræsenterede blandt ledi-

Tre grunde til, at indvandrere er mere syge

► **'Kommunestress':** En særlig form for belastningssyndrom, der bunder i afmagt, gensidig manglende forståelse, mistillid, meningsløshed, myter og selvforstærkende kultursammenstød. Kaldes også: Demotivationssyndrom.

► **'Etniske smerter':** Der er stor forskel på, hvordan man inden for forskellige etniske grupper vurderer og giver udtryk for smerter og tilstande. For eksempel tæller graviditet i mange lande som en tilstand, der kræver ro og omsorg, hvor man jo i Danmark forventes at kunne arbejde indtil graviditetens sidste uger. De fleste etniske grupper giver tydeligere udtryk for smerter end danskere, der til gengæld risikerer fejlbehandling i udlandet, fordi der i Danmark er en tradition for, at smerter er noget, man så vidt muligt skal bide i sig. I USA regner lægerne med fem forskellige etniske smertemønstre.

► **'Boofis':** Et somalisk begreb, der beskriver den samlede helbredsmæssige konsekvens af at være vokset op med krig, frygt, flugt og livet som fremmed. En blanding af stærk hjemtvé, sorg og udfordringer med at tilpasse sig et nyt lands kultur og klima, der sætter sig i kroppen som kroniske influenzasyntomer; muskel- og ledsmerter, træthed og hovedpine.

Kilde: Indvandrermedicinsk Klinik, Odense

ge af ikke-vestlig oprindelse. Det er der flere grunde til. Mange har aldrig været ude på arbejdsmarkedet før, og mange er utrygge ved at få børnene passet i en daginstitution, for i oprindelseslandene er opskriften på et trygt familieliv, at manden tjener pengene, mens kvinden passer hjemmet og familien 24/7.

Mistillid til systemet

- Traditioner fra hjemlandet får lige et ekstra svirp, når en familie skal falde til i et nyt land. Man søger sammen med sine egne og lever bag nedrullede gardiner, fordi verden udenfor er utryg og uforståelig. Men hvis myndighederne var bare lidt bedre til at forklare danske normer på modtagerens præmisser, så det giver mening for folk, ville vi kunne bryde noget af den isolation, der lige nu står i vejen for, at især kvinderne kan blive integrerede, siger Morten Sodemann.

- Mange af de her mennesker bliver syge af at være i Danmark, fordi de har brug for at blive set, hørt og forstået, før de kan komme videre. Overbebyrdede sagsbehandlere, som ikke rigtig orker at lytte, men bare vil snakke om penge og krav og paragraffer, kan skade integrationsindsatsen mere, end de gavner. Hvert brev og hver en samtale bliver en stressfaktor, for folk lærer hurtigt, at de her breve, som vi ansatte på Indvandrermedicinsk Klinik ikke engang forstår, kan have voldsomme konsekvenser for familien. Og så lukker de sig endnu mere om sig selv.

I Vollsmose har Odense Kommune besluttet, at hver rådgiver højst bør have

ansvaret for 35-40 borgere, så der bliver bedre tid til den enkelte. Det er 10-15 sager færre, end Dansk Socialrådgiverforening hidtil har anbefalet. Og der er generelt store variationer i sagsbehandlernes arbejdsvilkår kommunerne imellem, siger formand for Dansk Socialrådgiverforenings faggruppe for integration Chiara Petreni.

Ny tillid skal bygges op

- Jeg kan ikke udtale mig om vilkårene i andre kommuner, men i Jobcenter Gentofte, hvor jeg arbejder, har vi faktisk dybe samtaler med borgere fra ikke-vestlige lande. Vi sætter den tid af, det tager, vi holder længe åbent, og vi afviser ingen, siger Chiara Petreni, der selv er af italiensk oprindelse.

- Jeg er vokset op i et land, hvor kønsrollerne i min barndom mindede mere om ikke-vestlige indvandreres end danske. Danmark er et foregangsland, hvad ligestilling angår, og jeg kan tydeligt mærke, at det påvirker nogle indvandrerfamilier. De rykker sig. Men det går selvfølgelig langsomt, siger hun.

Integration tager tid og kræver tillid. I Odense melder Susanne Kvolsgaard klar til at bygge tilliden op fra grunden i et ghettoområde, hvor ’ledighed jo nok må siges at være blevet en norm for nogle’, som hun siger.

- Vi skal ud og forklare familierne i Vollsmose, at det selvfølgelig er helt ok at gå derhjemme, men hvis du vil tjene penge, skal du enten arbejde eller stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Vi skal ud og snakke om arbejdsidentitet, integration og social arv på måder, folk forstår og kan have tillid til, siger koncernchefen. ●

En metode til at få aktivitetsparate ledige i arbejde har succes i én kommune. I en anden fejler en lignende metode. Hvorfor? Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Hjørring jubler - lignende indsats kikker i Vordingborg

Hvorfor har Hjørring succes med en beskæftigelsesindsats, som ligner den, de slås med i Vordingborg?

forvirring

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Færre sager, mere tid, flere penge og mere selvbestemmelse til borgerne. Der er næppe en eneste jobkonsulent eller sagsbehandler over det ganske land, der ikke har en ønskeseddel, der ser cirka sådan ud.

Og hvorfor så ikke prøve det med de aktivitetsparate ledige, tænkte de på rådhuset i Vordingborg. De kaldte projektet 'Ansvar for eget liv', søgte en pose penge hos Den A. P. Møllerske Støttefond og spædede også selv godt i projektet, og så var det vel egentlig bare at se til, mens pengene nærmest af

sig selv rullede direkte tilbage i kommunekassen, fordi de ledige kom i arbejde.

Eller hvad? Helt sådan ser det ikke ud i Vordingborg i dag.

Sagen er den, at projektet ikke umiddelbart ser ud til at slå til i forhold til beskæftigelsen, andet end at flere af de aktivitetsparate ledige er kommet i fleksjob, siger professor i organisation og ledelse på Syddansk Universitet John Storm Pedersen, der har fulgt projektet for kommunen.

Han skulle se på, om indsatsen havde nogen effekt på beskæftigelsen:

- De ledige blev empoweret og følte sig både set og inddraget. Det kan vi se og vise, og det har også en kvali-

tet. Men de to år, hvor projektet kørte, gav det ikke ret meget beskæftigelse, så udgifterne til at gennemføre var større end gevinsterne, siger John Storm Pedersen og fortsætter:

- Det her projekt fik flere af de aktivitetsparate i fleksjob, kan vi se, når vi sammenligner med kontrolgruppen, men man skal jo huske, at der for kommunen ikke er penge i fleksjob, siger han.

Dobbelt gevinst

I Hjørring tænkte de også, 'hvorfor ikke prøve det med færre sager, flere penge og en mere målrettet indsats?' Så kunne man jo tro, at det også bare var en dyr fornøjelse i Hjørring. Men det var det bestemt ikke, fortæller seniorkonsulent i arbejdsmarkedsforvaltningen Torben Birkeholm:

- Vi har konstateret, at vi efter fem år har investeret 158 mio. kr., men vi har sparet 326 mio. kr. i overførselsindkomster, så rundt regnet er pengene tjent hjem to gange. Og måler vi alene på det, så er det en stor succes.

Projektet har også været en succes for de aktivitetsparate ledige, der deltog i projektet i Hjørring. Det fortæller Rasmus Lind Ravn, post.doc. ved Aalborg Universitet. Han har som en del af sit ph.d.-studie undersøgt betydningen af borgernes relation og samarbejde med sagsbehandlere - med udgangspunkt i projektet i Hjørring:

- De borgere, der har et godt og konstruktivt samarbejde og en god relation med deres sagsbehandler, har højere sandsynlighed for at komme i job eller uddannelse end borgere med et dårligt samarbejde og en negativ relation med sagsbehandleren.

Derudover har han også foretaget en effektevaluering af Hjørring-modellen. Og den viser, at effekten af modellen er på 50 timer pr. aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager i gennemsnit.

- Det vil sige, at hver aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager arbejder 50 timer mere om året, end de ville have gjort, hvis Hjørring-modellen aldrig var blevet gennemført. Altså øges beskæftigelsen for gruppen med 50 timer om året.

Tid og økonomi

Men hvorfor virker det i Hjørring, når det ikke virker i Vordingborg?

Der er ikke umiddelbart lavet undersøgelser, men hvis man spørger John Storm Pedersen, er en af de faktorer, som projektet i Vordingborg kunne have haft godt af, tid. Særlig den bare mere tid. For mens de i Vordingborg kørte projektet Ansvar for eget liv i to år, kørte forsøget med Hjørring-modellen i fire år.

- På mange måder er forsøget i Vordingborg det, som sagsbehandlere har råbt på i årevis: mere tid, empowerment og flere ressourcer.

Men når det viser sig ikke at virke på to år, er man i hvert fald nødt til at se nærmere på, hvad man så kan gøre. Projektet indikerede, at havde man brugt mere tid, var der måske kommet bedre effekter, siger John Storm Pedersen.

Men han peger også i retning af, at vejlederne skal være bedre til at få folk i job.

- Man kan konkludere, at de her tre ting i sig selv ikke er nok. Man skal omsætte sådan et projekt til, at folk også kommer i job - og det er altså stadig en ubekendt, hvordan man får det, siger han og foreslår, at man ser nærmere på, hvad det er for en gruppe, man tilbyder hjælpen, da der er tale om en meget udfordret gruppe.

Men én ting er tiden. Noget andet er, at der skal mange penge til for, at sådan et projekt kommer godt fra start. Og her er der tydelige forskelle på de to projekter.

I Vordingborg fortsatte de med samme udgiftsramme i aktivitetsindsatserne, hvilket svarer til 45.000 kr. årligt pr. borger, toppet op med 10,5 mio. kr. fra den A.P. Møllerske Støttefond. I Hjørring Kommune skød de 158 mio. kr. i projektet over en fireårig periode. Derudover er indsats, metoder og nogle beregninger forskellige i de to projekter.

Men der er ikke et endeligt svar. Alligevel er pengene i Vordingborg ikke spildt, for der er kommet ny viden til:

- For mig har det været interessant, at man har spurgt, hvilket koncept vil de fagprofessionelle gerne have. Og det har vist, at folk føler sig inddraget, men det har været svært at omsætte til beskæftigelse. Sammenligner man med Hjørring, er der i hvert fald tiden til forskel, slutter John Storm Pedersen.

Hjørring-modellen

- ▶ I perioden 2015-2018 forsøgte Hjørring Kommune at få flere i job med Hjørring-modellen. For at få flere i beskæftigelse fra gruppen af aktivitetsparate borgere sænkede kommunen antallet af sager, hver sagsbehandler i jobindsatsen sidder med.
- ▶ Der blev afsat ekstra ressourcer til beskæftigelsesrettede indsats - primært aktivering.
- ▶ Modellen satser på en tværfaglig analyse, hvor borgerne har skullet til samtale med tre sundhedsprofessionelle - en psykolog, en sygeplejerske og en ergoterapeut - for at sikre en målrettet indsats til den enkelte borger.

Ansvar for eget liv

- ▶ Vordingborg Kommune har i projektet 'Ansvar for eget liv' fra 2017-2018 satset på en indsats, der står på tre ben.
- ▶ For det første er antallet af sager pr. sagsbehandler sat gevaldigt ned.
- ▶ For det andet har den aktivitetsparate selv indflydelse på, hvilke jobindsatser der skal igangsættes, og hvornår i jobforløbet de skal igangsættes.
- ▶ For det tredje har kommunen arbejdet med fem vejledere med forskellige fagligheder, som har fulgt de ledige, der deltog i projektet.

SoMe skal ses og høres

strategi

Af Maria Steno, skribent

Folketingsmedlemmerne slås indbyrdes på Twitter. Kommunalpolitikere boltrer sig i borgerdialog på Facebook. Statsministeren fremviser hjemmebag på Instagram, alt imens flere og flere offentlige ledere kommer til tasterne på LinkedIn. De sociale medier tjener forskellige formål og har forskellige målgrupper. Tilsammen giver de et ganske nuanceret billede af både den politiske og administrative ledelse i den offentlige sektor, men hver for sig gør de os blinde for kompleksiteten. Politikere og embedsmænd behøver ikke tale sammen på sociale medier, men de vil se nye sider, hvis de kigger hinanden over skulderen.

Konflikt-kvidder

Socialdemokratiets meget omtalte angrebsmail viser, hvordan planlagte konflikter på Twitter er en del af det systematiske Christiansborgfnidder. Det handler om at skabe fortællingen om de politiske udspil, forhandlinger og forlig ved først at fremmest at påvirke de mange journalister og meningsdannere, som er aktive på Twitter og formidler fortællingen videre til offentligheden. Både medier og landspolitikere dyrker konflikten og tyde-

liggør uenighederne. Fokus er på opfattelsen af beslutningen, og ingen fokuserer på implementeringen af beslutningerne bagefter. Det har de folk til.

En beslutning er ikke et resultat

For en embedsmand er en beslutning ikke et resultat. Det er det heller ikke på LinkedIn, hvor politiske beslutninger meget sjældent omtales. Først skal beslutningen implementeres. At det tager tid og kræver en helt anden kommunikation og fokus ser vi blandt andet hos de kommunale topledere, som på LinkedIn tager den faglige vinkel og for eksempel drøfter problemstillinger og muligheder ved den kommende hovedlov, som Folketinget forventes at vedtage. De mest progressive embedsmænd løfter sløret for de svære dilemmaer undervejs og deres lokale implementerings- og ledelsesdilemmaer. De mere forsigtige topembedsmænd holder sig til at fremhæve afsluttede projekter og gode kommunale resultater.

Det er klart det første, som er mest lærerigt og interessant, mens det andet i bedste fald fungerer som employer branding. Uanset er det spændende læsning for kommunalpolitikere, som er optaget af, hvordan deres ledere og beslutningerne virker i virkeligheden. De beslutninger, som ikke kommer til at fungere eller ikke bliver implementeret ordentligt, får

politikere senere stryg for på et andet socialt medie.

Borgerne er der

Brugere og borgergrupper anvender primært Facebook som kanal til at synliggøre konsekvenserne af de politiske beslutninger nationalt og lokalt. Hvis man er i tvivl om det, skal man blot følge en af de mange borgergrupper på Facebook for eksempel #enmillionstemmer, hvor pårørende og mennesker med handicap deler deres erfaringer, eller du kan følge de lokale Facebookgrupper. Her kæmper kommunalpolitikere en brav kamp for at forklare og forsvare de politiske beslutninger eller servicetilbud - ofte alene.

Jeg vil anbefale, at embedsmændene lytter med, selvom de klogeligt holder sig ude af debatten, enten fordi det er personsager, eller fordi de oplever debatten som politisk. Debatten på Facebook er også et hint til ledelsen i kommunerne om, hvad der virker og ikke virker, og ikke mindst om, hvad kommunalpolitikere vil stille af spørgsmål på næste møde.

Identifikation på Instagram

Anderledes fredeligt går det for sig på Instagram, når statsministeren bager kanelnegle, eller kommunalpolitikere deler fotos fra dagligdagen i kommunen. Her lærer vi men-

neskene bag de politiske ledere og nogle enkelte offentlige ledere at kende, og det er ikke en uvæsentlig del af relationsledelse.

Alligevel er Instagram den mindst vigtige politiske platform, men det kan hurtigt ændre sig, når politikere og borgere bliver for trætte af tonen på Facebook.

Prioriter mere og skarpere

De forskellige sociale medier spiller på den måde hver sin rolle og bidrager med hver sin dimension af den politiske og offentlige ledelse. Derfor vil det ikke være nok, at kommunalpolitikere forholder sig til Facebook alene, eller hvis embedsmændene kun kommunikerer på LinkedIn.

Både politikere og embedsmænd bør gøre flere platforme til en del af nyhedsrutinen på linje med aviser, nyhedsbreve og fagblade. Det handler om at være opdateret på sine vigtigste interessenter og på de dagsordener, som fylder debatten nationalt og lokalt, og som du før eller siden skal forholde dig til. Hvis man sorterer fodboldnyheder, gamle klassekammerater mv. fra på alle platforme og kun følger relevante professionelle og politiske interessenter og hashtags, så er det en overkommelig opgave. Og husk, du behøver ikke at tage ordet selv på alle kanaler og i alle sammenhænge, du kan lære meget ved at lytte med. ●

DK Weekend. Nyheder for den offentlige beslutningstager – også i weekenden!

Siden den 11. september 2001 har dknyt serviceret den offentlige beslutningstager med nyheder på alle hverdage.

Undervejs har dknyt fået stadigt flere læsere, og mobile enheder har ændret læsevanerne. Derfor udsender vi nu også et nyhedsbrev lørdag og et søndag.

Du kan tilmelde dig nyhedsbrevet på dknyt.dk

Rigtig god dk-weekend!

DK Weekend.

DKNYT

**NYHEDER FOR OFFENTLIGE
BESLUTNINGSTAGERE**

Skal der tages hensyn til klima, miljø, religion og vegetarisme i den kommunale kostpolitik? Det er et åbent spørgsmål i mange kommuner. Foto: Sanne Vils Axelsen, Ritzau Scanpix

Kostpolitik balancerer mellem politik, sundhed og sund fornuft

Kommunen.dk har undersøgt kommunernes politik og hensyn til religion, bæredygtighed m.m. i de kommunale måltider og fik få entydige svar. Kun et står fast: Kostpolitikken holder budgetterne.

o kostpolitik

Af Morten Guldberg
morten@kommunen.dk

Offentlig kostpolitik handler om meget mere end mad. Udover alsidig kost til de ældste og yngste afspejler kommunernes prioritering på området også politiske hensyn til bæredygtighed, klima, miljø, religion og kultur, og den balancegang håndterer kommunerne forskelligt. Eller sagt på en anden måde: Det er uhyre kompliceret at håndtere hensyn, som stritter i forskellige retninger, og kommunernes tilgang er vidt forskellig. Mange har en overordnet kostpolitik, en del følger Fødevarestyrelsens retningslinjer, nogle overlader det til de enkelte institutioner at sammensætte kosten.

Og når det handler om på den ene side at holde fast i

fordi Fødevarestyrelsen justerede sine anbefalinger forrige år.

Flertallet af kommuner med en kostpolitik differentierer mellem børne- og ældreområdet. Og politikken på børneområdet fylder mere end den tilsvarende hos kommunernes ældre borgere, fremgår det af besvarelserne.

De politisk mere omtålelige dele af kostpolitikken, hensyn til veganer/vegetarer og religion, er adresseret hos mellem en tredjedel og halvdelen af de besvarende kommuner. Hensynet til vegetarer vejer tungest på børneområdet, mens religion tilsvarende fylder mest hos ældreinstitutionerne.

Ernæring er det vigtigste

For kosten på børneinstitutionerne handler kommunernes politik først og fremmest om at sikre børnene en ernæringsmæssig korrekt kost, dernæst at lægge kosttilbudene til rette efter hensyn til politik og religion, mens det for de ældre er en mere jævnbyrdig afvejning.

Det gælder fx i Lyngby-Taarbæk, hvor ældregruppen produceres ud fra følgende kriterier:

‘Maden tilberedes fra bunden, så tæt på serveringstidspunktet som muligt og med udgangspunkt i sæsonens råvarer.’

‘På plejecentrene tages der i produktionen hensyn til borgernes individuelle behov og ønsker, herunder vegan/vegetariske- samt religiøse hensyn. Samtidig tages der hensyn til klima og bæredygtighed, da produktionen planlægges med udgangspunkt i sæsonens råvarer’, hedder det i kommunens besvarelse.

Besvarelserne afspejler en voksende opmærksomhed på klima og sammenhængen mellem kost og bæredygtigt miljø. Det har direkte indflydelse på kostpolitikken hos cirka en fjerdedel af de besvarende kommuner. I Lolland Kommune er politikken for den kommunale leverandør ‘Fællekøkkenet I/S’ således direkte knyttet til FN’s 17 konkrete verdensmål.

25 af de besvarende kommuner henviser til Fødevarestyrelsens kostanbefalinger som fundament for måltidernes sammensætning, men også miljø og bæredygtighed fylder pænt i kostpolitikkerne med fokus på økologiske råvarer og et øget hensyn til klima og CO₂ udledning.

Med to undtagelser er de godt 50 besvarende kommuner entydige i ét svar: Eventuelle ændringer i kostpolitikken, hensyn til sæsoner, ernæring, bæredygtighed

etc. har ikke ændret på budgetterne eller udløst ekstraudgifter. Kun i Svendborg og

Favrskov har man måttet justere budgetterne i forhold til kostpolitikken. o

Her er kommunernes svar

Har kommunen en vedtaget/etableret politik for måltidssammensætning på kommunale institutioner (vuggestuer, plejehjem m.m.) - i givet fald hvilken?

- ▶ 35 kommuner har en politik for børn, 18 har ikke.
- ▶ 27 kommuner har en politik for ældre, 26 har ikke.

Tager kommunen vegan-vegetariske/religiøse/dyreetiske/klima/bæredygtigheds-hensyn i forhold måltider serveret i kommunalt regi?

Børn:

- ▶ 21 tager hensyn til vegetarer
- ▶ 25 tager hensyn til økologi
- ▶ 19 tager hensyn til religion
- ▶ 13 tager hensyn til bæredygtighed

Ældre:

- ▶ 26 tager hensyn til vegetarer
- ▶ 27 tager hensyn til økologi
- ▶ 25 tager hensyn til religion
- ▶ 17 tager hensyn til bæredygtighed

Har evt. nye hensyn/politik ført til ændrede udgiftsbudgetter?

- ▶ Nej: 45
- ▶ Ja: 2 (Favrskov og Svendborg)
- ▶ Ikke besvaret: 6

Spørgsmålene er sendt til samtlige kommuner, 53 svarede.

Vindkraft.

Nyheder og baggrund.
Udelukkende om vindkraft.
Dagligt.

WWW.DKVINDKRAFT.DK

Bestil dit gratis prøveabonnement her:

Der er næsten lige så mange forskellige måder at sortere affald på, som der er kommuner. Det kritiserede OECD i en rapport sidste år, og både den nuværende og den forrige regering har lovet ensretning. Men nu er planen, der skulle vise de måder, kommuner kan sortere ens på, forsinket igen. Foto: Sisse Dupont, Ritzau Scanpix

Fra skuffelse til glæde: Kommuner må se langt efter affaldsplan

Den nationale affaldsplan er udskudt igen. Ærgerligt, mener Dansk Affaldsforening, mens kommuner sætter lokale tiltag på pause.

o skrald

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Arbejdet med en ny, lokal affaldsplan skred ellers hurtigt frem i Vesthimmerland. Kommunen arrangerede borgermøder og havde lavet en hjemmeside, hvor borgere skrev forslag og stillede nysgerrige spørgsmål til affaldssortering.

Men nu er hjemmesiden lukket, og møderne aflyst.

- Vi holder jo folk for nar, hvis vi sætter sådan noget i værk og kommer frem til nogle gode ting, og regeringen så pludselig vil noget andet, siger Uffe Bro (S), der er formand for Vesthimmerlands teknik- og miljøudvalg.

I slutningen af januar udskød regeringen nemlig den nationale affaldsplan, og det besværliggør tilværelsen i flere kommuner. Planen sætter rammen for håndtering af skrald i Danmark, og den betyder meget for kommunernes lokale affaldsplaner.

Nu er det så anden gang, den nationale plan er

udskudt. Oprindeligt skulle den i høring i 2019, så blev det januar 2020, og nu sker det først 'senere på året'.

- Det ødelægger planlægningen. For det koster jo ressourcer at lave sådan noget borgerinddragelse, som vi havde gang i, og som så ikke bliver til noget, siger Uffe Bro (S).

Denne gang er affaldsplanen forsinket, fordi regeringen vil have klimapartnerskaber og erhvervslivet med på råd.

Planen ventes at indeholde forslag til ens måder, kommuner kan sortere metal, plastik, madaffald og resten af husholdningsaffaldet fra hinanden på. Den ensartning er nødvendig, for i efteråret kritiserede OECD kommunerne for at sortere alt for forskelligt.

Ærgrer forening

Dansk Affaldsforening er klar over problemstillingen. Foreningen repræsenterer aktører i affaldsbranchen, heriblandt kommuner og affaldsselskaber.

- Vi er hele tiden i dialog med vores medlemmer, og de spørger meget ind til, hvornår affaldsplanen kommer, og hvad den vil indeholde, siger Mikkel Brandrup, direktør i Dansk Affaldsforening.

For når kommuner hele tiden investerer i nye løsninger med sortering og afhentning af affald, så bliver det dyrt, hvis regeringen anbefaler andre måder at dele affaldet op på, så kommunen skal til at lave om i sine ordninger.

Derfor tøver nogle kommuner med at lave flere tiltag.

- Det er ærgerligt, at planen ikke er blevet sendt i høring, så vi ved, hvad vi har at arbejde med. Kommunerne har arbejdet hårdt, og de er klar til at rykke videre. Men nu bliver planen så udskudt igen, så tempoet bliver ikke helt så højt, som det ellers kunne have været, siger Mikkel Brandrup.

Aalborg er i godt humør

Anderledes står det til i Aalborg, hvor rådmand for miljø og energi Lasse Olsen (EL) nærmest er lettet over, at planen er forsinket.

- Der er lagt op til ensretning og standarder for, hvordan vi skal sortere, og det synes jeg, vil være rigtig ærgerligt, for det betyder, at de systemer, vi har indført, måske skal skiftes ud. Så jeg er okay med, at planen er udskudt.

- Det betyder jo, at vi fortsætter, som vi plejer, siger han.

Lasse Olsen er særligt bekymret for, om borgerne vil være klar til at sortere på en anden måde, end de gør i dag.

- Nu har borgerne taget én måde at sortere på til sig, så måske kan det skade genanvendelsen og sorteringslysten, hvis de nu skal gøre det anderledes.

- Men hvis der går længere tid, før vi måske skal lave alting om, så er det ikke godt. Vi vil gerne kende vilkårene for fremtiden. Hvis vi skal udskifte systemer, og der bliver lagt op til nogle ændringer, så vil vi gerne vide det snart, siger Lasse Olsen.

Verden går ikke i stå

Det venter Aarhus også på.

Oprindeligt udløb kommunens gamle affaldsplan nemlig i 2018, men det har ikke været et problem, fortæller Bjarne Munk Jensen, direktør i AffaldVarme Aarhus.

- Vi arbejder lige så stille på at forbedre vores affaldsplan, men vi laver ikke noget endeligt endnu. Vi afventer den nationale plan, og den kommer sandsynligvis omkring sommerferien plus minus, tror jeg.

Han forklarer, at han godt kan forstå, at Miljøstyrelsen afventer klimapartnerskaberne.

- Jeg tør godt sige, at det er ikke sådan, at verden går i stå, bare fordi vi venter. Der

bliver stadigvæk sorteret, og det er ikke en kæmpe katastrofe.

Men der er andre grunde til, at den nationale plan hellere skal komme før end senere.

Staten har bestemt, at alle kommuner skal genanvende 50 pct. af husholdningsaffaldet om to år. Og EU har vedtaget et direktiv om, at alle medlemslande skal genanvende 65 pct. i 2035.

De mål bliver sværere at nå, jo længere kommunerne venter med at sortere madaffald og plastik.

'Vi vil gøre det bedre'

I Assens bekymrer det dog ikke Dan Gørtz (V) synderligt.

Han er formand for miljø, teknik og planudvalget, der lige nu arbejder på en ny affaldsplan, der skal løbe til 2032. Her fylder snakken om den nationale affaldsplan ikke meget.

- Nej, vi venter ikke på den plan. Vi fokuserer på at rykke genanvendelse uagtet, fordi vi ved, vi vil gøre det bedre på klimamål end de nationale mål, siger Dan Gørtz.

Han forklarer, at Assens i øjeblikket genanvender 47 pct. af sit husholdningsaffald, og at det første udvalgs-møde i år om en ny affaldsplan allerede er overstået.

- Og så snakker vi med KL, Miljøstyrelsen og eksperter. Vi opfinder ikke den dybe

tallerken med vores plan, men vi kommer med et udspil, der gælder for os selv, og afventer ikke noget fra national eller statens side, siger udvalgsformanden.

Ved de, hvad de vil?

Mikkel Brandrup fra Dansk Affaldsforening kan godt sætte sig ind i kommunernes udfordringer.

- Kommuner og affaldsselskaber løber hele tiden efter genanvendelsesmål og øger muligheden for at sortere. Alle de løsninger, man sætter i gang kræver, at man kender rammerne, siger han.

- Vi har behov for at kende prioriteterne i den nationale affaldsplan, så kommunerne har fast grund under fødderne, når de ruller ordninger og sorteringsmuligheder ud, siger han.

Miljøstyrelsen skriver, at kommuner kan vente med at lave lokale planer, til den nationale ligger klar, og at man gerne stiller sig til rådighed for rådgivning. Det skrev styrelsen også for to år siden. Når sådan en melding gentages, slider det på tålmodigheden i Vesthimmerland.

- Jamen, man kan godt spørge sig selv, om de i det hele taget ved, hvad de vil. Jeg kan ikke gennemskue det, siger udvalgsformand Uffe Bro (S).

Vesthimmerland satser på at holde borgermøder og åbne sin affalds-hjemmeside igen til efteråret.

Papirtårnet stikker allerede op som en del af Silkeborgs nye skyline .

Foto: Casper Dalhoff, Ritzau Scanpix

Højhusbyggerier i modvind: Jantelov, højdeskræk eller nærdemokrati?

Få ting kan få offentligheden til at fnyse som høje bygnin- ger. Spørg bare i Silkeborg, Esbjerg og Kalundborg, hvor byrådene alle steder har skullet tage stilling til høj- husbyggerier udsat for mere eller mindre massive pro- tester fra vrede borgergrup- per, som har organiseret og systematiseret sig og mod- standen.

I Silkeborg har byrådet besluttet at justere og for- mindske et planlagt højhus, Fredensgård, i bymidten efter stor debat, krav om folkeaf- stemning og rekordmange indsigelser. Byrådspolitikerne i Plan- og Vejudvalget ændre- de byggeplanerne fra 23 eta- ger og 78 meter til 20 etager og

70 meter, og de lagde ikke skjul på, at de havde lyttet til de folkelige protester.

I Esbjerg har byrådet sendt et forslag om et 12 etagers byggeri til hjørne - nærmere bestemt i høring. Hidtil har kommunen nemlig kun til- ladt byggerier med maksi- malt fem etager i højden plus to etager i hjørner af bygge- riet. Byggeplanerne blev afvist for et halvt år siden af et enigt Plan- og Miljøudvalg, men nu valgte et flertal i samme udvalg at sende byg- geplanerne videre til byrå- det. Her var stemmerne 19 for og 12 imod.

Også i Kalundborg måtte politikere forholde sig til høj- husbyggeri udsat for folkelig

protest. Her nyttede en grup- pe borgeres modstand imid- lertid ikke i forhold til virk- somheden Unibos planer om en 30 meter høj bygning, som vil kunne ses fra deres ejendomme. Heller ikke selv- om lokalplanen som udgangspunkt kun giver mulighed for at bygge op til ti meter. Et flertal af politiker- ne sagde ja til tårnet. Der skal dog lige laves en konkret plan for byggeriet inden den endelige vedtagelse.

Hvad der helt nøjagtig får almindelige borgere til at rea- gere så voldsomt og engagere sig i nærpolitik på højhuspla- ner er et godt spørgsmål, men noget nyt fænomen er det ikke.

I Aarhus har man i årtier slået mellem partier, arki- tekter, entreprenører og bor- gergrupper om blandt andet højden på indkøbscenteret Bruuns Galleri og den plan- lagte skyskraber på Aarhus Ø, Lighthouse, som måtte vente ti år på at komme i gang.

Den markante undtagelse er Bestseller-tårnet i Brande, hvor Danmarks højeste byg- ning på 320 meter har været på tegnebrættet et par år. Her er byggeriet gået glat igen- nem den politiske proces uden beboerprotester - til gengæld har entreprenøren bag projektet, Bestsellerkon- cernen, udskudt byggeriet på ubestemt tid. ●

Lyngby-Taarbæk sælger Landbrugsmuseet

Lyngby-Taarbæk. Lyngby- Taarbæk Kommune har solgt det gamle Landbrugsmuse- um og tilhørende bygninger og jorde på Kongevejen i Kongens Lyngby til et sel- skab, som vil opføre muse- um, café og eventlokaler på matriklen. Det oplyser kom- munen.

Af udbuddet fremgik det, at de gamle bygninger reno- veres og bevares, og at de kommende aktiviteter på

stedet er orienteret mod bor- gerne. Og betingelserne opfylder køberne, Ejen- domsselskabet Kongevejen 79-85A ApS, som ejes 100 pct. af Interdan Holding A/S.

Borgmester Sofia Osmani (K) er glad for at have fun- det den rigtige køber til museet.

- Vi har i kommunalbesty- relsen haft et stort ønske om at bevare de smukke gamle bygninger, men vi har også

vidst, at de var i en stand hvor det ikke var sikkert, at nogen havde mod på opga- ven. En opgave, der alt andet lige forudsætter en lidt filan- tropisk tilgang. Med Inter- dan er det lykkedes at redde et stykke af vores kulturhi- storie, og vi kan nu se frem til, at bygningerne får en gennemgribende restaure- ring og fremover også bliver åbne for offentligheden, siger hun.

De endelige planer bliver lagt i detaljer, når den færdige lokalplan foreligger, forvente- ligt om et års tid. Udover restaurering af bygningerne, så er der er byggemulighed på op til 15.000 kvadratmeter (inklu- siv de bygninger, der bevares).

Den kommende lokalplan vil fastsætte anvendelsen i overensstemmelse med udbuddet, hvor der vil blive taget hensyn til naboerne og området. ●

Regnen udsætter første spadestik på Baltic Pipe

Anlægget af gasledningen Baltic Pipe skulle være startet i denne uge, men det udskydes på grund af de store regnmængder. Det skulle være startet på Sjælland, men er i første omgang udskudt 14 dage.

Ifølge chefprojektleder Nina Frøkjær Vendelboe har man blandt andet lyttet til landmænd og lodsejere, som kon- staterer, deres jorde er for våde. Yderligere forsinkelse kan ikke udelukkes, men med en tør sommer kan forsin- kelsen indhentes, siger projektlederen.

- Vi er bange for, om vi overhovedet kan komme til der- ude, fordi der er så meget vand. Vi kan også være bekym- ret for, om de skader, vi kan forvolde, bliver for omfat- tende, siger Nina Frøkjær Vendelboe.

Aarhus Universitetshospital er verdens 11. bedste

Midtjylland / Hovedstaden. Aarhus Universitetshospital har været gennem trange tider med budgetoverskridel- ser, millionbesparelser og problemer med arbejdsmiljø - men det internationalt ansete, amerikanske nyhedsmagasin Newsweek kommer med en tiltrængt opmuntring til supersygehuset i Skejby: Aarhus Universitetshospital rangerer på magasinets liste som verdens 11. bedste.

Kåringen omfatter hospitaler i 21 lande, og Skejby er ikke alene om at udmærke sig på Danmarks vegne: Rigs- hospitalet opnår en plads som nummer 19 på ranglisten. Udover de to danske hospitaler er Norden kun repræsen- teret med et svensk sygehus på top-20 listen, som New- sweek præsenterer for anden gang. Aarhus Universitets- hospital er 12 år i træk kåret som Danmarks bedste hospi- tal. De tre bedste ligger ifølge listen i USA.

Fotografen beskrev i retten Jørn Dohrmann, der her ses ved DF's landsmøde 2018, som aggressiv.

Foto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix

Eks-MEP får 15.000 kr. i bøde for klammeri med tv-fotograf

Kolding. Den tidligere europaparlamentariker Jørn Dohr- mann (DF) idømmes en bøde på 15.000 kr. for en batalje med en tv-fotograf for snart tre år siden. Dengang kom Dohrmann i klammeri med en fotograf, der var i færd med at optage billeder af politikerens ejendom nær Vamdrup til en tv-dokumentar. Dohrmann rykkede kameraet fra tv-fotografen, hvorved det blev beskadiget, og der skete ska- de for knap 15.000 kr. Først ved politiets hjælp fik fotogra- fen kameraet og et tilhørende hukommelseskort tilbage. 51-årige Dohrmann nægtede sig skyldig i retten. Sagen mod den tidligere DF'er har været længe undervejs i retssystemet. Det skyldes blandt andet, at Jørn Dohr- mann som politiker har været beskyttet mod retsforføl- gelse, men Europa-Parlamentet besluttede at ophæve denne immunitet. Jørn Dohrmann skal betale sagens omkostninger samt en erstatning på 15.349 kroner for skaderne på kameraet. Jørn Dohrmann sad i Europa-Par- lamentet fra 2014 til 2019 og har også tidligere været medlem af Folketinget samt byrådet i Kolding.

Hovedstaden opgraderer lægedækningen

Hovedstaden. Som så mange steder stiger behovet for praktiserende læger også i hovedstaden. Derfor har regi- onen besluttet at udvide kapaciteten med ni nye prakti- serende læger, oplyser regionen.

Med minimum 1.600 borgere tilknyttet hver læge, giver det lægedækning til 14.400 flere borgere i Region Hoved- staden. Lægerne fordeler sig med én i Indre by, Valby, Dragør, Rødovre og på Østerbro. På Amager og Vesterbro øges antallet med to praktiserende læger hvert sted. Fordelingen er sket mellem PLO-Hovedstaden og regio- nens kommuner. De nye praktiserende læger er klar til patienter i 2021. ●

12 kommuner er rykket opad i hierarkiet

12 kommuner kan glæde sig over at have overhalet andre i størrelse. Se også, hvilke kommuners befolkning der voksede og skrumpede mest i 2019, og hvem der har flest børn og gamle.

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

talgymnastik

Der blev smådrillet på tværs af Sydjylland, da Vejle i efteråret overhaled Esbjerg som landets femtestørste kommune.

Rækkefølgen var stadig uændret, da året var gået. Men også længere nede på listen er der sket overhalinger blandt kommunerne i løbet af 2019.

Det viser Danmarks Statistiks tal for udviklingen i 2019, som kommunen.dk har bearbejdet:

- Køge har taget Guldborgsunds 24. plads fra året før,
- Holstebro har distanceret Svendborg som nummer 28,
- Rudersdal har vokset sig større end Ringkøbing-Skjern på 30. pladsen,
- Lyngby-Taarbæk snupper 32. pladsen fra Haderslev,
- Ballerup er blevet lidt større end Kalundborg,
- Syddjurs har passeret Vejen,
- Ikast-Brande har fået flere indbyggere end Lolland,
- Assens er blevet overhalet af Gribskov og indhentet af Furesø,
- Tønder har vokset sig større end Norddjurs,
- Lejre har passeret Albertslund,
- mens Glostrup har overhalet både Ishøj, Odder og Stevns.

Selvom Fanø har beholdt sin plads som næstmindste kommune, er det alligevel her, der har været den største procentvise fremgang i befolkningstallet i 2019 på 2,5 pct. Også Glostrup har taget et større hop med 2,3 pct. efterfulgt af Dragør, Rødovre, København og Aarhus.

Største tilbagegang i folketallet oplevede Norddjurs og Ærø med -1,6 pct. efterfulgt af Lemvig, Lolland, Læsø og Vesthimmerland.

Dykker man lidt ned i tallene, er det bemærkelsesværdigt, at årsagerne til det større eller mindre befolkningstal er vidt forskellige.

For eksempel har kommuner som Middelfart, Syddjurs, Helsingør, Halsnæs, Holbæk, Faxe og Lyngby-Taarbæk oplevet fremgang i befolkningstallet, selvom antallet af nyfødte ikke har kunnet følge med antallet af dødsfald. Her er det nettoflytninger til kommunen, der fået det samlede antal til at stige.

Omvendt har kommuner som Gladsaxe, Viborg, Esbjerg, Varde og Albertslund haft flere fødsler end dødsfald, men alligevel tilbagegang i befolkningstallet på grund af mange fraflytninger.

Mange børn i midten

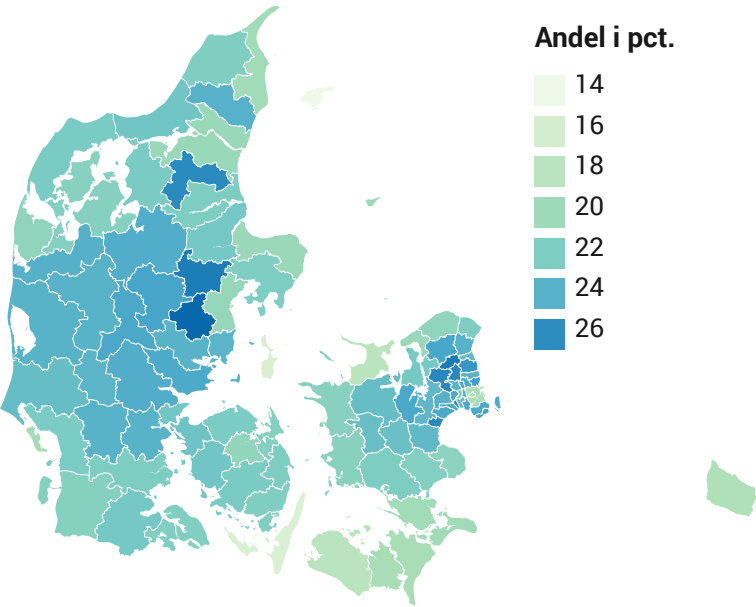
Tallene fra 1. januar i år viser, at andelen af børn og unge er højest i Skanderborg efterfulgt af Allerød og Favrskov, mens den er lavest på øerne Læsø, Ærø, Langeland og Samsø.

Omvendt er andelen af gamle på 80 år og derover størst på de samme fire øer, som har færrest børn, mens der er forholdsmæssigt færrest gamle i København, Ishøj og Aarhus.

Her er kommunernes indbyggertal 01.01.2020

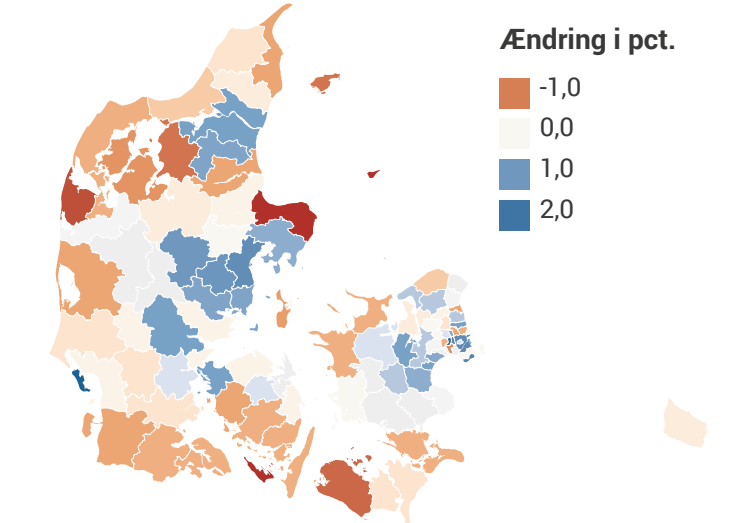
1: København	632.340	50: Tårnby	42.989
2: Aarhus	349.983	51: Syddjurs	42.962
3: Aalborg	217.075	52: Vejen	42.742
4: Odense	204.895	53: Mariagerfjord	41.800
5: Vejle	115.748	54: Ikast-Brande	41.369
6: Esbjerg	115.483	55: Lolland	41.105
7: Frederiksberg	104.305	56: Gribskov	41.048
8: Randers	97.805	57: Furesø	40.965
9: Viborg	96.921	58: Assens	40.965
10: Silkeborg	94.026	59: Fredensborg	40.865
11: Kolding	93.175	60: Rødovre	40.652
12: Horsens	90.966	61: Bornholm	39.499
13: Herning	89.127	62: Middelfart	38.853
14: Roskilde	87.914	63: Jammerbugt	38.324
15: Næstved	83.143	64: Tønder	37.366
16: Slagelse	79.073	65: Norddjurs	37.089
17: Gentofte	74.830	66: Vesthimmerlands	36.727
18: Sønderborg	74.220	67: Faxe	36.576
19: Holbæk	71.541	68: Brønderslev	36.304
20: Gladsaxe	69.262	69: Brøndby	35.090
21: Hjørring	64.483	70: Ringsted	34.852
22: Helsingør	62.695	71: Odsherred	32.957
23: Skanderborg	62.678	72: Nyborg	32.009
24: Køge	60.979	73: Halsnæs	31.384
25: Guldborgsund	60.722	74: Rebild	30.113
26: Frederikshavn	59.654	75: Sorø	29.881
27: Aabenraa	58.761	76: Nordfyns	29.665
28: Holstebro	58.591	77: Herlev	28.953
29: Svendborg	58.296	78: Lejre	27.996
30: Rudersdal	56.728	79: Albertslund	27.731
31: Ringkøbing-Skjern	56.594	80: Billund	26.608
32: Lyngby-Taarbæk	56.214	81: Allerød	25.633
33: Haderslev	55.670	82: Hørsholm	24.864
34: Hvidovre	53.527	83: Kerteminde	23.812
35: Faaborg-Midtfyn	51.556	84: Solrød	23.255
36: Fredericia	51.377	85: Glostrup	23.128
37: Hillerød	51.183	86: Ishøj	22.989
38: Høje-Taastrup	50.759	87: Odder	22.844
39: Greve	50.558	88: Stevns	22.805
40: Varde	49.961	89: Struer	21.036
41: Ballerup	48.602	90: Morsø	20.247
42: Kalundborg	48.436	91: Lemvig	19.722
43: Favrskov	48.397	92: Vallensbæk	16.633
44: Hedensted	46.722	93: Dragør	14.494
45: Skive	45.851	94: Langeland	12.491
46: Vordingborg	45.566	95: Ærø	5.964
47: Frederikssund	45.223	96: Samsø	3.657
48: Thisted	43.423	97: Fanø	3.488
49: Egedal	43.354	98: Læsø	1.786

Her er størst andel af børn og unge (0-19 år)

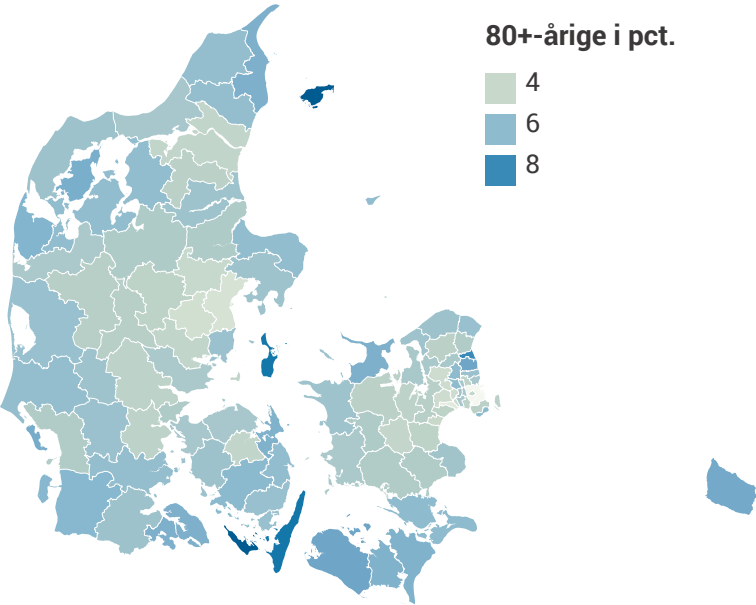

Sådan ændrede indbyggertallet sig i 2019

De mørkerøde kommuner havde størst tilbagegang, de mørkeblå havde størst fremgang.

Her er størst andel af gamle (80 år og derover)

Velfærdsteknologi møder virkeligheden

Denne klumme sætter fokus på de gode velfærdsteknologiske historier, giver læseren et tiltrængt forspring og trækker de gode eksempler og ideer frem i lyset.

Af Anders Lyck Fogh-Schultz

Seniorkonsulent i Danish.Care - Branchen for hjælpemidler og velfærdsteknologi - og netværksleder i CareNet.

alfs@danish.care

Kunder tager del i innovation på tech-messe

Når Danish.Care slår dørene op for Nordens største fag- og branchemesse for hjælpemidler og velfærdsteknologi - Health & Rehab Scandinavia - i dagene 12.-14. maj i Bella Center, er det business as usual for branchen og arrangørerne. Over 220 udstillere fra Danmark og den øvrige verden vil være parate til at vise publikum state of the art inden for hjælpemidler, sundheds- og velfærdsteknologi anno 2020.

Mere end 8.500 branchefolk, beslutningstagere og brugere fra Danmark og hele Skandinavien forventes at besøge messen i løbet af de tre dage i maj, hvor programmet også byder på en lang række faglige seminarer, events og workshops, hvor deltagerne kan hente ny viden og inspiration til arbejdet med teknologi ude i landets kommuner. Det faglige program udvikles i samarbejde med udstillerne og branchens øvrige interessenter og partnere.

Gennem sin lange historie har messen altid haft status som 'Gateway to Scandinavia'; altså den messe, hvor nye teknologiske løsninger bliver introduceret på det større skandinaviske marked, og hvor verden følger med i tendenser og trends inden for sundhedsinnovation i et fælles nordisk perspektiv. Vi har i Danmark altid haft en styrkeposition, når vi taler innovationsevne inden for sundhed og velfærd, og jeg kan godt løfte sløret for, at niveauet for Health & Rehab Scandinavia 2020 er højt.

Ny 'Zone of Innovation'

Men Health & Rehab Scandinavia 2020 bliver ikke kun spændende for den etablerede branche. Startup-virksomheder får i år mulighed for at udstille deres produktideer, løsninger, services eller teknologier på lige fod med de store etablerede producenter og leverandører i en helt ny Zone of Innovation. Her får unge spirende virksomheder og iværksættere mulighed for at skabe nye relationer, møde fremtidige kunder og komme i direkte dialog med branchens centrale aktører. Og som endnu en nyhed vil en af zonens udstillere vinde den nystiftede startup-pris CareTech Challenge.

Som brancheforening for hjælpemidler og velfærdsteknologi har vi i Danish.Care et ansvar for - sammen med branchen - at løfte innovationen på sundheds-, velfærds-, og plejeområdet i Danmark for derved at sikre, at der kontinuerligt udvikles nye og bedre teknologier til gavn for den enkelte borger, med stor værdi for den offentlige velfærd og med solide gevinster for samfundsøkonomien og et måske endnu større potentiale for dansk eksport. Challenge er en national konkurrence, hvor kun de mest lovende løsninger får chancen, og hvor man belønnes for at gøre sig umage. Helt på linje med det bedste fra de store og toneangivende europæiske messer.

Teknologier in-the-making

Det, CareTech Challenge helt konkret tilbyder 28 startups fra (i skrivende stund) Danmark, Sverige, Finland og Letland, er muligheden for at brænde igennem som 'velfærdssinnovatører', opnå stor synlighed, få sin teknologi eller løsning valideret af publikum og fageksperter og mærke interessen fra både brugere, borgere og branchen generelt.

Hjemmemåling af blodmarkører og hjælp til at huske tandbørsten er bare et par af de nye teknologier, der vil blive præsenteret på Health & Rehab Scandinavia 2020 - messen i Bella Center.

Foto: Jakob Eskildsen, Ritzau Scanpix

Nogle er ganske tidlige og skal tilpasses målgruppens ønsker og behov, hvor andre løsninger er tæt på 'færdige' i form af prototyper, der i bund og grund kan sættes i produktion.

Der er tale om startup-virksomheder, som på messen markedsintroducerer et nyt produkt eller en ny teknologi, der ikke tidligere har været vist på Health & Rehab og ikke er solgt kommercielt til aftagerfeltet af kommuner og regioner og slutbrugere i Danmark. Har man allerede solgt sit produkt til interesserede kommuner, hører man til i den ordinære udstilling sammen med de godt 220 andre kommercielle udstillere.

Niveauet for CareTech Challenge er højt, og løsningerne repræsenterer en bred vifte af indsatsområder fra den 'kommunale hverdag'. Her en lille teaser-liste:

Meget at glæde sig til

- En Virtual Reality-platform til rehabilitering, prævention og motivationsfremmende træning.
- En digital løsning til stroke/apopleksipatienter.
- En løsning til parkinsonpatienter.
- Et produkt til at påminde brugere og deres hjælpere om at huske tandbørstning.
- En løsning der kombinerer kunstig intelligens (AI) med 'gamification' til fysisk rehabilitering.
- En mobil applikation til siddende træning.
- Et multifunktionelt 'multibord', der kan gøre borgeren mere selvhjulpent.
- En ny løsning til bedre komfort for kørestolsbrugere.
- Sportsproteser til amputerede.
- En løsning, der kan forhindre dehydrering, baseret på Internet of Things (IoT).
- Skadeforebyggende udstyr til indendørs sportsgrene.
- Mekanisk sikkerhedsudstyr til rollatorer, der sikrer uhensigtsmæssig acceleration.
- En softwareplatform, der motiverer til fysisk aktivitet gennem VR og træning.

- En IoT-monitoreringsløsning til ældre, der bor alene.
 - Virtual Reality-løsning, der træner praktiske færdigheder.
 - En højteknologisk stok.
 - Måling af biomarkører i blod til hjemmebrug og med dataoverførsel til lægen.
 - Diagnosticering af Parkinsons via hardware- og software-løsning.
 - Hjælpemiddel til mennesker, der oplever besvær med hænderne.
 - Løsning til falddektion og forebyggelse.
 - Løsning til forebyggende motionssystemer, der motiverer seniorer til daglig motion.
 - Ny løsning til bedre badoplevelse for patienter med multipel sklerose.
 - Hjælpemiddel til at højne sikkerhed og komfort og reducere risiko for glide- og faldulykker.
 - Intelligent add-on device til rollatorer.
- Listen her er foreløbig, men der er skruet helt op for iderigdommen i de forskellige løsninger. Nogle er ganske tidlige og skal tilpasses målgruppens ønsker og behov, hvor andre løsninger er tæt på 'færdige' i form af prototyper, der i bund og grund kan sættes i produktion. Interessen fra aftagerfeltet er helt essentiel for vores innovationszone. Delta-gerne skal dagligt pitche og præsentere deres løsning over for publikum i Bella Center fra Speaker's Corner, der ligger sammen med zonen.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og siger - i denne måned: Kathrine Olldag (R)

16 ÅRS VALGRET TIL KOMMUNALVALG ER KUN BEGYNDELSEN

Hver gang der er valg til kommunalbestyrelsen eller til Folketinget, konstaterer vi endnu engang, at kvinder er underrepræsenterede, både på kandidatlisterne og på resultatlisterne.

Men helt skidt står det til i det næste udskillelsesløb, hvor der i kommunalbestyrelsen fordeles poster til de magtfulde forsynings-, affalds- og energiselskaber, som er kommunalt ejede. Disse selskaber har ikke alene håndsret over din el- og varmeforsyning, din kloak og din affaldshåndtering. De er også frontkæmpere i den grønne omstilling, som er i fuld gang. Det kræver ambitiøse fremsynede bestyrelser og dygtige medarbejdere.

En kamp om ansvar og lønnede poster

Og her bliver kvinderne i ekstrem grad sat fuldstændigt af. Jeg satte mig for at tælle op, hvordan det ser ud i de 10 kommunale forsyningselskaber på Sjælland, hvor jeg bor, og billedet var værre end jeg troede. Her er 17 ud af 99 bestyrelsesmedlemmer kvinder. Men af de 17 kvindelige medlemmer er kun otte politisk udpegede, de øvrige er medarbejderrepræsentanter.

Som i otte folkevalgte kvinder i alt på hele Sjælland!

Helt sort i Argo og Plus

I de to store tværkommunale affalds- og energiselskaber Affald Plus og Argo er det helt sort. Her er der ingen kvinder overhovedet.

Og det fik mig til at gennemgå en håndfuld af de helt store spillere nationalt set, og billedet fortsatte. Det er ikke kun en sjællandsk tendens. I Vestforbrændings bestyrelse er der tre kvinder og 17 mænd. Fjernvarme Fyn brillerer med 10 mænd og ingen kvinder. Ligeså har AFLD i Vestjylland seks mænd og ingen kvinder. Ålborg Forsyning har to kvindelige bestyrelsesmedlemmer og otte mænd.

Helt grundlæggende kan det da ikke være så svært at finde gode kloge kvinder i kommunalbestyrelserne, der har lyst til at tage en tårn ved fronten af klimakampen, eller hvad? Og hvad med jer, kvinder, hvorfor gider I ikke? Går I

kolde på regnvand, småt brændbart og kilowatt? Er det mødekulturen, den er gal med? Er det arbejdsformen?

Ja, jeg ved godt at nogle kvindelige politikere i tidens løb har takket nej. Har I overvejet at spørge dem hvorfor og så ændre ved det, der skal ændres? Er det mødekulturen, den er gal med? Er det arbejdsformen?

Ind i kampen, byrødder

Uanset årsagen er billedet det samme i hele landet, kvinder er stærkt underrepræsenterede. Ligeså er det tydeligt, at gennemsnitsalderen er høj.

Selskabernes bestyrelser sidder på daglig basis og skal tage vigtige langsigtede beslutninger, der både peger ind i fremtiden og har en meget direkte og konkret indvirkning på vores alles hverdag. Det er i alles interesse, at disse beslutningstagere selvfølgelig ikke kun skal repræsentere forskellige politiske partier, men også repræsentere alle befolkningsgrupper.

Kære lokalpolitikere; I har magten, og dermed også bolden. Hvad med at give den op for flere kvinder i de tunge og indflydelsesrige bestyrelser? Hvad med at tage debatten? Om ikke alt for længe skal vi (gen)vælge jer. Hvad med at gøre disse poster til en synlig del af valgkampen? Og hvad med at I aktivt forholder jer til problemet og får jer en ligestillingsstrategi for jeres affalds- og forsyningselskaber? ●

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Vælgererklæringer i kapløb med udløbsdatoen

Veganerpartiet samler vælgererklæringer på Strøget i København.

Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Den korte version: Kristendemokraterne skal nok klare at blive opstillingsberettigede. De andre: Glem det.

Det er vælgererklæringerne, det handler om. De - hvad skal vi kalde dem? - mere kreative nytilkomne på partifronten, først Klaus Riskær Pedersen og efterfølgende Stram Kurs, satte turbo på den digitale underskriftindsamling op til FV19, men det hul er lukket, og Klaus Riskær Pedersen, nu under navnet Borgerlisten, har denne gang en noget mere adstadig vækst i tallene, mens Stram Kurs er helt udenfor kategori som midlertidigt bortdømt.

To partier er nået over halvvejs mod de i alt 20.182 vælgererklæringer, der svarer til 1/175 af de gyldige stemmer ved FV19, og i næste geled kommer fire partier med et firecifret antal vælgererklæringer. I alt 97 partier har ifølge den seneste opgørelse fået Indenrigsministeriets godkendelse til at indsamle vælgererklæringer, og heraf har de 30 ikke så meget som én. Vi er kort sagt inde på et domæne, der først og fremmest tilhører fantasier og useriøse.

De to førende partier er Veganerpartiet med 12.693 og Kristendemokraterne lige efter med 12.386. Veganerne var de første til at nå halvvejs, det var i januar og tændte ild i forhåbningen om, at partiet faktisk kunne lykkes med at nå i mål. De kristelige passerende midterlinjen måneden efter, her var forhåbningen mere ventet, og

ser man på hvordan tallene for indhentede vælgererklæringer har udviklet sig, har Kristendemokraterne også en del mere end Veganerpartiet at have forhåbningen i.

Dels har Kristendemokraterne nu indhentet Veganerpartiets forspring så meget, at de to partier må ventes at bytte plads med flest vælgererklæringer til Kristendemokraterne, når næste måneds tal foreligger, dels ligger der en skæringsdag og lur på Veganerpartiet ved udgangen af april: 18 måneders dagen for partiets første vælgererklæringer. Ældre end 18 måneder må en vælgererklæring ikke være, derefter bortfalder den.

Det betyder, at i løbet af maj kan veganernes første 1.088 vælgererklæringer fra november 2018 ikke længere regnes med, og det vil efter al sandsynlighed betyde, at tælleren begynder at løbe baglæns fra og med det tal der offentliggøres i begyndelsen af juni. Et godt gæt ud fra den hidtidige udvikling i kadencen er, at antallet af vælgererklæringer lige når at toppe omkring 15.000, hvorefter forhåbningen om opstillingsberettigelse støt og roligt vil fise ud i månederne derefter.

Kristendemokraterne har også en 18 måneders udløbsdato, de skal tage sig i agt for, men det er først næste forår, fordi det efter FV19 trak ud med den formelle godkendelse i Valgnævnet, som skal til før et parti kan begynde at samle vælgererklæringer. Med den hidtidige udvikling i kadencen er bedste gæt, at

Kristendemokraterne har en del mere end Veganerpartiet at have forhåbningen i.

Kristendemokraterne når i hus med det nødvendige antal vælgererklæringer hen mod slutningen af i år og under alle omstændigheder i god tid, inden de først indsamlede begynder at blive forældede.

Fra de to i førerfeltet er der langt ned til de næste, både i henseende til antal indsamlede vælgererklæringer og i henseende til, hvor hurtigt det går med at indsamle dem. To af dem har været i gang længe, uden at det rigtig har ført til noget: Borgerne Folkeparti og Fiskerlusning, der har henholdsvis 2.497 og 1.497 underskrifter ifølge den seneste opgørelse. Sidstnævnte har længe stået bomstille, og førstnævnte har for længst mistet den smule pust, der var fra starten.

De to andre har fortsat nyhedens interesse, sådan da, men mest fordi nyheden er, at det alligevel ikke bliver til noget.

Simon Emil Ammitzbøll-Bille stiftede sit parti Fremad, fordi han synes der mangler 'et værdiliberalt

midterparti', men det er der ikke ret mange andre der synes. En stadigt faldende kadence har givet blot 100 nye vælgererklæringer i februar og en total på 2.497, og selv med de mest optimistiske forhåbninger om ikke-realistiske pludselige ryk fremad, er der ingen udsigt til at komme højere op end 3.000 vælgererklæringer, måske lidt over, før tallet begynder at løbe baglæns på grund af 18 måneders-reglen.

Nogenlunde samme udsigter har Borgerlisten, hvis kadence er en smule højere, men totalen en del lavere (1.374). Klaus Riskær Pedersen, som partiet hed før og som dets stifter og formand stadig hedder, mente ellers at navneskiftet ville betyde, at 'flere kan føle sig hjemme'. Det gør de så ikke.

Endnu et parti falder i kategorien med nyhedens interesse, men udenfor i forhold til indsamlingen af vælgererklæringer. Stram Kurs er sat på tvunget timeout indtil slutningen af måneden, hvor partiet enten bliver taget til nåde af Valgnævnet eller, nok mere sandsynligt, dømt helt ude. I sidstnævnte tilfælde vil der utvivlsomt blive stiftet et proforma-afløserparti, som kan samle vælgererklæringer i stedet for Stram Kurs.

Hvordan udsigterne er for at lykkes med det, lader vi ligge i denne omgang. Et gæt på det ville hvile på næsten lige så mange hvis'er, som der skal vælgererklæringer til for at sikre en opstillingsberettigelse. ●

Kommuner skal fortælle til følelserne

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

kommunen.dk inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

'Børnenes hovedstad' i Billund Kommune, 'Glæd dig' i Viborg, 'Mærk Næstved', 'Følelsen af Faxe' og 'Det er da ret ok' i Odder Kommune. Enhver kommune med respekt for sig selv har i de senere år været optaget af finde den unikke historie, der skal trække borgere og virksomheder til og skabe en fælles identitet for borgerne. Oplevelsessamfundet har sat sit aftryk på den offentlige sektor helt på linje med den private sektor, hvor kyllingen nu hedder Holger, den økologiske and er håndfodret af Mogens eller Palle, vand kan sælges som glutenfri og den amerikanske skuespiller Gwyneth Paltrow tager 75 dollars svarende til cirka 500 danske kr. for et stearinlys, der efter sigende skulle dufte af hendes mere intime dele.

Fortællinger har altid været vigtige og bliver endnu vigtigere i fremtidens individuelle følelses-samfund, hvor beslutninger træffes på baggrund af MINE mavefølelser.

Superlim til hjernen

I børnenes hovedstad kan børn og voksne lege sammen i Lego House på byens torv. Et stenkast herfra holder det statslige Børneråd til. Rådet undersøger livet i børnehøjde med egne forskere og taler om børnenes rettigheder. 'Voksne skal være nærværende - ikke kun i nærheden', er en af konklusionerne i den seneste undersøgelse fra rådet, der formidler rapporten med både tal og tabeller og små fortællinger om Noa og Adams dag på gul stue.

Lego House og Børnerådet er et par af de konkrete eksempler på, hvordan Billund er børnenes hovedstad. Er de overbevisende? Troværdige? Uanset, hvad vi synes, så er det eksemplerne, vi vurderer det ud fra. Det er dem, der afgør, hvad vi tænker om Billund. Uden dem ville sloganet være varm luft. Hvorfor skulle vi tro på det?

Vi bruger eksempler og fortællinger til at forstå alt fra kommuners slogans til it-systemer, lægevidenskab og Sokrates' filosofi, fordi de gør det abstrakte konkret og det komplekse enkelt.

Evnen til at fortælle er ligeså vigtig for os som at trække vejret. Det er hovedpointen i den amerikanske sprogforsker Mark Turners bog om tankens og sprogets oprindelse: 'Den litterære bevidsthed'.

Fortællinger skaber virkeligheden

Fortællingerne forbinder vores viden, sanser og følelser, og er en slags superlim for hjernen, der gør, at vi forstår og husker det, vi læser eller hører. Det er derfor, det virker så stærkt at fortælle historier. Og derfor, det altid er historierne, vi husker, når vi har glemt alt det andet, vi hørte.

Vi er mest bevidste om det, når vi læser romaner eller ser film; og den litterære fremstilling af verden er ikke en særlig finkulturel opfindelse for de sofistikerede. Det er den måde, vi erkender verden på hver eneste dag. Og som i en roman, hvor en fortæller lægger en verden frem og fortolker den fra en bestemt synsvinkel, gør vi alle det samme med vores eget liv og vores egen identitet fra morgen til aften.

Vi fortæller os selv, forfra om og om igen, og derved bliver vi virkelige, ikke kun for andre, men også for os selv. Sådan er det også for organisationer og virksomheder.

Bro til borgerne

Efter studier af vores hverdagsprog, vores litteratur og vores hjerner konkluderer Mark Turner, at hovedparten af vores oplevelser, viden og tænkning er organiseret som historier. Vi udtrykker komplekse eller abstrakte sammenhænge ved at lave dem om til små fortællinger med handlingsforløb. Eller sammenligninger.

I en historie er der altid nogen eller noget, der gør noget. Det kan være et menneske, en virksomhed eller et dyr. Men det kan også være en ide eller en undersøgelse, der viser

Fremtidens forvaltning fremkalder følelser. Og kronikørerne forudser, at den tendens holder længe: Kommunale slogans, der fremkalder tillid og smil, får troløse borgere til at blive.
Foto: Thomas Rousing, Ritzau Scanpix

noget. Når vi siger, at tiden går, eller huspriserne stiger, så er det vores måde at sætte begreber ind i en fortællende struktur, så det er muligt at tale om dem på en forståelig måde, forklarer sprogforskeren.

Vi er ikke så bevidste om vores sammenligninger og historier, påpeger Turner. Det er noget, vi bare kan og altid har gjort. Derfor synes vi ikke, at den evne er så interessant, mener han. Og måske er det derfor, alt for mange dygtige embedsmænd og fagfolk forkaster historierne, når de skal være faglige og vise, at de er dygtige. Det er for 'almindeligt', for 'simpelt', det er ikke (ud)dannet nok. Den slags kan kommunikationsafdelingen eller journalisterne tage sig af.

Verdens navle

Engang kunne man købe et æg uden store overvejelser. I dag kan man bruge en rum tid på at mærke efter, om det skal være skrabeæg, æg fra lykkelige høns opvokset i økologiske frugtplantager, æg med ekstra vitaminer tækket være hønsenes foder eller billige bur-æg.

I de seneste 10-20 år er oplevelsesøkonomien blæst ind i alle brancher og måske med lidt forsinket kraft også ind i den offentlige sektor.

Det er ikke mange år siden, man i kommuneplaner kunne spore en opfattelse af, at kommunen lå i midten, uanset om det var Køge, Viborg eller Skive. Måske i erkendelse af den skærpede konkurrence om borgere og virksomheder og den tiltagende mobilitet fulgte en del år med friske kommune-slogans: 'Alle spor fører til Langå', 'Hvidovre - en forstand med fordele', 'Holstebro - de drager vest på'. Nu skal der så fortælles historier, der sættes visions- og værdiprocesser i gang helt ud på institutionsniveau, hvor profilskoler, -plejehjem og ordet branding har sneget sig ind i kommunal sammenhæng.

Livsstils-nomader

Oplevelsesøkonomien udspringer blandt andet af, at vi er blevet rigere og mærker mere efter fremfor at træffe det vi kalder rationelle beslutninger i form af en afvejning af pris og kvalitet. Samtidig er individualisering en meget stærk megatrend, der handler om at være unik og skille sig ud. Der er ikke længere normer eller sund fornuft, der begrænser os i forhold til valg af arbejde, uddannelse, bolig, nye partnere igen og igen, børn, plastikkirurgisk udseende eller livsstil. Man kan snildt lægge fra kaj med et parcelhus og kernefamilie i Hammel, splitte op og nyde et par hippe singleforældre-år på Nørrebro for at flytte ind i et øko-fællesskab på Stevn.

I fremtiden vil digitaliseringen betyde, at endnu flere arbejdsopgaver kan løses på

distancen med fysisk fremmøde blot engang imellem og så vil man for alvor kunne vælge at bosætte sig, hvor det føles godt for MIG lige nu. Med den udsigt er det helt naturligt, at man som kommune rustet sig med de gode historier for at tiltrække nye borgere og skabe en fed identitet, der skal få folk til at blive.

Krav om autenticitet

Værdier, vision og branding er meget godt, men der skal mere til. De abstrakte begreber skal gøres autentiske med ærlige og konkrete fortællinger, ellers forsvinder folk igen.

For nogle år siden blev der fundet hestekød i lasagne, det var ikke en god historie for frysemadsfirmaet Findus, som var synderen, men folk glemmer jo heldigvis ofte, hvem, skurken er. Et par spøgefugle delte dog et billede af hest i vildt løb med teksten 'keep on running or they will Findus' - en fortælling, der ikke lige går i glemmebogen. Hvor man tidligere kunne nøjes med at lave lækker reklame bliver man i dag udfordret især af de sociale medier. Man kan være så heldig, at ens kampagne virkelig får digital luft under vingerne, men man kan også blive udsat for en shitstorm, hvis man er lidt for kæk eller værre; hvis det afsløres, at de svulstige historier ikke passer med virkeligheden.

Kameraer backstage

Ifølge sociologen Goffman har vi alle en frontstage og en backstage ligesom på et teater. Frontstage er der, hvor vi viser den bedste version af os selv, mens backstage er der, hvor vi slapper af og er knap så sunde, lækre og politiske korrekte. Det har man kunnet slippe afsted med, men i dag har alle et kamera med overalt og man kan let blive afsløret.

Det sker oftere og oftere, at butikker, arbejdspladser og ja måske kommuner bliver hængt ud, fordi de ikke var så ældrevenlige den tirsdag hos fru Jensen, så grønne i parkforvaltningen eller 'ok', som påstået. Hvad der tidligere kun kunne rygtes eller eventuelt blive taget op af en journalist i det lokale dagblad, kan nu blive blæst for fuld turboskrue rundt på de sociale medier og ødelægge enhver nok så dyr branding-kampagne. Man kan ikke konstruere eller finde på fortællinger om kommunen, skolen, lokalcentret eller kulturhuset. Fortællingerne skal holde i det virkelige liv, de skal være autentiske. ○

» Indlægget er forkortet af redaktionen og kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk

Maria Larsen

Journalist og rådgiver for Mellem Linjerne

Anne-Marie Dahl

Fremtidsforsker ved Futuria

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

'Udligningsforhandlinger egner sig bedst til, at de to store borgmesterpartier, Venstre og Socialdemokratiet, laver en aftale en mørk nattetide og så lader stormen af læserbreve, borgmestre, der går amok og skælder ud, drive over.'

Hans Engell, politisk kommentator, til Ritzau

Djøferne kommer... ud i virkeligheden

Af **Michael Sloth**, teknik- og miljødirektør i Vejle og djøfer

Djøf har i et nyt udspil til regeringens planer om en nærhedsreform erkendt, at der bruges for mange ressourcer på unødigt bureaukrati, overflødige regler og kontrolforanstaltninger. Tid, der i stedet burde bruges på opgaver tæt på borgeren.

Erkendelsen er i øvrigt fulgt op af et tv-spot, der fortæller, at djøfere også er mennesker, der ligesom gennemsnitsdanskeren foretrækker striktrøjer frem for jakkesæt og gerne vil have 'mere til fælles'.

Naturligvis vil vi det! Der findes vel ingen djøfer, som ikke i sin tid læste et samfundsvidenskabeligt fag for netop at gøre samfundet bedre til glæde for alle borgere i samfundet, og som ikke også havde den idealisme med på sit første job.

Store drømme, smal indsigt

Djøfere i Finansministeriet drømte om at lave en enheds-

forvaltning, hvor alt var centraliseret og totalt styrbart. Planen så godt ud på papiret - og bag skrivebordet - men virkede ikke i virkeligheden. Hverken embedsmænd eller konsulentfirmaer havde involveret dem, der vidste noget, nemlig skattemedarbejderne.

Virkeligheden overhalede drømmen indenom.

Skattesagen er blot et eksempel ud af mange fejlslutninger. På et tidspunkt op gennem 1980'erne og 1990'erne var der stort behov for at styre de offentlige udgifter. Men politikere og beslutningstagere blev forblændet af at følge nogle retninger, der måske var lidt for enøjede og unuancerede, baseret på regnearkstænkning i konsulenthuse og centraladministration.

Se ud og red verden

Denne 'systemtankegang' er blevet for stærk og har for længst druknet den medfødte idealist og 'samfundsudvikler' i maven på os djøfere. Samtidig har også djøfere levet i ekkokamre, hvor

vi har bekræftet hinanden og systemet i, at regnearkenes beregnede gevinster har været vigtigere end virkeligheden uden for kontorerne.

Men virkeligheden er kerneordet. Hvis du som djøfer er endt i Moderniseringsstyrelsens 17. kontor, kan det måske være svært at se hen over excel-arket og ud på hverdagen på den anden side af vinduerne.

Men du er nødt til at sætte en fod ned over for systemtankegangen og finde din indre idealist frem igen. Ham eller hende, der i sin tid valgte karriereretning ud fra et brændende ønske om at redde verden.

Vi tager telefonen

I kommunen møder politikere og vi djøfere borgerne. Og i teknik- og miljøforvaltningerne trækker vi gerne i gummistøvler og tager ud og besøger landmanden eller virksomheden, inden vi træffer afgørelse om hans sag. For hvordan skal vi kunne sætte os ind i og forstå landmandens udfordringer,

'Hvordan skal vi kunne sætte os ind i landmandens udfordringer, muligheder, perspektiv og dagligdag, hvis vi aldrig har været på landet,' spørger teknik- og miljødirektør Michael Sloth.

Foto: Johnny Madsen, Biofoto, Ritzau Scanpix

muligheder, perspektiv og dagligdag, hvis vi aldrig har været på landet?

I Vejle Kommune er forventningen til os alle, at vi ofte kommer væk fra skrivebordet og ud for at møde borgerne og virksomhederne. Det gør vi blandt andet ved at

invitere vores borgere og erhvervsliv til samskabelse og udvikling og ved at komme på besøg hjemme hos dem. Vi skaber også kontakt ved at være tilgængelige på telefonen og ved at svare borgerne hurtigt, når de skriver til os. De skal kunne

mærke, at vi er der, og at vi er rigtige mennesker.

Men let bliver det ikke

Vi kan alle lykkes med at skabe en verden af djøfere, der ikke lader sig styre af regneark, bureaukrati og overflødige regelsæt. Uden naturligvis at smide det hele over bord og svinge pendulet helt tilbage til 1980'erne, hvor der ingen styring var overhovedet.

Det kræver dog et langt sejt træk og en kulturændring. At vi flytter fokus fra metaplan til den konkrete borger eller situation, og at vi aflærer de ting, som ikke skaber værdi. Det vil tage tid, og der vil være modstand.

Den ændring begynder med djøferne selv. At vi for eksempel begynder at stille spørgsmålstejn ved, om det er klogt at skrive et lovforslag uden selv at have oplevet og set det, som er genstand for forslaget. Alle djøfere skal rejse sig fra skrivebordet og møde de mennesker, som det hele handler om.

Der er plads til flere ude i den virkelige verden. ●

DK Job

» www.dknyt.dk/dkjob

Institutchef til Læruddannelsen og CFU,

Vil du stå i spidsen for uddannelsen af fremtidens "didaktiske frontløbere"?

Ansøgningsfrist 1. april 2020

Borgerrådgiver, Greve Kommune

Vil du hjælpe borgere og erhvervsliv med at begå sig i den kommunale forvaltning? Og vil du hjælpe den kommunale administration med at blive bedre til at kommunikere med borgere og erhvervsliv? Så søg den nyoprettede stilling som borgerrådgiver i Greve Kommune.

Ansøgningsfrist 29. marts 2020

Skolechef, Viborg Kommune

Vil du være med til at styrke oplevelsen af sammenhæng hos børn, unge og deres forældre? Tror du på, at god trivsel og læring forudsætter, at medarbejderne møder alle børn med positive forventninger? Brænder du for at reducere kompleksiteten og give mere plads til fordybelse og kvalitet i arbejdet?

Ansøgningsfrist 27. marts 2020

Borger - og Arbejdsmarkedschef, Vordingborg Kommune

Forventningerne er lige så høje som Gåsetårnet til, at du kan gøre os endnu bedre. Vi forventer, at du i samarbejde med en erfaren og visionær ledergruppe og kompetente medarbejdere kan sikre, at flere af vores ledige borgere får uddannelse eller arbejde.

Ansøgningsfrist 22. marts 2020

Børne- og kulturdirektør, Rødovre Kommune

Som ny børne- og kulturdirektør får du en central plads på et stærkt kommunalt hold. Nye tider er allerede på vej. Direktørens plads i direktionen er vigtig; berøringsfladerne med kommunens borgere er mange.

Ansøgningsfrist 18. marts 2020

Økonomichef, Silkeborg Kommune

Vil du være vores nye økonomichef og medlem af kommunens koncernledelse i et af Danmarks mest attraktive områder?

Ansøgningsfrist 15. marts 2020

To nye centerchefer, Gribskov Kommune

Vi har valgt at dele det nuværende Center for Social og Sundhed i to centre, og vi søger derfor to chefer til de nye centre. Den nye organisering skal styrke det i forvejen tætte samspil mellem borgerne, det politiske niveau og administrationen.

Ansøgningsfrist 15. marts 2020

297

af landets 365 genbrugspladser giver borgerne mulighed for at give genbrugelige ting videre til andre. Det svarer til 80 pct.
Kilde: Dansk Affaldsforening

Modige politikere ville vælge borgerinddragelse

Politikere, der reelt tør lytte til borgerne, høster både stemmer, aflastning og fremtidssikret troværdighed, skriver kronikøren. Billedet er fra et debatmøde i november om fremtidens udvikling i Aarhus.
Foto: Helle Arensbak. Ritzau Scanpix

Af Sofia Katrine Svensson,
Leder af Center for Medborgerskab

Giv mennesker ansvar og de bliver ansvarlige. Fratag mennesker ansvar og de bliver uansvarlige,' sagde Jean-Jacques Rousseau (1712-1778).

Moderne borgere er aktive, engagerede og kritiske. De ser ikke længere sig selv som klienter i et system, hvor de skal serviceres af det offentlige. De tager selv affære. Det kan ses på den massive, mere eller mindre organiserede bølge af klimaforkæmpere i alle aldre og lande, som er dukket op i den senere tid, men også på den brede tilslutning til borgermøder og andre spæde forsøg på at implementere metoder til at inddrage borgerne i politiske beslutninger.

Mange kommuner forsøger sig

Imidlertid er der et stort gab mellem borgerne og politikerne. Center for medborgerskab er videnscenter for demokratiudvikling og borgerinddragelse og har i det seneste år talt med mange politikere, som stadig sidder fast i en forældet forestilling om, at de er repræsentative og derfor skal tage beslutningerne på borgernes vegne, hvilket i sig selv ikke er særligt repræsentativt, da borgerne som nævnt gerne vil samskabe. Denne type politikere ser sig selv som forvalter og ikke som en del af en samskabelse. Disse politikere er ofte drevet af angst for at miste magt, omdømme eller stemmer, og de har glemt,

at de bør arbejde med og for borgerne - ikke omvendt.

Mange kommuner forsøger sig med borgerinddragende metoder, men glemmer at samarbejde med fagfolk, organisationer og borgergrupper, som har viden og erfaring med disse metoder. Politikerne sidder i deres egne, interne udvalg og tror, at de kan opfinde den dybe tallerken. Det nytter dog ikke noget at være borgerinddragende, hvis borgerne ikke har indflydelse, og hvis dørene til rådhuset bliver lukket, når der skal tages beslutninger. Det er her, politikere og embedsmænd skal være bedre til at slippe magten og risikere sig selv.

Behov for lødig debat

Danmark har et gammelt demokrati, som vi forståeligt nok er stolte af, men som også har skabt mange myter, for er demokratiet virkelig så velfungerende? Tilliden til politikerne er lav, de politiske partier mangler især unge, borgerne har lav tiltro til, at deres politiske engagement har betydning, og der bliver taget politiske beslutninger hen over hovedet på borgerne. Måske af angst for ikke at leve op til myterne mangler vi en lødig debat om, hvor vores demokrati skal hen, hvad vi skal ændre på og hvordan vi sammen kan skabe et bæredygtigt samfund for mennesker, natur, økonomi og virksomheder. Debatten bliver præget af berøringsangst eller defensive argumenter, når der stilles mange spørgsmål.

Vi er ved at blive overhalet af lande omkring os, som længe har afprøvet og lært

Vi er ved at blive overhalet af lande omkring os, som længe har afprøvet og lært af metoder såsom borgerstyrede budgetter, borgerdrevne forslag, borgermøder og samskabelse

af metoder såsom borgerstyrede budgetter, borgerdrevne forslag, borgermøder og samskabelse. Vi burde lære af disse lande og undersøge, hvilke metoder, der passer til netop vores system og vore borgere, historie og kultur. Der skal desuden være mere samarbejde mellem det offentlige og civilsamfundet.

Desuden mangler vi definitioner af fagudtryk og en forståelse for de gode principper for borgerinddragelse, for der hersker en del forvirring. Gode principper for borgerinddragelse ville hjælpe kommunerne med at undgå fælden, hvor de implementerer modeller for borgerinddragelse uden at give borgerne reel indflydelse. Det bærer nemlig præg af

skinddemokrati, og kommunerne får dårlig presseomtale, for borgerne kan nemt gennemskue det.

Gevinster venter de modige

En mulighed for at hjælpe kommunerne kunne være at skabe et udvalg under Indenrigsministeriet, som vurderer, om kommunerne lever op til de visionære mål, mange kommuner har om dialog og borgernærhed. Civilsamfundets organisationer har nemlig ofte ikke ressourcer til at være 'watch dogs'. Der er iøvrigt lige nu flere tiltag i gang for at skabe nationale centre og kommissioner for demokratiudvikling, men når deltagerne er indspiste skarer af Tordenskjolds soldater, bringer det centrene i fare for ikke at stå for inklusion, diversitet og innovation.

Jeg var for nylig på en konference om direkte demokrati og spurgte en af oplægsholderne, om tre grunde til at introducere borgerinddragelse, hvis man allerede er blevet valgt ind og har adgang til en del af magten.

Hans tre punkter var:

1: Mange politikere føler og har en oplevelse af, at de mangler tid og ressourcer. Hvis man var flere om arbejdet, ville flere trække læsset, og ansvaret ville også blive bredt ud.

2: Der er flere stemmer i borgerinddragelse og åbenhed end i at være ugenomsigtig og arbejde for sig selv eller sit parti.

Og 3: Borgerinddragelse- og indflydelse er en uundgåelig udvikling, så vi kan da lige så godt komme i gang.

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne.
debatognavne@kommunen.dk

‘For et par måneder siden holdt jeg oplæg for Alternativets folketingsgruppe om, hvordan man samarbejder som et lille parti og ‘spiller hinanden bedre’. Bum bum! Hvis andre partier kan bruge min rådgivning, siger I bare til...’

Mette Abildgaard, politisk ordfører for De Konservative, på Twitter

Kommuner

DRAGØR
Tidligere borgmester død

Nuværende 1. viceborgmester og tidligere borgmester i Dragør, Allan Holst, er død. Han blev 65 år og efterlader sig kone og tre børn. Allan Holst var også formand for By-, Erhvervs- og Planudvalget samt medlem af Økonomiudvalget og Børne-, Fritids- og Kulturudvalget. Han var borgmester 2006-2013.

HADERSLEV
Ny kommunaldirektør fra Vejle

56-årige Peter Karm er ny kommunaldirektør i Haderslev Kommune fra 1. april. Han kommer fra en stilling som vicekommunaldirektør i Vejle. Inden da var han en del af ledelsen på Sygehus Lillebælt. Han har blandt andet en HA fra Aalborg og en officersuddannelse ved Hærens Kampscole. Haderslevs tidligere kommunaldirektør, Willy Feddersen, er rykket til en tilsvarende stilling i Middelfart.

AARHUS
Venstre-afhopper fordobler K

Aarhus Byråd har nu to konservative politikere, da Peter Sporleder har valgt at skifte fra Venstre til De Konservative, da han savnede fokus på det sociale område. Med skiftet får Mette Susanne Skautrup nu en partifælle i byrådet. Sporleder beholder sine poster i udvalget for sundhed og omsorg, børne- og ungeudvalget, kulturudvalget og folkeoplysningsudvalget. V-gruppen går fra syv til seks medlemmer.

GLADSAXE
Tidligere V-spids bliver radikal

Venstres spidskandidat ved KV17 og tidligere gruppeformand Pia Skou har meldt sig ud - og ind hos De Radikale. Venstres byrådsgruppe er dermed reduceret til fire, og den radikale vokset til tre. Pia Skou angiver 'politisk uenighed og negativ stemning' i V-gruppen som årsag. Hun blev valgt første gang ved KV09 og genvalgt ved KV13 og KV17.

HOLBÆK
Lokalliste-medlemmer melder sig hos S

Socialdemokratiet i Holbæk er vokset med to byrådsmed-

lemmer, begge fra Lokalisten. Sidste år skiftede et af de radikale byrådsmedlemmer også til borgmesterpartiet, som nu er oppe på 12 mandater mod ni valgte ved KV17. De to nye socialdemokrater er gruppeformand Lars Qvist og Susanne Utoft, der er formand for børn- og skoleudvalget. Kun Finn Martensen, der kom i byrådet som førstesuppleant i sommeren 2018, er tilbage i Lokallisten.

VARDE
Eks-LA'er skifter til mulig K-spids

Byrådsmedlem Steen Holm Iversen, der forlod Liberal Alliance i kølvandet på det interne parti-opgør efter FV19, har meldt sig ind hos De Konservative, som fordobler sine mandater til to. Op til FV19 blev Steen Holm Iversen LA's spidskandidat i Sydjyllands Storkreds, men vælgerne genvalgte Henrik Dahl, mens Steen Holm Iversen forlod partiet og blev løsgænger i byrådet. De Konservative så en åbning i situationen og tog kontakt i efteråret. For nylig meddelte det enlige konservative byrådsmedlem Niels Christiansen, at han efter at have været med siden KV97 ikke vil stå øverst på sit partis liste ved KV21.

ODSHERRED
Veteran dropper byrådet

Et job som direktør for Geopark Odsherred får V-byrådsmedlem siden KV93 Morten Egeskov til at forlade Ods herred Byråd. Morten Egeskov var Venstres spidskandidat i S-kommunen ved tre valg fra KV09 og frem, men meddelte allerede efter KV17, at han ikke ville forsøge sig en fjerde gang. I stedet bliver det nu til et farvel efter 26 år i byrådspolitik med start i daværende Nykøbing-Rørvig Kommune. Han afløses af førstesuppleant Pia Gade.

VIBORG
Eks-borgmester Carl Anker Jensen er død

Viborgs tidligere borgmester Carl Anker Jensen (S) er død, 94 år gammel. Fra og med 1990 og otte år frem var Carl Anker Jensen Viborgs socialdemokratiske borgmester og brød hermed 46 års borgerligt styre. Da han forlod borgmesterstolen som Danmarks ældste borgmester i 1997 og overlod den til partifællen Johannes

Steen Christiansen (S) fylder 60 år 30. marts og har været borgmester de seneste ti år. Foto: Albertslund Kommune

ALBERTSLUND

Tintin inspirerer borgmesteren i A-town

Steen Christiansen er omtrent lige så gammel som den by, han er borgmester i. I 1960'erne blev de første skridt taget til det Albertslund, der findes i dag. Samtidig voksede kommunens kommende, socialdemokratiske borgmester op i Hvidovre, hvor han var flittig gæst på biblioteket. - Jeg var væk i Tintins fantastiske univers der på biblioteket i Hvidovre. På mit drengeværelse. I min barndom. Før jeg var teenager havde jeg på den måde lært, at verden er fuld af eventyr, der blot venter på at blive opdaget, har Steen Christiansen sagt i en nytårstale til byens foreninger og frivillige. Her argumenterede han for, at nutiden har brug for Tintins eventyrlyst, risikovillighed og forståelse for andre mennesker og kulturer. Han er uddannet folkeskolelærer fra Blaa-gaards Seminarium og har både arbejdet som lærer og viceinspektør. Undervejs var han også forbundssekretær i DSU 1988-1992. Ti år senere blev han valgt til kommunalbestyrelsen i Albertslund, og han har siddet der

siden. I 2010 overtog han borgmesterposten som den fjerde socialdemokratiske borgmester i rækken, og i 2015 vandt han igen. Byen har aldrig haft andet. Mens nogen kalder byen A-town, holder Steen Christiansen sig ikke tilbage med at kalde Albertslund Den Lille Kulturhovedstad. Han er stolt af de kulturprodukter, der er udsprunget af byen. I nytårstalen beskrev han komiker Anders Matthesen som 'en søn af byen' og fremhævede musikgrupperne Suspekt, De Danske Hyrder og Phlake som musikere, der er rundet af byen. Da det lokale spillested Forbrændingen i 2019 fik opmærksomhed for at have koncerter med kvindelige frontfigurer i hele det år, bakkede Steen Christiansen op om det. Udover at være borgmester er han blandt andet næstformand i KL's løn- og personaleudvalg og formand for Kommunernes Lønningsnævn. Privat er han far til tre.

RBR

Stensgaard i 1998, forlod han også politik.

som også skal stille op til KV21.

BILLUND
Ekskluderet V-politiker har stiftet ny lokalliste

Løsgænger i byrådet i Billund Lars Hansen har stiftet en lokalliste, som han fremover repræsenterer. Han blev valgt første gang ved KV13 og udfordrede flere gange partidisciplinen i Venstre, og det kulminerede, da han ikke ville stemme for forslaget om grundlovsceremonier med tvunget håndtryk til nye statsborgere. Han blev ekskluderet og har siden været løsgænger, men repræsenterer nu Lokalisten Billund Kommune,

SLAGELSE
To direktører fritstillet

En slankning af ledelsen, der går på at skrælle et direktionslag helt væk i Slagelse Kommune, betyder farvel til to direktører. Økonomi- og teknikdirektør Ole Kristensen og erhvervs- og arbejds-markedsdirektør Lone Wenzell er blevet fritstillet og fratræder formelt til september.

FREDERIKSBERG
Laura Lindahl dropper kommunalpolitik

Liberal Alliances rådmand på Frederiksberg Laura Lindahl

genopstiller ikke ved KV21. Det skriver hun på Facebook. Hun vil ikke blive siddende, 'bare fordi hun kan'. Hun blev lige nøjagtigt ikke genvalgt ved FV19, men fik kort efter job som direktør i virksomhedsforeningen Dansk Facilities Management. Beslutningen skyldes blandt andet hendes mors sygdom, skriver Lindahl på Facebook.

SYDDJURS
Chef for social og familie fratræder

I gensidig forståelse med direktionen i Syddjurs Kommune har Christina Kaae valgt at fratræde sin stilling som chef for Social og Fami-

lie. Direktør Jørgen Andersen varetager ansvaret som chef for Social og Familie, indtil stillingen igen er besat med en ny chef.

REBILD
Lokalparti nedlægger sig selv

Den Sociale Fællesliste har besluttet at nedlægge sig selv, og partiets fire medlemmer af Rebild Byråd skal nu finde nye politiske græsgange. Spidskandidaten fra KV17, Allan Busk, genopstiller ikke ved KV21 og fortsætter som løsgænger valgerperioden ud. Han var i sin tid medstifter af fælleslisten sammen med Lars Hørsman, der er rykket til SF. Af partiets to øvrige byrådsmedlemmer går Rasmus Rask til Socialdemokratiet, og Maybritt Toft Pedersen bliver i første omgang løsgænger.

BORNHOLM
Andensuppleant i byråd efter dødsfald

Dansk Folkepartis andensuppleant Kim Jacobsen har overtaget mandatet på Bornholm efter byrådsmedlem Torben Rønne-Larsens død. Førstesuppleanten, Knud Henrik Folkmann, havde bedt sig fritaget af helbreds-mæssige årsager, så Kim Jacobsen var i forvejen inde som stedfortræder under Torben Rønne-Larsens sygeorlov. Foruden mandatet i byrådet overtager han også pladsen i natur- og miljøudvalget.

KØBENHAVN
Tidligere DF-borgmester fravalgt som spids

Tidligere kultur- og fritidsborgmester i København Carl Christian Ebbesen er blevet fravalgt som DF-spidskandidat op til KV21. Ebbesen blev efter KV13 DF's første borgmester, men han faldt efter en enkelt periode. Ny spidskandidat er veteranen Finn Rudaizky, der har haft en periode uden for Borgerrepræsentationen som erklæret 'ikke valgbar' efter at være blevet idømt ti dagbøder á 1.000 kr. for at have 'viderebragt personfølsomme oplysninger' til medierne om Krudttønde-terroristen Omar El-Hussein. Ved KV17 blev han valgt ind igen.

ÆRØ
S-afhopper har stiftet nyt parti

Byrådsmedlem Jens Weiss har stiftet et nyt parti, Ærø i Centrum, som han fremover vil repræsentere i Ærø Byråd. Flere andre frafaldne social-

1

af 277 nyansatte i Finansministeriet de seneste fire år var over 50 år.

Kilde: Politiken

demokrater er medstiftere. Han blev valgt for S ved KV17, men forlod partiet godt et år inde i valgperioden.

Ærø i Centrum præsenterer sig selv som et 'et midtsøgende og socialt parti'. Det er dannet nu for at kunne nå det nødvendige forarbejde frem til KV21.

GREVE Greve får ny direktør fra Vordingborg

Greve har ansat 41-årige Jakob Thune som ny direktør fra 1. april. Han kommer fra en stilling som børne- og kulturdirektør i Vordingborg, hvor han har været i tre år. Inden var han centerchef i Greve. Her afløser han Henrik Harder, der er ny kommunaldirektør i Dragør.

Jakob Thune er opvokset og bor i Greve, og han er uddannet cand. scient. pol. og har tidligere været konsulent i KL.

HALSNÆS Ny børne- og ungechef på plads

Mads Ingvarsdén er fra 1. april chef for børn, unge og læring i Halsnæs. 43-årige Mads Ingvarsdén kommer senest fra en stilling som skoleleder på Lillevang Skole i Allerød, hvor han har været siden 2014. Mads Ingvarsdén er oprindeligt uddannet lærer og har siden uddannet sig inden for både pædagogik og ledelse - senest med en master i offentlig ledelse fra CBS.

HØJE-TAASTRUP Ny direktør fra Socialstyrelsen

Fra 1. april er Anya Krogh Manghezi ny direktør for Borger- og Arbejdsmarkedscentret, Social- og Handicapcentret og Sundheds- og Omsorgscentret i Høje-Taastrup. Hun er uddannet cand.scient.soc. på Lunds Universitet og kommer fra en stilling som vicedirektør i Socialstyrelsen.

Tidligere har hun blandt andet været sektionsleder i Sundhedsstyrelsen og vicedirektør i Den Sociale Virksomhed i Region Hovedstaden. 51-årige Anya Krogh Manghezi bor i Vanløse med sin mand og tre børn.

IKAST-BRANDE Ny psykiatri- og handicapchef

Ulla Wernberg-Møller er Ikast-Brandes nye psykiatri- og handicapchef pr. 1. april. Hun kommer fra en stilling som jobcenterleder i Silkeborg og er uddannet jurist og

i gang med en master i offentlig ledelse. Tidligere har hun blandt andet været afdelingschef i psykiatrien i Region Syddanmark.

SILKEBORG Beskæftigelseschef hentet i Favrskov

Anita Jensen afløser Jørgen Skovhus Haunstrup som beskæftigelseschef i Silkeborg. Hun kommer fra en stilling som arbejdsmarkedschef i Favrskov, hvor hun har været i 13 år. Før hun kom til Favrskov Kommune, var hun fuldmægtig i det tidligere Vejle Amt.

47-årige Anita Jensen er uddannet cand.scient.pol. og i gang med en master i offentlig ledelse. Hun tiltræder 1. april. Simon Elkjær Mæng har været konstitueret siden december. Han rykker til Mariagerfjord.

MARIAGERFJORD Ny chef for arbejds-marked og uddannelse

Fra 1. april er 36-årige Simon Elkjær Mæng ny chef for arbejdsmarked og uddannelse i Mariagerfjord. Han har senest været konstitueret beskæftigelseschef i Silkeborg.

Siden 2010 har han blandt andet være afdelingsleder, jobcenterchef og centerleder inden for arbejdsmarkedsområdet i Silkeborg, hvor han startede som elev i 2003. Siden har han taget en række leder- og diplomuddannelser og er i gang med en master i offentlig ledelse.

AALBORG Ny chef for ældre og sundhed

Aalborg Kommune har pr. 1. april ansat Carsten Møller Beck som ny chef for ældre og sundhed. Han kommer fra en stilling som klinikchef i psykiatrien i Region Nordjylland, hvor han har været chef siden 2013. 49-årige Carsten Møller Beck får i Aalborg blandt andet fokus på de demografiske udfordringer, kommunen står overfor. Han er uddannet cand.merc. i strategi og ledelse og bor privat i Risskov.

AARHUS Enhedslisten skifter også den sidste valgte ud

Det ene af Enhedslistens to medlemmer i Aarhus Byråd Keld Hvalsø har fået nyt civilt job regionskonsulent i landsforeningen LEV og forlader byrådet 1. april. Dermed er begge Enhedslistens to valgte fra KV17 skiftet ud og erstattet af suppleanter.

Førstesuppleant Lone Norlander Smith kom i byrådet i

2018, og nu rykker anden-suppleant Peter Hegner Bonfils også ind.

SVENDBORG Henter chef hjem fra Middelfart

Efter to år som plan- og byggechef i Middelfart, vender 40-årige Anders Kjærved tilbage til Svendborg som plan- og udviklingschef. Det er hans gamle arbejdsplads selv, Svendborg Kommune, som har opfordret arkitekt-uddannede Anders Kjærved til at søge stillingen. Han er også opvokset i Svendborg.

RANDERS Får planchef fra Østjyllands Brandvæsen

47-årige Lone Mossin er ny planchef i Randers. Hun kommer fra en stilling som projektchef i Østjyllands Brandvæsen og har tidligere været projektleder i Aarhus. Hun er uddannet geolog og skal blandt andet udnytte Randers' placering ved E45, Gudenå og havet, oplyser kommunen.

HOLBÆK Travl politiker skipper byrådsarbejdet

Byrådsmedlem i Holbæk Peter Nilsson (V) har meddelt, at han ønsker at udtræde af kommunalbestyrelsen, oplyser Venstre. Som afløser for Peter Nilsson indtræder førstesuppleanten Karina Helmer, der får sin debut 22. april

ASSENS Sygdom får K-politiker til at forlade byråd

Det enlige konservative medlem af Assens Byråd, viceborgmester Ena Nørgaard, udtræder på grund af sygdom pr. 1. april. Hun har gennem flere år lidt af sklerose. Ena Nørgaard kom første gang i byrådet ved KV13 og blev viceborgmester efter KV17.

De Konservatives førstesuppleant Søren Thomsen, der ellers var flyttet til Odense, flytter tilbage igen for at kunne afløse. Foruden mandatet overtager han også posten som viceborgmester.

VARDE Lokalliste ekskluderer medlemmer

Byrådsmedlemmerne Henrik Vej Kastrupsen og Tom Arnt Thorup er blevet ekskluderet af Lokallisten 2017, som de blev valgt for ved KV17. Listen er dermed ikke længere repræsenteret i Varde Byråd.

Begge ekskluderede er nu løsgængere, mens de sunder sig og overvejer situationen, skriver Tom Arnt Thorup i et læserbrev i JydskeVestkysten. Årsagen er, at 'Lokallistens bestyrelse vurderer, at byrådsmedlemmerne ikke fører Lokallistens politik'. Lokallisten 2017 går efter at genopstille til KV21, men med nye kandidater.

Regioner

MIDTJYLLAND Områdeleder i Falck bliver ambulanceleder

Områdeleder i Falck og byrådsmedlem for R i Syddjurs Jan Kjær Madsen er udnævnt som ambulancechef i Region Midtjylland og skal stå i spidsen for udvikling og drift af den voksende ambulancetjeneste. Han indgår i den samlede afdelingsledelse for den regionale driftsorganisation Præhospitalet, der fra starten af 2021 skal stå for driften af i alt 21 ambulancer og ti akutlægebiler.

48-årige Jan Kjær Madsen er uddannet agronom og har de seneste ti år arbejdet i Falck A/S som først stationsleder og siden områdeleder for 155 reddere i Randers og Djursland.

Stat

Folketinget har fået ny direktør

Kulturministeriets departementschef, Marie Hansen, har fået nyt job som direktør for Folketinget. Hun afløser Carsten U. Larsen, som går på pension.

55-årige Marie Hansen blev departementschef i Kulturministeriet i 2014 og er uddannet cand.polit. Hun har blandt andet været direktør i Arbejdsmarkedsstyrelsen tidligere og arbejdet i Statsministeriet og Økonomiministeriet, blandt andet som ministersekretær.

Justitsministeriet får ny departementschef

Johan Kristian Legarth er udnævnt som ny departementschef i Justitsministeriet, hvor han har været konstitueret siden 13. januar. Inden kom han fra en stilling som juridisk chef i Politiets Efterretningstjeneste. Han har tidligere også været afdelingschef i Justitsministeriet 2015-2018. Johan Kristian Legarth er født i 1974 og uddannet cand.jur. fra Københavns Universitet.

Direktør bliver departementschef

Søren Kryhlmand bliver ny departementschef i Beskæftigelsesministeriet, oplyser ministeriet. Han er uddannet cand.scient.pol. i 2004 og kommer fra en stilling som direktør i Arbejdstilsynet og har blandt andet været kontor- og afdelingschef i Beskæftigelsesministeriet fra 2008-2017 og ministersekretær i Økonomi- og Erhvervsministeriet tidligere.

41-årige Søren Kryhlmand afløser Jakob Jensen, som skal være direktør i Dansk Boldspil Union.

Ridder af Dannebrog

Henning Jensen Nyhuus (S), byrådsmedlem og tidligere borgmester i Randers
Bjarne Kvist (S), byrådsmedlem og 1. viceborgmester i Frederikshavn
Bente Ankersen (S), byrådsmedlem i Fredericia
Eike Albrechtsen (S), **Peter Christensen** (S), **Flemming Gjelstrup** (S) og **Bo Jessen** (V), byrådsmedlemmer i Tønder
Jan Reimer Christiansen (V), **Erik Rosengård** (V), **Albert Pedersen** (S), **Kaj Refslund** (V) og **Søren Svendsen** (V), byrådsmedlemmer i Nyborg

Vore konsulenttydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Dorte Toft. Nasty Woman

Dorte Toft er teknologijournalist og skriver desuden om køn, uddannelse og magt.

Mænd, der erklærer krig mod kvinder, kan kun tabe

Det dutter ikke med en kvindelig borgmester, når der skal ske en udvikling af havnen i Thisted. Hævdet af et konservativt medlem af Thisted kommunalbestyrelse for et halvt år siden, belønnet med latter. Jovist. Om høj eller lav findes der stadig en del mænd, der mener, at deres køn er uovertruffent. Det nye er, at et stigende antal mænd nu ser deres køn i en offerrolle og kvindekønnet som det favoriserede. Nogle er så besatte, at de ikke helmer, før de får myndigheder til at sætte ind imod den påståede favorisering.

Overfølsomhed

Der var for eksempel manden, der klagede til Ligebehandlingsnævnet og fik tilkendt erstatning, fordi han ikke kunne gøre brug af det samme tilbud som kvindelige natklubgæster om at veksle en BH til gratis entré og en drink. I den tungere afdeling blev skytset rettet mod et spillested, der ville mindske den såre skæve kønsbalance ved i ét år kun at have kvinder i front på scenen. Bandet i baggrunden måtte gerne bestå af mænd. De skulle bare give plads til én kvinde. *Fjern det offentlige tilskud til spillestedet*, lød det fra mandemissionærerne, og samme hyl lyder, når der tales om at prioritere indkøb af kunst fra kvindelige kunstnere, som ellers er slemt underprioriterede på danske museer. Kendt er nok også den nærmest pavlovske modreaktion, når der bevilges en pose penge til at få flere kvindelige forskere på banen i et såre mandsdomineret universitetsmiljø. Når det lykkes at få sådan et tiltag stoppet, triumferer mandemissionærerne.

Bevist i hoved og r...

Logikken er henrivende banal. Kønnet må ikke gå forud for kvaliteten. Problemet er bare, at ét køn, hankønnet, i sig selv ses som en kvalitet. Det er bevist i hoved og r... i diverse forskningsprojekter. Mandekønnets korsridere finder små redningskranse, der ifølge dem beviser det modsatte. Eller lægger armene over kors med en *'hvis det er fakta, så benægter a fakta'*-attitude. Jeg glømmer således aldrig den højstående universitetsansatte, der affærdigede anerkendt forskning i kønsfordomme med, *'det kan da godt være, det gælder i udlandet, men ikke i Danmark'*. Den slags påstande nyder godt af den generelle underprioritering af kønsforskning her i landet. *Hvis der ikke kan dokumenteres bevidst eller ubevidst kønsdiskrimination, findes det nok ikke. Ingen kønsbetinget chikane heller, vel?* Vi kvinder skal bare stramme nosserne og erkende behovet for flere mænd i toppen. For der er jo flere geniale mænd end kvinder. Hedder det. At der så også er flere lavtbegavede mænd, og at mange middelmådige mænd indtager topposter, er der skrevet lange artikler om.

Ligestilling betaler sig

Når mandemissionærerne taler kvindekønnet ned, tænker jeg på, hvad der blev sagt om Hollywoodstjernen og danseren Ginger Rogers. *'Hun kan det samme som Fred Astaire, bare baglæns og på høje hæle'*. Ginger Rogers fik ingen børn, og det var klogt, for børn og hovedansvar for det nære koster på kvinders karriere, såvel på universitet som i filmbranchen. Også det er dokumenteret i hoved og r... Og ignoreret af missionærerne. Senest har de dog fået et slag i solar plexus, leveret fra mændenes og mandedydernes egen højborg, Dansk Industri. DI ønsker mere øremærket barsel til farmand, så man kan plukke og forfremme talenter fra hele pool-

en, og ikke som i dag fra mænd og de kvinder, der ikke er hjemme og tage 90 pct. af barseltiden plus det heraf følgende ansvar. DI kan vist ikke beskyldes for at ligge under for feministen. Kun én ting tæller, og det er bundlinjen. At diversitet betaler sig på bundlinjen, er også dokumenteret i hoved og r... Eller som DI's direktør, Lars Sandahl Sørensen, forklarede i Berlingske: *'Vi går simpelthen glip af alt for mange talenter.'*

Forurettet fællessang

Mere skulle der ikke til at udløse vantro gispen ved lejrålene, hvor visse mænd sammen luner sig ved mistroen mod stærke kvinder. *Skal mænd nu tvinges til at gå hjemme?*, blev der himlet. *Kvinder vil jo slet ikke afgive barsel, vel? Hvordan kan DI gå imod biologien?* En forurettet fællessang, der slående minde mig om landeplagen 'Hvad skal vi med kvinder' fra 1964. Bare uden selvironi: *Fanden skabte kvinden for at byde Herren trods. Fanden ta' den Fanden - det gik kun ud over os. Hvad skal vi med kvinder, de vil altid bare slås. Hvad skal vi med kvinder, de vil kun bedrage os. Hvad skal vi med kvinder, de er altid til besvær. Hvad skal vi med kvinder, de vil altid kun ha' mer'.*

Hvad skal vi med kvinder, de er fulde af begær. Hvad skal vi med kvinder, der er ingen hjemme der. Den lille ting, de mangler, men som gør den store forskel, den har manden, det er forstanden...

MGTOWs på hovedløs mission

Jobims smægtende one-note-samba og enter-tainerne Preben Kaas og Jørgen Rygs humoristiske talent gjorde budskabet om, at rigtige mænd slet ikke behøver kvinder, til en antagonistisk ørehænger. Men i dag, et halvt århundrede senere, findes der faktisk en lille gruppe mandemissionærer, som stolt og seriøst kalder sig MGTOWs, 'Men Going Their Own Way'. Mænd, der melder sig ud af samfundet og afstår fra forhold til kvinder i forventning om, at verden bryder sammen, så kvinderne opdager, at den eneste vej til overlevelse er at få genetableret de gamle kønsroller. En hovedløs mission heldigvis. Kaas og Ryg holder heller ikke mange verselinjer, før de begynder at længes. Efter kvinder. Jeg selv er dybt taknemmelig over, at der er kvinder, der har valgt 'deres egen vej' og kæmpet for kvinders ligeret til at stemme og uddanne sig. Ligesom DI ville verden gå glip af en enorm talentmasse, hvis det skulle lykkes at holde kvinderne hjemme og nede.

Så ville vi have manglet den nyligt afdøde afro-amerikanske matematiker Katharine Johnson, hvis gerninger heldigvis blev gjort bredt kendte via filmen 'Hidden Figures'. Katharine Johnsons udregninger blev afgørende for Apollo 11's månetogt og Neil Armstrongs *'That's one small step for man, one giant leap for mankind'*. Ingen kan vinde en kønskrig Vi var gået glip af kvindelige pionerer som den afro-amerikanske øjenlæge Patricia Bath, der var nøgleperson bag udviklingen af laseroperationer mod grå stær. Og af genetikeren Mary-Claire King, der opdagede, at genet BRCA1 indikerer høj risiko for tidlig død af brystkræft og æggestokkræft. For ikke at tale om franske Marie Curie, hvis forskning blandt andet førte til røntgenapparater, og der er mange flere knap så kendte såsom den brillante tyske fysiker Lise Meitner, hvis køn og jødiske oprindelse spændte ben, nøjagtig som for Curie. Husk også at fortælle dine døtre godnat-historier om de gæve danske kvinder, der gik og går egne veje for hele menneskeheden. Blandt dem sygeplejersken Elise Sørensen, seismologen Inge Lehmann og fysikeren Lene Hau, professor ved Harvard Universitet. Mandemissionærerne forsvinder jo ikke. Tværtimod øges deres antal, efterhånden som udviklingen får den faste grund under en favoriseret manderolle til at skride. De er i krigshumør, men de kan aldrig vinde. Det ville da være verdenshistoriens største selvmål.